

LES IMPLICACIONS ECONÒMIQUES DE LA IMMIGRACIÓ ESTRANGERA

Una recerca bibliogràfica

Maig de 2005
Maria Franch i Batllori

Sumari del document

1. Introducció	3
2. Objectius de la recerca	3
3. Estructura	4
4. Metodologia	4
5. Principals troballes	5 - 12
6. Fitxes de les lectures	13 - 33
Índex de les fitxes	13 - 14
Lectures teòriques	15 - 17
Lectures econòmiques	18 - 21
Lectures sobre mercat de treball	21 - 24
Lectures sobre les remeses	24 - 29
Lectures sobre Catalunya i Espanya	29 - 32
8. Bibliografia revisada	33 - 38

1. Introducció

Aquest document és un breu resum sobre una recerca que s'ha dut a terme per a la preparació d'un cicle de seminaris sobre **"Les implicacions econòmiques de la immigració estrangera a Catalunya: reflexions entorn a la productivitat de l'economia catalana"** dirigits per Muriel Casals i Montse Solsona.

Quan es va plantejar la possibilitat de fer un seminari que tractés sobre l'impacte econòmic de la immigració estrangera a Catalunya les directores del seminari van constatar la necessitat de fer alguna recerca bibliogràfica per tal de saber què era el que s'estava fent i què era el que s'havia fet des d'altres països sobre aquesta temàtica. Països amb una llarga tradició d'immigració que són, prèviament, els que es suposa que hauran fet recerca sobre el tema.

Amb aquesta recerca s'ha volgut fer un estat de la qüestió sobre els diferents treballs que s'han dut a terme en diferents llocs del món amb la finalitat de veure quines són les conclusions a les quals han arribat diferents experts en diferents àrees del planeta i en temps diferents. Així mateix s'ha volgut cercar informació sobre la realitat del nostre país, però això, com ja es veurà més endavant, ha estat molt difícil.

Abans de prosseguir en la introducció cal dir que ha estat una feina difícil trobar articles que tractessin aquest tema, sobretot a nivell de Catalunya i de l'estat Espanyol. Fent la recerca s'ha constatat que a Alemanya i als Estats Units d'Amèrica hi ha una llarga tradició d'analitzar i valorar l'impacte econòmic que els immigrants representen per a l'economia dels respectius països. Això fa pensar que és un tema que va força lligat a la tradició d'un país d'immigració. Espanya, i Catalunya, tradicionalment han estat països d'emigració, Espanya més que Catalunya, i no ha estat fins a finals de la dècada els 70 que la immigració ha començat a ser considerat un fenomen important, no només numèricament sinó també qualitativament parlant.

2. L'objectiu de la recerca:

L'objectiu principal d'aquesta recerca ha estat indagar quins estudis s'han fet arreu del món sobre l'impacte econòmic de la immigració.

En base a aquest objectiu principal se n'ha desenvolupat d'altres que es resumeixen en:

- . Quines informacions donaven en els estudis que s'han fet.
- . Quins han estat els resultats? La immigració internacional té repercussions en l'economia i si aquesta implicació té resultats positius o bé negatius?
- . De quina manera els experts que han treballat el tema han resolt el tema de quantificar l'impacte econòmic de la immigració estrangera en els països receptors i emissors d'immigració?

3. Estructura

El document s'estructura en vuit grans apartats:

En el primer apartat, la introducció, es fa un breu resum sobre el contingut del document.

En el segon apartat, sota el títol l'objectiu de la recerca , s'especifiquen quins són els objectius i/o l'interès que ha portat a que es dugués a terme aquesta recerca bibliogràfica.

En el tercer apartat, es fa una breu explicació sobre com s'estructura el document.

En el quart apartat, la metodologia, s'explica breument quina ha estat la metodologia utilitzada a fi de poder dur a terme la recerca.

En el cinquè apartat, sota el títol, les principals idees trobades, és pretén donar una pinzellada de les idees més recurrents que s'han anat trobant al llarg de les lectures.

A l'apartat sisè hi ha les conclusions a les que s'han arribat una vegada feta les lectures de tots els documents que s'han trobat.

En el apartat setè el lector hi trobarà una sèrie de fitxes de les lectures on s'ha pretès fer una analítica general dels documents que s'han anat trobant.

I finalment, en el vuitè apartat hi ha les referències bibliogràfiques de totes les lectures que s'han dut a terme.

4. Metodologia

La metodologia emprada per dur a terme la recerca bibliogràfica ha estat la cerca per internet de documents i seminaris que tractin el tema d'una manera directa o indirecta. De resultes dels documents trobats, en ells s'hi troben referenciats altres documents que posteriorment han estat llegits.

Posteriorment s'ha prosseguit amb la lectura i resum de cada un dels articles per finalitzar fent aquest document. S'han llegit prop d'un centenar de documents però només es comenten els més significatius.

5. Principals idees trobades

TEÒRICS

Segons Roel Jennissen hi ha quatre teories que expliquen les migracions internacionals. La **teoria neoclàssica** que es basa en que la diferència de salaris i de feines entre dos països és la principal raó per a la migració laboral de les persones que provenen de la regió menys afavorida; la **teoria del mercat de treball dels països desenvolupats** on la migració internacional es causada per l'atracció dels països desenvolupats. Els mercats de treball dels països desenvolupats es divideix en primari i secundari. El primer sector es caracteritza per un mètode de producció de capital intensiu on hi predominen uns treballadors altament qualificats, mentre que el segon sector es caracteritza per un mètode de producció de treball intensiu i on hi predominen les persones amb un baix nivell de qualificació. Així doncs aquesta teoria assumeix que des dels països desenvolupats hi ha una demanda de treballadors intensius. La **new economics of labour migration**. Argumenten la que decisió de migrar no només es pot explicar a nivell individual, sinó que hi ha una gran varietat d'entitats socials que tenen un rol important. Segons aquest, la migració internacional es concebuda com una de les millors maneres d'incrementar els ingressos de les unitats de llar, és a dir, de les famílies. **World system theory**, consideren les migracions des d'una perspectiva més àmplia. Posen èmfasi en les interaccions existents entre les societats i els canvis socials que es produeixen dins d'aquestes.

Michael Vogler. Hi ha una gran varietat de models i d'hipòtesis teòriques sobre els determinants dels fluxos migratoris però hi ha poca recerca empírica sobre les migracions dels països en desenvolupament. Aquesta manca de recerca s'explica, en bona part, per una per la manca de dades estadístiques que permetin saber de quanta gent s'està parlant.

Hi ha una sèrie de factors clau impedeixen la migració internacional i són:; Cost de la migració; Possibilitat d'atur en el país d'acollida o bé que no se'ls valori ni les seves capacitats laborals ni acadèmiques. Dificultat per a la integració; Incertitud La migració pot ser considerada com un negoci incert: no saben si trobaran feina; Opció d'esperar. La migració té un cost monetari important; Valoració dels guanys. Una qüestió a plantejar-se és si l'expectativa dels futurs beneficis que tindran els migrants té un valor molt important a l'hora d'iniciar el procés migratori; Relativa situació de guanys.

Hi ha cinc principals arguments que expliquen l'increment de la migració en el curs dels desenvolupament; **Dissolució de les restriccions de finançament**: l'enfocament de capital humà assumeix que les diners necessaris per tal de poder migrar poden ser coberts per estalvis o amb els futurs beneficis. **Creixement de població**: el canvi d'una societat agrícola a una societat industrial passa pel creixement demogràfic durant el qual la mortalitat tendeix a davalla i la fecunditat segueix a un ritme elevat. Això comporta un fort creixement demogràfic. Aquest creixement té dues implicacions molt importants per a la migració; en primer lloc, hi ha més gent subjecte a migrar, i hi ha un increment de població en edat de treballar. Com que hi ha el mateix nombre de feines, i molta gent interessada en fer-les, es produeix una davallada de salaris i un increment de l'atur. **Destrucció de l'ordre tradicional**: El progrés tecnològic i l'increment de la productivitat en l'agricultura degut al progrés tecnològic, fa que cada vegada es necessitin menys persones per fer les feines del camp. Els lligams tradicionals amb la terra desapareixen i s'incrementa l'èxode rural, èxode que en part ha estat motivat per a les noves conurbacions urbanes industrialitzades. **Progrés en els mitjans de comunicació i de transports**: Al haver-hi més mitjans de transport s'abarateix el cos de la mobilitat a distàncies cada vegada més llargues. **Els efectes de les**

xarxes. Els migrants es posen en contacte amb els països d'origen per abaratir el cost del moviment i per donar una certa seguretat als possibles futurs migrants

Des de la dècada dels 70 la reunificació familiar i el creixement natural de les comunitats d'immigrants han estat les principals causes de l'increment del percentatge de població immigrant a la majoria dels països d'Europa.

ECONÒMICS

OCDE: la migració internacional té impactes econòmics positius i negatius tant pels països emissors com pels països receptors d'aquests migrants.

Des del punt de vista dels **països emissors** l'impacte positiu es pot resumir en: la població que no emigra té una major possibilitat de trobar feina. En veure l'èxit de les persones que han migrat incentiva a que les famílies optin per portar els fills/es a les escoles, doncs veuen com són les persones que marxen les que tenen un major èxit econòmic. Reben les remeses monetàries que els envien els familiars que han migrat i aquests diners els fan millorar les seves condicions de vida. Des del punt de vista negatiu se'n destaquen els punts següents; hi ha una pèrdua de la mà d'obra més ben preparada, el que s'anomena, brain drain (fugida de cervells). El fet que marxin les persones més ben qualificades i preparades implica que l'estat ha fet una inversió en la seva educació que no serà retornada en concepte de feina ni dels impostos derivats d'aquesta. Un altre efecte negatiu, també relacionat amb la qualificació de les persones que migren, és que deixen desatesos llocs de treball que requereixen d'unes persones amb una formació i una preparació superior i en marxar aquests, les feines les han de desenvolupar persones menys ben preparades. En resum, la pèrdua de capital humà, degut a la fugida de cervells, no només representa una pèrdua de coneixement del país emissor sinó que també perjudica a la productivitat dels que no marxen i, en última instància, del propi país.

Des del punt de vista dels **països receptors**, l'arribada d'immigrants els és positiva perquè els arriba una mà d'obra qualificada, i que en alguns casos estan disposats a treballar per a un sou menys baix del que els pertocaria per a la seva formació, qualificació i experiència. Aquesta població qualificada no els hi ha representat cap mena de despesa de criança i d'educació i en canvi arriba a l'edat de treballar. Aquest fet estalvia molts diners a l'estat. Una altra avantatge és que els arriba un contingent de població que estan disposats a treballar en el que calgui. Els immigrants que treballen paguen impostos a l'estat. Treballen en les tasques que la població local no està disposada a treballar i això ajuda a millorar la productivitat del país emissor, al temps que ajuda a que la població local que treballa en els mateixos sectors que la població immigrant puguin dins la jerarquia del seu propi sector, doncs els immigrants tendeixen a ocupar les posicions més baixes de totes. Els aspectes negatius poden ser que els immigrants menys qualificats poden treure els llocs de treball de la població local menys qualificada. En determinats sectors, o en determinades feines, l'arribada dels immigrants fa baixar-ne els salaris. A nivell dels pressupostos estatals, ja s'ha dit que els immigrants paguen impostos però al mateix temps generen un increment de la demanda i en alguns casos, una nova demanda que l'estat ha de cobrir.

Chiswick: els immigrants irregulars tenen uns nivells de formació més baixos que els migrants legal. Els il·legals són contractats, de manera irregular, per treballar a l'economia informal o submergida. Això es degut a que els empresaris els prefereixen a ells perquè els hi poden pagar un salari més baix, no els hi ha de donar seguretat social i perquè donada la seva situació de total precarietat se'n poden abusar en quant a salaris, jornades laborals, etc. És important remarcar que

si els treballadors il·legals no fessin aquestes feines els empresaris es veurien obligats a invertir en més capital humà o bé amb innovació tecnològica i això no els convenç.

Fakiolas: els efectes econòmics de la immigració pels països emissors i receptors poden ser, tal i com ja s'ha dit a l'article de la OCDE positius o negatius.

Efectes pels països emissors. Efectes positius són: l'emigració ajuda a fer disminuir el nombre de la demanda de feina. Les remeses que envien els que han migrat ajuden a millorar els estàndards de vida de la població emissora. Amb els diners que s'envien es poden generar nous negocis que milloraran l'economia. Els països que tenen un excés de mà d'obra i que tinguin una administració eficient poden abolir l'emigració mitjançant la creació d'oportunitats de feina pels seus ciutadans. Això és podria fer mitjançant el ràpid creixement econòmic basat en les elevades taxes d'acumulació de capital, l'aplicació de noves tecnologies i la millora de l'educació de la ciutadania. Efectes negatius: la pèrdua de la majoria de la població activa jove que són els més qualificació. En alguns casos deixen les seves feines i a la seva partida no hi ha cap altre persona suficientment qualificada per dur-la a terme. La forta fugida de cervells.

Els efectes pels països receptors. Els positius són: l'arribada d'immigrants ajuda a suplir la manca de mà d'obra d'uns sectors determinats. L'arribada de migrants temporals que fan la feina poden ajudar a millorar l'economia dels països i col·laboren com a fre inflacionista. Els negatius són: L'arribada fàcil d'immigrants que esdevenen una mà d'obra barata pot fer disminuir els esforços dels països receptors d'incrementar en la inversió de capital real, noves tecnologies i factor humà per tal de fer l'economia més eficient. Restringint l'increment dels salaris mitjançant la contractació d'immigrants pot tenir efectes adversos per part dels nadius. L'argument en contra de la utilització d'immigrants que se'ls paga molt poc indica que cal refer algunes estructures de les indústries per tal de fer-les competitives.

Gieseck. En arribar els immigrants representen una inversió per a l'estat en Habitatge, escola, seguretat mèdica inversió que els immigrants aniran retornant en la mesura que vagin treballant.

La seva arribada també va tenir els seus efectes en les infraestructures públiques com ara l'educació i el transport. Increment del nombre d'alumnes de primària i secundària. Pel que fa a la necessitat d'atenció sanitària, cal tenir present que els immigrants tenen unes mitjanes d'edat més joves que la població local dels llocs on van a viure i aquesta diferència d'edat genera la demanda per cobrir unes necessitats mèdiques diferents.

A l'a República Federal Alemanya entre el 1998 i el 1992, el primer efecte de l'arribada dels immigrants va ser un increment de l'activitat econòmica i de les empreses, empresaris i administració pública com a resultat de la millora de la situació econòmica. Aquest increment de l'activitat va portar a una millora dels guanys (incomes) que després es tradueix en consum, estalvi i inversió. Els immigrants i la seva feina van: fer incrementar el PIB en un 6%; generar 90.000 nous llocs de treball; incrementar els salaris; i va ajudar a fer disminuir la carrega fiscal de l'estat.

Borjas: Potser el tema més important de la valoració de l'impacte econòmic de la immigració requereix la comprensió dels factors que motiven a una persona a emigrar del seu país d'origen i les conseqüències econòmiques de seguir unes polítiques d'immigració particulars. Com a resultat, la lliçó més important és que l'impacte econòmic de la immigració variarà en el temps i en l'espai, i pot ser positiu o negatiu. Que sigui positiu o negatiu dependrà de: el nivell de qualificació dels immigrants i del coneixement

de l'idioma del país on han migrat; de les feines que desenvolupin i dels salaris que en cobrin, del temps que s'estiguin al país receptor.

Coppel. La majoria d'estudis suggereixen que la immigració dóna beneficis nets en termes de guany per càpita en els països receptors, però la distribució d'aquests no es necessàriament equitatiu i depèn de les qualificacions i de l'estructura dels treballadors, immigrants i nadius; La immigració del passat no va tenir un impacte obvi en l'atur dels nadius; La immigració impacta sobretot en el desembolsament i ingressos del govern, però l'impacte net a nivell nacional sembla que hagi estat insignificant; Les polítiques per estimular el desenvolupament econòmic han de reduir les motivacions per emigrar dels països en desenvolupament; Tot i que s'ha donat molta importància a la relació entre immigració i mercat de treball, la immigració porta nombrosos beneficis per a la societat receptora. La immigració genera demanda de béns de consum i productes de serveis. Els immigrants acostumen a mostrar-se més flexibles i més mòbils que la població autòctona

MERCAT DE TREBALL

Frey i Livraghi: El fet que els immigrants acceptin les feines que rebutgen els ciutadans italians del mercat de treball pot ser considerat un bon punt per a l'economia, sobretot en la mesura que cobreix una oferta de llocs de treball que sense ells no es durien a terme.

Els immigrants no només agafen les feines que són rebutjades pels autòctons.

Els canvis en les estructures de producció, degut a les innovacions tecnològiques i organitzatives, poden alterar les característiques de les feines així com el comportament dels treballadors en relació a diferents tipus de feines.

Reyneri: (estudi sobre el mercat de treball a l'Europa de la Mediterrània). N'hi ha molts que treballen de manera irregular i en certa manera als empresaris que els contracten els interessen molt més que els immigrants que es troben en situació legal doncs als primers els poden pagar menys, fer-los treballar més hores, no han de donar-los cap assegurança i no estan registrats a la SS. Sobre si els immigrants són complementaris o substituïdors dels treballadors locals l'autor argumenta que: L'estructura dels mercats de treballs d'aquests països, junt amb la preparació de les persones que han d'accedir al mercat laboral, porta a que entre les persones joves i les dones hi hagi una elevada taxa d'atur doncs no volen agafar les feines que hi ha lliure perquè consideren que són poc qualificades; Són uns mercats molt orientats cap a les feines de poca qualificació i un estatus no massa elevat, just el contrari que busca la societat que s'ha estat preparant per fer feines qualificades; Com que els nadius no les volen agafar, i es poden permetre el luxe de no treballar, els immigrants agafen aquestes feines; La majoria de les feines que fan els immigrants són, en anglès, les 3 D, dirty, dangerous and difficult, és a dir, brutes, perilloses i dificultoses; Això porta a la segmentació del mercat de treball on es comencen a veure especialitzacions de feines per determinades nacionalitats.

Righi i Tronti: La posició dels immigrants en el mercat de treball italià segueix la tendència de posar-se en l'esglaió més baix i amb els pitjors salaris.

Al examinar els efectes de la immigració sobre l'economia a Itàlia es revela que el immigrants són complementaris als treballadors nadius. Com a conseqüència, la seva presència presumptament té un impacte positiu, tant en els nivells de salaris com en els

nivells de feines, com a mínim per a les persones que desenvolupen les feines que requereixen un bon nivell de qualificació i pels que ocupen les ocupacions més elevades.

De totes maneres un nombre molt significatiu dels treballadors estrangers és concentren en l'economia submergida, i la seva presència tendeix a motivar a que els treballadors nadius treballin al sector informal, l'efecte de complementarietat es acompanyat per un no desig destructiu del mercat de treball i per un efecte moderat sobre les mitjanes dels salaris.

Venturini. Els immigrants incrementen la producció "tradicional" del país d'arribada (agricultura tradicional, indústries, serveis familiars, etc.) i disminueixen l'incentiu de modernització del sistema econòmic, que pot ser un efecte desitjable i indesitjable.

El rol que juguen els immigrants a les àrees de destinació és forma per la pròpia estructura econòmica. A les regions on hi ha una majoria de treball regular, els immigrants treballen regularment; a les regions on hi ha una majoria de les feines irregulars treballen de manera irregular. Si domina la indústria, els immigrants tendeixen a treballar en les empreses petites i mitjanes; si es un lloc molt agrícola, treballaran en aquest sector.

Els immigrants juguen un paper més complementari al nord on l'atur és baix i la demanda de feina segueix essent elevada. Al sud el rol dels immigrants és més directament competitiu, especialment en el sector irregular. Segurament també juguen un paper indirectament competitiu en el nord, però aquesta ho és més en les regions del sud on encara hi ha molt treball irregular.

REMESES

Carling: les remeses i la naturalesa de la migració del retorn han estat vistes com un lligam clau en la relació entre migració i desenvolupament. L'ajuda que aporten els migrants que retornen no només és econòmica sinó també de capacitació i de formació que pot ajudar al desenvolupament econòmic i social dels països que inicialment havien estat emissors de migració.

Hi ha diferents tipologies de remeses monetàries i cada un té uns usos diferents. Hi ha les que són personals d'inversió, les transferències intra-familiars, les donacions a obres de caritat, la inversió col·lectiva per al desenvolupament d'una àrea, regió o localitat determinada, les taxes i finalment les pensions i transferències de seguretat social.

Les remeses econòmiques tenen efectes positius i negatius per a la societat receptora. Els efectes positius es resumeixen en que ajuden a millorar les condicions de vida de les persones que les reben i en segons quins casos, segons quin ús se'n faci ajuden al desenvolupament d'una localitat ja sigui per a la inversió directa en la creació d'infraestructures com ara en festivitats locals, etc. Els efectes negatius són: generen majors desigualtat entre les famílies que reben les remeses i les famílies que no les reben; poden esdevenir un desincentiu per a la producció local doncs algunes persones veuen que reben més de fora que el que obtenen amb la seva feina; poden portar a que es produeixi un increment del preu de determinats productes.

Escrivà i Ribas: Una de les constatacions que s'extreu de l'estudi de diferents casos sobre les migracions internacionals i el desenvolupament és el casi paral·lelisme temporal entre l'inici dels fluxos migratoris internacionals des del sud amb els intents de desenvolupament propiciats pels propis estats o imposats per les potències estrangeres. El desenvolupament es entès com modernització social, econòmica i política, en pro de

l'equiparació del que no tenen o per millorar el que tenen. En aquest sentit sorgeix la qüestió de fins a quin punt la migració provocada per les actuacions a favor d'aquesta equiparació, mitjançant mesures que contemplen única i principalment l'índex macroeconòmic, i que resulten sovint en diferents ajustaments estructurals, el pes dels quals recau sobre els amplis sectors de la societat. O bé al contrari, les migracions són el símptoma de la falta de desenvolupament a la vegada que mostren la necessitat d'actuar en la seva superació per diferents vessants, entre les quals actualment es destaca: les remeses dels emigrants; les ajudes procedents dels països receptors d'aquesta població; o la inversió estrangers.

L'emigració provoca impactes de diversos tipus, influint en l'economia i la societat de les àrees receptores i de les àrees emissores. També influeix en les estructures macroeconòmiques i en les corporacions i empreses transnacionals que es beneficien d'aquesta relació, per exemple les agències i els bancs que són utilitzat per part dels emigrants per enviar els diners. Pels llocs d'origen la primera i principal evidència és el conjunt de remeses i el seu significat en la balança de pagament nacionals. En la mesura que els fluxos migratoris s'intensifiquen, s'incrementa també el volum de les remeses o de diners enviats als respectius països d'origen. Aquestes principalment són dirigides cap a la família però també es fan servir per a inversions personals, donacions a les comunitats, i altres pagaments privats.

Des d'una visió fortament econòmica, la principal vinculació entre la migració i el desenvolupament ha estat el càlcul de remeses. Les remeses han esdevingut el factor d'estabilitat econòmica més important en molts països. Per exemple Marroc va rebre 3.246 milions de dòlars i Equador 1.656 milions

Junt amb les remeses monetàries també es produeix transferència de productes, idees i coneixement (remeses socials) i el manteniment de les xarxes socials entre els llocs de la migració, que determinen processos transformatius.

L'experiència migratòria i el manteniment de les llars transnacionals ha donat lloc a una reconstrucció de les llars familiars i del paper i les condicions de cada un dels seus actors. Sorensen concretament parla del nou tractament que reben les empleades que es fan càrrec de les llars de les dones dominicanes emigrades a Espanya. L'enviament de remeses per part dels emigrants, junt amb les noves idees i formes familiars que coneixen en el país on han viscut ha influït a reafirmar el paper de les dones en les seves pròpies llars, afectant de manera molt seria les relacions de gènere prèviament establertes.

Docquier i Hillel: L'impacte de les remeses en termes de desigualtat econòmica no necessita ser monòton. Stark, Tylor emfatitzen que les remeses tendeixen a fer disminuir les desigualtats a l'origen, però suggereixen que les dinàmiques de migració i remeses poden ser representades per una relació U invertida. En presència de limitacions líquides i amb costos inicials de migració elevats, només poden accedir a incrementar els seus beneficis, les persones que tenen diners per poder-ho pagar. I com a conseqüència, les remeses ajuden a generar més desigualtats, entre les persones que tenen un familiar que ha pogut migrar i les que no tenen cap familiar que hagi pogut emigrar. En la mesura que el nombre d'emigrants s'incrementa, el cost de la migració tendeix a reduir-se, gràcies al rol que juguen les xarxes de migrants, així doncs, si s'aconsegueix fer reduir el cost inicial de l'emigració les desigualtats en les comunitats d'origen també disminuiran. El seu anàlisi es basa en la descomposició de l'índex de Gini dels guanys de les llars per recursos de les llars. Tenint en compte la correlació entre els diferents components dels guanys (ingressos).

Goldring: desenvolupa una taula resum sobre quins són els elements claus per distingir els tipus de remes. La taula està en el resum de la lectura al apartat nº 7.

Léon – Ledesma i Piracha: El debat sobre migració i desenvolupament en els països més pobres ha estat objecte de debat des de fa molt temps. Hi ha dues maneres de veure aquesta relació: la visió negativa, que argumenta que la migració internacional porta a un increment de la dependència els països emissors de les remeses que enviiïn els que han marxat, i que distorsiona el procés de desenvolupament en tant que aquestes trameses només beneficien a una pocs, i això genera desigualtats i malestar polític i econòmic. L'altre visió, la positiva argumenta que les remeses són un factor clau per alleugi la pobresa i és una bona font d'ingressos per al desenvolupament econòmic dels països receptors de les trameses

La majoria de literatura relacionada amb la migració i les trameses dels països en desenvolupament s'ha basat en el model tradicional de la migració, on només s'estudia l'impacte de les migracions a mig i llarg termini. Actualment això ha canviat totalment. La majoria són temporers i això comporta principalment dos canvis: els migrants de curt termini poden utilitzar les noves qualitats que han adquirit relativament d'una manera ràpida en els països emissors quan en tornen; i, el component principal, l'estalvi dels migrants o d'enviar remeses no només per al consum, però la utilització d'aquests diners pot emplear-se en activitats productives en els països d'origen. Sigui com sigui, l'emigració tindrà efectes positius tant en el treball com en la formació dels treballadors.

Presenten un model on conclouen que migració pot fer reduir l'atur en els tres casos següents: Un gran forat i una baixa protecció social al país d'origen; El retorn del migrants té un impacte positiu en la producció del treball; Les trameses ajuden a crear nous negocis

Nyberg: Les migracions internacionals no només transformen la vida de les persones individuals que emigren sinó que també transforma les condicions de vida de les seves famílies, en els respectius països d'origen. Les remeses han esdevingut l'evidència més visible i o la norma per als lligams que connecten els immigrants amb els seus familiars. Donada la seva importància per a l'exportació de treball de l'economia dels països, els fluxos de les remeses no només poden valorar-se com un aspecte de l'experiència de la migració. En els darrers anys s'ha anat constatant que les remeses en determinats països tenen un valor superior de la AOD que la majoria dels països en desenvolupament perceben. Les remeses han esdevingut un factor clau per al desenvolupament i la supervivència de molts països.

Remeses a Amèrica llatina: Les remeses han tingut efectes positius i negatius per al desenvolupament dels països. Algunes persones escèptiques argumenten que ha portat a majors disparitats entre les persones que reben remeses i les que no; un consum molt visible; una davallada del subministrament del menjar local donada la reducció de la producció agrícola; un increment dels preus i la vulnerabilitat de l'economia. Altres estudis troben que les remeses tenen efectes positius tant a nivell directa (inversió productiva) i indirectes (expansió del consum). A nivell de remeses socials, un estudi ha demostrat que la migració internacional de la població dominicana ha ajudat a canviar els rols i les ideologies de gènere així com les experiències en diferents institucions. Les dones dominicanes treballen per primera vegada fora de casa quan emigren als EEUU i els seus marits llavors comencen a fer una part de les tasques de la llar.

Remeses a Àsia: Envien una gran quantitat de diners. No s'han fet masses estudis per valorar si hi ha remeses socials. A Bangladesh la migració promou activament els lligams de solidaritat, dependència de la família i cooperació econòmica entre els emigrants. A Sri Lanka les noves oportunitats econòmiques també estan transformant les estructures de poder locals, nacionals i internacionals, i l'impacte social de les migracions ha portat canvis positius per a les estructures de les famílies, la ideologia de gènere, la jerarquia de castes i per les relacions de classes.

Remeses a Àfrica: Aquesta és la regió que porta més problemes quantificar quines són les quantitats de diners que perceben dels immigrants, però es creu que el valor és més baix que a la resta de continents.

Els estudis macroeconòmics indiquen que malgrat que les remeses són afectades per als cicles econòmics dels recursos del països receptors d'immigrants, sovint també aporten un recurs important de moneda estrangers, increment dels guanys nacionals, importació financera i contribueixen a la balança de pagaments

Ratha: Les remeses incrementen els guanys dels receptors i incrementen les reserves de moneda estrangera dels països receptors. Si les remeses es fan servir per a la inversió, contribueixen al creixement, i se s'utilitzen per al consum, també generen múltiples efectes. Les remeses compensen alguns dels guanys perduts per un país en desenvolupat com a resultes de l'emigració de la seva població, en especial de les persones altament qualificades. També compensen les pèrdues en concepte de taxes i impostos que han deixat de pagar les persones que han emigrat. En el cas que marxin les persones menys qualificades per tal d'escapar de l'atur, les remeses esdevenen un benefici net per al país. Sembla que les remeses tenen un impacte positiu per a l'estalvi i per a la inversió. Les remeses s'utilitzen per a moltes coses, d'entre les quals fóra convenient ressaltar: creació d'infraestructura urbana o agrícola, escoles, centres d'atenció sanitària, etc.

Levitt: Les remeses socials són idees, comportaments, capital humà que es mou des de el país receptor cap a les comunitats d'origen, és a dir, de Nord a sud. El rol d'aquestes remeses juga un paper molt important en la promoció dels empresaris immigrants, comunitat i formació de la família, i la integració política ha estat àmpliament estudiada. El que és menys clar és com aquestes idees i pràctiques són remorejades per la vida als EEUU i quin és el seu rol en la creació i la transformació de les comunitats transnacionals.

Com a mínim hi ha quatre tipus de remeses socials; **Estructures Normatives**, són idees, valors i creences. Inclouen normes per al comportament interpersonal, nocions de responsabilitat intra-familiar, estàndards pel comportament apropiat segons d'edat i el gènere, accepten els principis de veïnatge i de participació de la comunitat, i aspiracions a la mobilitat social; **Identitat**; nocions sobre gènere, classe, i identitat racial també són remeses socials. La posició social que ocupa l'individu determina el seu accés a determinades idees i recursos. Exemple; als EEUU els homes participen d'una manera més activa a les feines de la llar i quan una parella emigra ho adopten i això fa canviar les relacions de gènere al país d'acollida i al país receptor; **Sistema de pràctiques**, són les accions dutes a terme per a l'estructura normativa. Per les persones inclou les feines de la llar, les pràctiques religioses, els patrons de participació civil i política. Exemple. Quan van a viure a EEUU tenen molta privacitat, els veïns no tenen massa comunicació entre ells ni tampoc massa cotilleo, quan tornen al país d'origen volen seguir tenint aquesta privacitat; **Capital social**, tant els valors com les normes en les quals es basa el capital social, i el capital social, són remeses socials.

7. Fixes de les lectures

ARTICLES TEÒRICS

THE ECONOMIC EFFECTS ON IMMIGRATION INTO THE UNITED KINGDOM de David Coleman Robert Rowthorn

FLUXOS MIGRATORIS CAP A EUROPA. ACTUALITAT I PERSPECTIVES de Anna Cabré i Andreu Domingo

FROM THE MEDITERRANEAN SOUTHERN AND EASTERN SHORE TO THE EUROPEAN UNION: DIMENSION AND FEATURES OF INTERNATIONAL MIGRATORY FLOWS AND IMMIGRANT POPULATIONS de Alesio Cangiano & Salvatore Strozza

IMMIGRATION IN EUROPE: REALITIES AND POLICIES de Leticia Delgado Godoy.

CAN ECONOMIC DETERMINANTS IMPROVE THE THEORETICAL BACKGROUND FOR INTERNATIONAL MIGRATION HYPOTHESES? De Roel Jennissen

ARTICLES D'ÀMBIT ECONÒMIC

ECONOMIC IMPACT OF INTERNATIONAL MIGRATION FROM WORLD ECONOMIC AND SOCIAL SURVEY 2004 de Punts destacats de l'article

THE ECONOMICS OF IMMIGRATION de Gorge Borjas

THE ECONOMICS OF ILLEGAL MIGRATION FOR THE HOST ECONOMY de Barry R. Chiswick

TRENDS IN IMMIGRATION AND ECONOMIC CONSEQUENCES de Jonathan Coppel, jean-Christoph Dumont, ignazio Visco

THE ECONOMIC EFFECTS OF MIGRATION de Rossetos Fakiolas

ECONOMIC IMPLICATIONS OF MIGRATION INTO FEDERAL REPUBLIC OF GERMANY,
1988 – 1992 de Arne Gieseck

IMMIGRATION ECONOMIC EFFECTS AND POLITICAL PARTICIPATION de Karin Mayr

ARTICLES SOBRE EL MERCAT DE TREBALL

MIGRATION AND THE EFFICIENCY OF EUROPEAN LABOUR MARKET de Sule Akkoyunlu i Roger Vickerman

FEINES REBUTJADES PELS NACIONALS, EN ESPECIAL REFERÈNCIA AL CAS D'ITÀLIA de L. Frey i R. Livraghi

MIGRANTS INVOLVEMENT IN IRREGULAR EMPLOYMENT IN THE MEDITERRANEAN COUNTRIES OF THE EUROPEAN UNION de Emilio Reyneri

EL RÈGIM DE MIGRACIÓ ITALIÀ I ELS EFECTES DE LA IMMIGRACIÓ EN EL SISTEMA ECONÒMIC, UNA ENQUESTA de Righi i L. Tronti

EXTENSIÓ DE LA COMPETICIÓ I LA COMPLEMENTARIETAT ENTRE ELS TREBALLADORS NACIONALS I ELS TREBALLADORS DEL TERCER MÓN EN EL MERCAT DE TREBALL. EL CAS D'ITÀLIA. De Venturini

MIGRATION FOR THE BENEFIT OF ALL: TOWARDS A New Paradigm for Migration Labor
Eric Weinstein. De

ARTICLES SOBRE LES REMESES

MIGRANT REMITTANCES AND DEVELOPMENT COOPERATION de Jorgen Carling

IMPORTANCIA ECONÒMICA I SOCIAL DE LA IMMIGRACIÓ de CEPAL , Capítol 4

REMITTANCES AND INEQUALITY A DYNAMIC MIGRATION MODEL de Frédéric Docquier i Hillel Rapoport

RE-THINKING REMITTANCES: SOCIAL AND POLITICAL DIMENSIONS OF INDIVIDUAL AND COLLECTIVE REMITTANCES de Luin Goldring

INTERNATIONAL MIGRATION AND THE ROLE OF REMITTANCES IN EASTERN EUROPE. De
Miguel León-Ledesma i Matloob Piracha

THE DEVELOPMENT DIMENSION OF MIGRANT REMITTANCES de Nina Nyberg

WORKERS REMITTANCES: AN IMPORTANT AND STABLE SOURCE OF EXTERNAL DEVELOPMENT FINANCE de Dilip Ratha

ARTICLES SOBRE CATALUNYA I/O ESPANYA

ELS BENEFICIS DE LA IMMIGRACIÓ ESTRANGERA A CATALUNYA de Marc Balaguer, Mikel Barreda, Diana Cuadros

IMPACTE DE LA IMMIGRACIÓ EXTRACOMUNITARIA SOBRE EL MERCAT DE TREBALL DE CATALUNYA de A. Bermejo, R. Bermejo, N. Domingo i J.M. Piqué

LA ACTIVIDAD DE LA POBLACIÓN DE NACIONALIDAD EXTRANJERA EN ESPAÑA: ENTRE COMPLEMENTARIEDAD Y LA EXCLUSIÓN de Andreu Domingo i René Houlé

LA INCIDENCIA DE LA INMIGRACIÓN EXTRACOMUNITARIA EN EL MERCADO DE TRABAJO DE CATALUÑA de Neus Domingo Ibáñez

EL IMPACTO DE LA INMIGRACIÓN EN LA ECONOMÍA Y EN LA SOCIEDAD ESPAÑOLA
Carlota Solé

MIGRACIONS I RELACIONS AMB PAÏSOS TERCERS de Anna Terrón

ARTICLES TEÒRICS

THE ECONOMIC EFFECTS ON IMMIGRATION INTO THE UNITED KINGDOM

David Coleman Robert Rowthorn

Aquest article examina l'impacte econòmic de la immigració. Posa un major èmfasis en el Regne Unit, però es dona informació sobre d'altres països.

Posa exemples de varis treballs de camp que s'han dut a uns quants països receptors d'immigració. Dona una visió molt clara de com en varis països els resultats que surten de l'anàlisi de l'impacte econòmic dels immigrants no difereix massa ni segons el país, si segons la procedència dels immigrants. Els resultats depenen de les variables escollides i de com ho mesuren.

Els autors conclouen que:

Les conseqüències purament econòmiques de les migracions internacionals al Regne Unit poden ser positives o negatives, siguin com siguin seran unes proporcions molt petites.

Els immigrants són els únics econòmicament beneficiats de la migració. No hi ha cap garantia que ningú més se'n benefici, ni tant sols els països d'on provenen.

Els efectes més destacats de l'arribada d'immigració internacional al Regne Unit són els canvis en la demografia, canvis socials i canvis medioambientals.

FLUXOS MIGRATORIS CAP A EUROPA. ACTUALITAT I PERSPECTIVES

Anna Cabré i Andreu Domingo

Paraules clau: Fluxos migratoris i evolució i característiques dels fluxos migratoris

En aquest article els autors contextualitzen l'evolució de les migracions internacionals dirigides als països membres de la Unió Europea i el saldo migratori resultant, des de la perspectiva de la integració política per al període 1950-2000. L'article conclou amb les reflexions sobre l'evolució futura de l'impacte dels moviments migratoris a Europa, prèvia presentació d'una breu panoràmica dels efectius de població estrangera a 1/01/2000 i de les principals diferències per a origen en cadascun dels països considerats.

FROM THE MEDITERRANEAN SOUTHERN AND EASTERN SHORE TO THE EUROPEAN UNION: DIMENSION AND FEATURES OF INTERNATIONAL MIGRATORY FLOWS AND IMMIGRANT POPULATIONS

Alesio Cangiano & Salvatore Strozza

Paraules clau: Immigració, naturalitzacions, segmentació del mercat de treball

En aquest document els autors fan una breu explicació de les principals tendències migratòries a Europa, en especial, a l'àrea de la mediterrània i conclouen que:

Tots els països membres de la Unió Europea han esdevingut països receptors d'immigrants. Per a la majoria d'aquests països el creixement anual de població resultat de l'arribada d'immigració és molt més elevat que el creixement natural de població (diferència entre la població local que neix i que mort en un any concret) .

Els immigrants, a part de ser cada vegada més, tenen una taxa de fecunditat (nombre de fills per 1000 dones) més elevada que els ciutadans de la Unió Europea i això també fa que cada vegada hi hagi un major percentatge de població immigrant.

L'elevat nombre de naturalitzacions (nacionalitzacions) fan davallar el nombre d'immigrants. Això només passa en els països que tenen una llarga trajectòria d'immigració.

Les persones que han demanat asil es concentren en uns països determinats i hi accedeixen per motius de proximitat geogràfica, per facilitat d'obtenció del permís d'asil i per passat històric comú.

Els països europeus mostren un origen molt diferenciat dels seus immigrants. Com a norma general, s'està incrementant molt els dels països del sud de la mediterrània. L'increment del nombre d'origens i de destinacions sembla que impliqui una reducció dels lligams històrics, polítics i econòmics entre les àrees d'origen i les de destinació.

IMMIGRATION IN EUROPE: REALITIES AND POLICIES

Leticia Delgado Godoy.

Paraules clau: Immigració, polítiques d'immigració i de refugiats

En aquest breu article és du a terme una breu descripció dels patrons d'immigració europeus i es plantegen una sèrie de qüestions que estan estretament relacionades amb el debat polític, com són: l'envelliment de la població i la cohesió social sobre els valors a nivell europeu.

En segon lloc es comenten els progressos duts a terme en qüestió d'asil polític i immigració.

En tercer lloc es debaten les principals característiques immigratòries d'alguns països membres de la Unió Europea i que són: Alemanya, Espanya, França, Finlàndia, Suècia i el Regne Unit. En aquest punt s'analitza, en particular, els aspectes següents: la relació amb el mercat laboral i les regulacions més importants i les polítiques que s'estan duent a terme.

Finalment es realitza una síntesis del progrés que s'ha fet en pro de la construcció d'una resolució comuna al fenomen migratori.

Conclou l'article dient: "Cada país es troba amb escenaris migratoris molt diferents i adopta diferents estratègies polítiques per tal de resoldre el problema".

CAN ECONOMIC DETERMINANTS IMPROVE THE THEORETICAL BACKGROUND FOR INTERNATIONAL MIGRATION HYPOTHESES? Roel Jennissen

Paraules clau: Motius per emigrar, models estadístics

L'objectiu d'aquest projecte és el de quantificar la influència dels determinants econòmics en el volum i en les direccions dels fluxos de les migracions internacionals, dins i fora d'Europa. Els resultats d'aquest projecte determinaran parcialment quins són els indicadors econòmic utilitzats per produir escenaris i eventualment les projeccions de població.

Els determinants econòmics no són els únics factors que tenen un rol important en les migracions internacionals. Els factors socials, polítics i espacials també són molt importants. La influència d'aquests factors pot variar en funció dels tipus de migracions, per raons de treball, familiars, polítics, retorn, jubilació, estudiants. Els primers quatre tipus

de migracions foren molt importants durant la postguerra del 1945. La migració de jubilació és més recent, i es preveu que en el futur serà molt més elevat.

En aquest document hi ha dues propostes: la primera s'intenta mostrar que des del punt de vista econòmic hi ha un bon background teòric sobre les migracions internacionals. La segona és la primera selecció de determinants econòmics que s'utilitzen com a part del projecte.

Concepte	Determinants 1
Economia	
Capital humà	Població de 15 a 65 anys Població poc qualificada de 15 a 65 anys/ població 15 a 65 anys Població de 15 a 65 anys * mitjana d'edat d'estudis
Capital físic	Estoc de capital (estimació directe/ població)
Fluxos de capital	Inversió estrangera
Guanys (incomes)	PNB /Població 2
Feina	Població treballadors/població de 15 a 65 anys Atur
Seguretat de guany/feina	Nivells de drets dels treballadors Nivell d'organització dels treballadors (sindicats) Taxa d'interès (possibilitat de préstec o crèdit) 3 Nivell de Seguretat Social Població agrícola/total població Proporció de població agrícola amb assegurança de collita 3
Societat	
Etnia	Nombre de persones d'una minoria ètnica
Estils de vida	Estalvi/consum 4 Comportament de vot Religió Participació de les dones en el mercat de treball 4 Mitjana d'edat d'educació
Privació relativa	Distribució dels guanys 3
Cohesió/violència	Risc d'esdevenir una víctima de la violència
Composició demogràfica	Distribució de la població per sexe i per edat
Política	
Situació política	Política Nombre de conflictes violents
Política migratòria	Restricció d'entrada i política d'expulsió 4 La utilització de la immigració dintre de les relacions polítiques internacionals 3
Lligams entre països	
Lligams culturals	Passat colonial comú o no Mateix sistema d'educació o no Llenguatge comú o no
Lligams materials	Distància geogràfica 5 Compartir fronteres 5 Temps de moviment i cost 5

1: en el país emissor i receptor 2: país emissor – país receptor 3: en el país emissor 4: en el país receptor 5: entre països emissors i receptors

ARTICLES D'ÀMBIT ECONÒMIC

ECONOMIC IMPACT OF INTERNATIONAL MIGRATION FROM WORLD ECONOMIC AND SOCIAL SURVEY 2004

Punts destacats de l'article

Paraules clau: Immigració, productivitat, mercats de treball, polítiques d'immigració

Les principals idees destacades del document es poden resumir en:

Un política migratòria apropiada i efectiva requereix d'una atenció curosa dels costos que aquesta genera, tant als països emissors, com als receptors.

Una de les primeres pèrdues de l'emigració és la fugida de cervells així com dels treballadors que estan més qualificats.

La fugida de cervells està incrementant molt en l'economia global en la que vivim actualment.

La fugida de cervells pot representar un cost molt elevat pel país emissor, sobretot si aquest és petit i pobre.

L'emigració de treballadors qualificats és una pèrdua d'inversió en educació i en les futures taxes.

L'emigració pot ajudar a fer davallar l'atur i els salaris baixos en els països emissors.

L'emigració pot facilitar els fluxos de coneixement, inversió, bens i serveis en el país emissor.

Les trameses monetàries són la major i principal font de recursos externs pel finançament dels països emissors.

Els fluxos de trameses monetàries són altament responsables dels factors macroeconòmics.

Els joves casats són els que fan més trameses monetàries.

La majoria de les trameses monetàries són utilitzades per a cobrir les necessitats bàsiques, entre elles l'educació.

Tant els governs com les agències bancàries estan facilitant cada vegada més les trameses monetàries.

Les trameses monetàries poden multiplicar l'efecte de l'activitat econòmica.

A llarg termini les trameses monetàries ajuden a millorar la distribució dels ingressos i a disminuir la pobresa.

Els guanys dels immigrants tendeixen a ser més baixos que els dels nadius.

Els immigrants treballen dintre d'un espectre més reduït de categories professionals.

A mateixa educació que els nadius els immigrants cobren menys.

A Alemanya els immigrants es concentren en les feines on es demana una menor qualificació.

Al UK alguns immigrants poden esdevenir una competència pels nadius

L'efecte de la immigració en el treball no és limita per incrementar el nombre de treballadors i produir una davallada dels salaris.

Els immigrants incrementen el nombre de treballadors en el mercat laboral però al mateix temps incrementen una demanda de béns i de serveis.

Estudis empírics han demostrat que els immigrants tenen un impacte molt modest en els salaris i en el mercat laboral del país receptor.

Els immigrants fan una contribució substancial a la fiscalia de l'estat receptor.

THE ECONOMICS OF IMMIGRATION

Gorge Borjas

Paraules clau: Impacte econòmic de la immigració, productivitat, salaris

Aquest pot ser considerat un dels primers articles que es varen realitzar en el països desenvolupats sobre la temàtica de l'impacte econòmic de la immigració.

La principal conclusió a la que arriba l'autor és que l'impacte econòmic de la immigració variarà en el temps i en l'espai, i pot ser positiu o negatiu. Una altre és que en la mesura que els immigrants que arriben tenen una menor qualificació l'impacte econòmic és menor.

THE ECONOMICS OF ILLEGAL MIGRATION FOR THE HOST ECONOMY

Barry R. Chiswick

Paraules clau: Immigrants, mercat de treball, beneficis econòmics per a la societat receptora

En aquest document s'analitza l'impacte econòmic dels immigrants en l'economia dels països receptors. S'analitza la demanda i l'oferta de la immigració internacional de treballadors en la presència de les barreres de mobilitat del treball. Es mostra que molt sovint la il·legalitat dels treballadors temporals (voluntària o involuntària) i els esforços que realitzen per millorar el seu estatus social es resumeix en que tenen les feines on es demana una menor qualificació i uns sous més baixos.

Finalment s'analitza l'impacte d'aquest tipus de migració en els ingressos i en el sistema de transferències aquests ingressos.

TRENDS IN IMMIGRATION AND ECONOMIC CONSEQUENCES

Jonathan Coppel, Jean-Christoph Dumont, Ignazio Visco

Paraules clau: Migració, envelliment, mercats de treball i desenvolupament

En aquest article es dona un cop d'ull a les tendències de les immigracions i el seu impacte econòmic en uns quants dels països membres de la OCDE. Mentre que els sistemes de migracions presenten similituds entre diferents països, però els acords institucionals varien àmpliament el seu impacte en el volum i la composició dels fluxos migratoris. També s'analitzen els efectes econòmics, fiscals i les implicacions socials de la immigració. S'argumenta que la immigració pot portar alguns beneficis nets per a les societats receptores. Però aquests beneficis no tenen perquè ésser distribuïts per a tota la població. Finalment en l'article també es tracten alguns temes de desenvolupament, com són els potencials guanys de l'emigració en els països d'origen i el rol que juguen els països receptors per tal de baixar la pressió de la immigració mitjançant l'obertura de mercats i una major transferència de tecnologies.

Les conclusions del document:

- La majoria d'estudis suggereixen que la immigració dona beneficis nets en termes de guany per càpita en els països receptors, però la distribució d'aquests no es necessàriament equitatiu i depèn de les qualificacions i de l'estructura dels treballadors, immigrants i nadius;
- La immigració del passat no va tenir un impacte obvi en l'atur dels nadius. Podria haver estat beneficiós per a l'economia i per als treballadors nadius amb l'extensió que aquests varen actuar com a recurs flexible;
- Recentment els països membres de la OCDE estan promovent l'arribada d'immigrants més qualificats;

- La immigració impacte sobretot en el desembolsament i ingressos del govern, però l'impacte net a nivell nacional sembla que hagi estat insignificant;
- Incrementar la immigració pot limitar a l'adversa l'impacte dels estandars i del pressupostos del govern degut a la davallada i envelliment de la població, però no pot resoldre el problema per ell sol;
- Les polítiques per estimular el desenvolupament econòmic han de reduir les motivacions per emigrar dels països en desenvolupament;

THE ECONOMIC EFFECTS OF MIGRATION

Rossetos Fakiolas

Paraules clau: Migracions, desenvolupament, efectes positius i negatius de la migració al país emissor i al país receptor.

L'autor fa una breu explicació genèrica de quins són els efectes de les migracions a nivell internacional des del punt de vista dels països receptors i emissors així com de la població involucrada en ambdós països, els migrants i la població local dels països de destinació.

Divideix l'article en els tres punts següents: els migrants econòmics; Salaris, mobilitat geogràfica i laboral dels immigrants; l'impacte econòmic de la migració. El que realment és interessant de l'article és el punt de l'impacte econòmic de la migració, l'autor el divideix en els efectes, positius i negatius, dels països emissors i dels països receptors.

ECONOMIC IMPLICATIONS OF MIGRATION INTO FEDERAL REPUBLIC OF GERMANY, 1988 – 1992

Arne Gieseck

Paraules clau: Immigració, mercat de treball, efectes fiscals, efectes macroeconòmics

En aquest article s'analitzen els efectes econòmics de les migracions que es varen dur a terme des de 1888 fins al 1992 a Alemanya occidental. Es busquen les conseqüències de les migracions en diferents aspectes; en el mercat de treball, en les infraestructures i en la inversió pública, incloent el mercat de l'habitatge i les transformacions macroeconòmiques.

L'autora conclou l'article dient:

- En arribar els immigrants representen una inversió per a l'estat en Habitatge, escola, seguretat mèdica inversió que els immigrants aniran retornant en la mesura que vagin treballant.
- Els immigrants d'aquest període al 1992 havien pagat a l'estat en concepte de taxes i de la contribució a la seguretat social un total de 32 bilions de marcs alemanys. Després de pagar tota la despesa que ella mateixos generen els beneficis econòmics per a l'Estat fou de 18 bilions de marcs. Els beneficis són diferents per a l'estat que per als landers o comunitats.
- Un dels problemes de les comunitats de resulta de l'arribada dels immigrants fou el de l'habitatge i la forta concentració de població en determinades.
- La seva arribada també va tenir els seus efectes en les infraestructures públiques com ara l'educació i el transport. Increment del nombre d'alumnes de primària i secundària. Pel que fa a la necessitat d'atenció sanitària, cal tenir present que els immigrants tenien una mitjana d'edat de 10 anys menys que els nadius i per tant unes necessitats mèdiques diferents.

- El primer efecte de l'arribada dels immigrants va ser un increment de l'activitat econòmica i de les empreses, empresaris i administració pública com a resultat de la millora de la situació econòmica. - Aquest increment de l'activitat va portar a una millora dels guanys (incomes) que després es tradueix en consum, estalvi i inversió.
- Els immigrants i la seva feina van: fer incrementar el PIB en un 6%; generar 90.000 nous llocs de treball; incrementar els salaris; i va ajudar a fer disminuir la carrega fiscal de l'estat

IMMIGRATION ECONOMIC EFFECTS AND POLITICAL PARTICIPATION

Karin Mayr

Paraules clau: Immigració, drets socials, drets polítics i votacions

Aquest document fa una visió sobre les dimensions de la immigració als països industrialitzats, els seus principals determinants i els seus impactes econòmics en els països receptors d'immigració. Avalua els drets dels immigrants a Europa. Finalment analitza la influència dels vots dels immigrants en els beneficis econòmics i el possible efecte sobre les actituds de la població nativa en relació als drets polítics dels immigrants.

ARTICLES SOBRE EL MERCAT DE TREBALL

MIGRATION AND THE EFFICIENCY OF EUROPEAN LABOUR MARKET

Sule Akkoyunlu i Roger Vickerman

Paraules Clau: Mercat de treball, immigració, teories sobre les migracions internacionals

En aquest document els autors es centren en el rol de la migració per aconseguir una millor eficiència del mercat de treball europeu.

El document es divideix en cinc parts: en la segona part es fa un breu resum de les tendències de la migració internacional, en el tercer es fa una explicació de les teories sobre la migració internacional. En la quarta part es debat sobre les implicacions de les noves geografies econòmiques per entendre la flexibilitat dels mercats de treball i la concentració d'activitat econòmica en una àrea determinada. I finalment les conclusions.

Els autors conclouen que:

Qualsevol restricció de mobilitat pot ser ineficaç des del punt de vista de l'Economia europea, però incrementant la eficàcia implica que hi hagi guanyadors i perdedors de població i de regions.

Borjas i Zimmerman demostren que no hi ha cap evidència consistent que demostrï que la immigració necessàriament provoqui una davallada dels salaris i un increment de l'atur en les regions receptores.

Si els fluxos migratoris són temporals, les trameses monetàries poden portar guanys nets per al país emissor.

FEINES REBUTJADES PELS NACIONALS, EN ESPECIAL REFERÈNCIA AL CAS D'ITÀLIA

L. Frey i R. Livraghi

Paraules clau. Mercat de treball, immigració, complementarietat

En aquest article els autors analitzen la manca de treballadors italians per dur a terme determinades feines i com aquestes són desenvolupades pels immigrants estrangers. Els autors destaquen que abans de parlar d'una manca relativa de treballadors cal assumir que hi ha diferències entre els mercats de treball, les ocupacions i les regions. A Itàlia hi ha un mercat laboral clarament segmentat on la població local no està disposada a agafar unes determinades feines ja sigui perquè consideren que tenen un sou baix, perquè estan preparats per fer altres feines més qualificades o bé per altres qüestions personals.

Donada aquesta situació els autors argumenten que els immigrants estrangers agafen aquestes feines "no volgudes" per la població local per.

El fet que els immigrants acceptin les feines que rebutgen els ciutadans italians del mercat de treball pot ser considerat un bon punt per a l'economia, sobretot en la mesura que cobreix una oferta de llocs de treball que sense ells no es durien a terme.

També cal tenir en compte que els immigrants no només agafen les feines que són rebutjades pels autòctons i que els canvis en les estructures de producció degut a les innovacions tecnològiques i organitzatives, poden alterar les característiques de les feines així com el comportament dels treballadors en relació a diferents tipus de feines.

MIGRANTS INVOLVEMENT IN IRREGULAR EMPLOYMENT IN THE MEDITERRANEAN COUNTRIES OF THE EUROPEAN UNION

Emilio Reyneri

Paraules clau: Immigració irregular, feines desenvolupades pels immigrants, complementarietat dels immigrants.

En aquest article s'analitza la migració irregular de Grècia, Itàlia i Espanya.

Els immigrants que entren a Espanya tenen el perfil següent: joves adults i els que tenen un permís de treball temporal són els més joves. La majoria tenen un bon nivell d'instrucció i treballs qualificats. Els joves majoritàriament provenen de les zones urbanes dels seus països i en marxen perquè no troben feina per a ells. Malgrat que bona part d'ells tenen uns estudis qualificats són pocs els que una vegada arriben a Espanya poden treballar pel que s'han preparat. Hi ha la tendència de que hi hagi més dones sense papers que no pas homes, això es degut a la reunificació familiar i a l'elevada demanda de treballs per dones.

Sobre si els immigrants són complementaris o substitutoris de la força de treball local l'autor conclou que :

L'estructura dels mercats de treballs d'aquests països, junt amb la preparació de les persones que han d'accedir al mercat laboral porta a que entre les persones joves i les dones hi hagi una elevada taxa d'atur doncs no volen agafar les feines que hi ha lliure perquè consideren que són poc qualificades.

. Són uns mercats molt orientats cap a les feines de poca qualificació i un estatus no massa elevat, just el contrari que busca la societat que s'ha estat preparant per fer feines qualificades.

. Com que els nadius no les volen agafar, i es poden permetre el luxe de no treballar, els immigrants agafen aquestes feines.

- . La majoria de les feines que fan els immigrants són, en anglès, les 3 D, dirty, dangerous and difficult, és a dir, brutes, perilloses i dificultoses.
- . Això porta a la segmentació del mercat de treball on es comencen a veure especialitzacions de feines per determinades nacionalitats.

EL RÈGIM DE MIGRACIÓ ITALIÀ I ELS EFECTES DE LA IMMIGRACIÓ EN EL SISTEMA ECONÒMIC, UNA ENQUESTA

Righi i L. Tronti

Paraules clau: Immigració, salaris, feina, creixement econòmic, despesa social

En aquest document es descriuen les principals característiques del que es podria considerar el règim migratori de Itàlia, és a dir, les característiques dels fluxos, la seva distribució i el rol que juguen en el mercat de treball, el marc regulador de les migracions i finalment el seu impacte en el sistema econòmic.

Les principals conclusions a les quals arriben els autors són:

- La posició dels immigrants en el mercat de treball italià segueix la tendència de posar-se en l'esglaió més baix i amb els pitjors salaris.
- Al examinar els efectes de la immigració sobre l'economia a Itàlia es revela que els immigrants són complementaris als treballadors nadius. Com a conseqüència, la seva presència presumptament té un impacte positiu, tant en els nivells de salaris, com en els nivells de feines, com a mínim per a les persones que desenvolupen les feines que requereixen un bon nivell de qualificació i pels que ocupen les ocupacions més elevades.
- De totes maneres un nombre molt significatiu dels treballadors estrangers és concentren en l'economia submergida, i la seva presència tendeix a motivar a que els treballadors nadius treballin al sector informal, l'efecte de complementarietat es acompanyat per un no desig destructiu del mercat de treball i per un efecte moderat sobre les mitjanes dels salaris

EXTENSIÓ DE LA COMPETICIÓ I LA COMPLEMENTARIETAT ENTRE ELS TREBALLADORS NACIONALS I ELS TREBALLADORS DEL TERCER MÓN EN EL MERCAT DE TREBALL. EL CAS D'ITÀLIA.

a. Venturini

Paraules clau: Mercat de treball, complementarietat i immigració

En aquest document l'autor analitza si en el mercat de treball d'Itàlia, els treballadors immigrants són complementaris o substitutòris de la mà d'obra local. Les principals idees a destacar són:

Els immigrants incrementen la producció "tradicional" del país d'arribada (agricultura tradicional, indústries, serveis familiars, etc.) i disminueixen l'incentiu de modernització del sistema econòmic, que pot ser un efecte desitjable i indesitjable.

-El rol que juguen els immigrants a les àrees de destinació és forma per la pròpia estructura econòmica. A les regions on hi ha una majoria de treball regular, els immigrants treballen regularment; a les regions on hi ha una majoria de les feines irregulars treballen de manera irregular. Si domina la indústria, els immigrants tendeixen a treballar en les empreses petites i mitjanes; si es un lloc molt agrícola, treballaran en aquest sector.

Els immigrants juguen un paper més complementari al nord on l'atur és baix i la demanda de feina segueix essent elevada. Al sud el rol dels immigrants és més directament competitiu, especialment en el sector irregular. Segurament també juguen un paper indirectament competitiu en el nord, però aquesta ho és més en les regions del sud on encara hi ha molt treball irregular.

MIGRATION FOR THE BENEFIT OF ALL: TOWARDS A New Paradigm for Migration Labor
Eric Weinstein.

Paraules clau: Migració, mercat de treball, productivitat, baixada de salaris, guest workers

Els programes que importen migrants ofereixen la promesa d'incrementar la productivitat, disminuir els costos dels consumidors, intercanvis culturals i millorar els estàndards de vida de les persones que procedeixen dels països més pobres. Desafortunadament aquests programes estan endiablat per conseqüències involuntàries i varis abusos que tenen una difícil solució. Aquestes errades han mitigat el suport popular entre els treballadors autòctons i la ciutadania que veuen els programes de migrants per sota dels nivells demandats en utilitzar la màxima productivitat. En aquest document l'autor va a la recerca d'un nou model de programa de migració basat en el mercat i el que vol és contar amb el suport i l'interès dels treballadors autòctons, els empresaris, els consumidors, els governs, i els migrants.

ARTICLES SOBRE LES REMESES

MIGRANT REMITTANCES AND DEVELOPMENT COOPERATION
Jorgen Carling

Paraules Clau: Migració, remeses, desenvolupament, usos de les remeses

En aquest article l'autor ens posa en situació sobre la relació existent entre les remeses monetàries que els immigrants envien als respectius països d'origen i sobre quin impacte tenen aquestes remeses monetàries en la cooperació per al desenvolupament del país d'origen, és a dir, les persones que reben els diners. El document es divideix en sis punts que permeten analitzar en profunditat les remeses i el que se'n deriva d'aquestes. Els punts analitzats són: la migració i el desenvolupament; les dinàmiques de les remeses; els mecanismes i els costos de les transferències, els usos de les remeses i el seu impacte en el desenvolupament; l'enfocament de les polítiques de les remeses, i finalment, les mesures polítiques de les remeses.

Els punts més destacats del document poden resumir-se en:

Els motius que els impulsen a enviar diners es deuen, bàsicament, a tres causes. Per altruisme, per interès propi i per assegurança de la família que tenen al país d'origen.

Des del punt de vista de l'emissor i del receptor a l'hora de realitzar una remesa tenen en compte: els costos, la rapidesa i la facilitat per poder-ho fer, els límits de requeriments (els qui fan la remesa i els que la reben han de tenir una compte corrent), la proximitat d'una oficina on poder-ho fer.

Les remeses ajuden a millorar la situació econòmica de les persones que les reben però també poden tenir efectes negatius per a la resta de ciutadans de la mateixa localitat doncs poden provocar increment de les desigualtats entre les persones que reben les remeses i les persones que no les reben.

A nivell macroeconòmic les remeses tenen efectes positius en tant que s'incrementa la circulació de la moneda estrangera i s'incrementa la balança de pagaments. Però també pot tenir efectes negatius; estimulació de la demanda d'importació en contra del producte nacional.

Poden esdevenir un desincentiu per a treballar doncs es pot arribar a generar una dependència molt forta amb els diners que provenen de l'estranger,

Cal incentivar a que la població receptora de les remeses en faci un ús productiu.

IMPORTANCIA ECONÒMICA I SOCIAL DE LA IMMIGRACIÓ CEPAL , Capítol 4

Paraules clau: Remeses i ús de les remeses, desenvolupament

En aquest article es procura perfilar un marc per analitzar les remeses i identificar algunes de les variables que determinarien la seva aflluència sostinguda per fins del desenvolupament.

Fan una descripció del concepte de les remeses que poden ser. Potencials, fixes, discrecionals i estalviades.

La contribució de les remeses al desenvolupament depenen de l'ús que se'n faci. Si els recursos s'utilitzen per al consum la contribució al desenvolupament econòmic de la regió és molt escàs i donat l'alt contingut importat del patró de consum dels països del carib, l'impacte sobre la balança de pagament pot ser negatiu. D'altra banda, si els recursos es destinen a la inversió i al consum essencial per millorar la salut i la productivitat de la societat, pot enfortir-se el desenvolupament de la societat. Les remeses poden contribuir de varies maneres al desenvolupament de les economies tant de forma directa com indirecta

Les remeses i les comunitats de migrants es deixen veure entre els trets més distintius dels processos migratoris contemporanis i estimulen una renovada atenció a la seva interpretació, significat i importància social.

La comprensió de la migració contemporània ha de considerar l'important flux i intercanvi de béns materials i simbòlics (recursos econòmics, culturals, socials i polítics), i de persones que es desplacen de forma recurrent i circular.

REMITTANCES AND INEQUALITY A DYNAMIC MIGRATION MODEL Frédéric Docquier i Hillel Rapoport

Paraules clau: migració, remeses i desigualtats.

Desenvolupen un model sobre les interdependències entre les migracions, les remeses i les desigualtats, i investiguen com les migracions i les conseqüents remeses afecten sobre les desigualtats entre les diferents llars a les respectives comunitats d'origen. Una característica important del seu model és que tenen en compte l'impacte de la immigració

en el mercat de treball local (rural). La migració ajuda a disminuir les desigualtats de salut però pot incrementar les desigualtats de beneficis (o entrades de diners). L'impacte a curt i llarg termini de la migració en les desigualtats de guanys pot ser d'efecte contrari.

RE-THINKING REMITTANCES: SOCIAL AND POLITICAL DIMENSIONS OF INDIVIDUAL AND COLLECTIVE REMITTANCES

Luin Goldring

Paraules clau: Remeses socials, desenvolupament, tipologies de remeses

L'article es pot resumir en la taula següent:

	TIPUS DE REMESES		
	Familiars individuals	Col·lectives	Inversió
Enviades	Individus persones	Grups organitzats de migrants, famílies, parents, clubs o associacions	Individual o negoci familiar
Receptors	Llinatge	Comunitat o grup dins la comunitat	Els que envien els diners i "buscadors" negocis
Beneficiaris	Receptors i companyies que fan transferències	Comunitat, grup o els que fan el projecte	Inversors i els treballadors
Actors/institucions mediadores	Famílies, llars, xarxes socials. Companyies transferència. Sector privat	Xarxa de la comunitat social, org. Migrants. Governs i ONG. Sector públic	Govern local, estatal i federal. Sector privat.
Importància de la localitat d'origen en la destinació geogràfica de la remesa	Normalment relació pròxima. La remesa va al familiar al lloc origen	Relació pròxima entre identitat, lloc d'origen i lloc on s'envien les remeses col·lectives	La relació pròxima és possible però no necessària.
Equilibri de balança. Guanys/estalvis/inversió	Moltes remeses = guanys Pocques remeses = estalvi	Remeses = estalvi (donacions no inversió)	Remeses = inversió
Control i direcció de conflictes finançament	Possible conflicte per l'ús que en fan entre emissor i receptor.	Possible conflicte entre els que ho envien i els mediadors	Inversor. Rol possible per a les autoritats governamentals.
Marc de treball lògic i regulador	Lògica de lligam: normes, ideologies i processos relacionats amb la identitat, llinatge, gènere, comunitat...	Lligam filantròpic. Estatus formal i informal; acords formal entre govern i organitzacions	Lògica de mercat: regulacions internacionals d'inversió i comerç.
Usos/funcions	Reproducció social (menjar, roba, casa) educació, salut, serveis socials. Menys del 20% en capitalització (màquines), crèdits o negocis. Millorar les condicions de vida	Infraestructures públiques per a la comunitat, o de lleure... generar treball Donar serveis i bens socials per a la comunitat	Benefici a curt o llarg termini; potser generació de llocs de treball i desenvolupament econòmic. Generació de benefici.

Marc de treball regulador	Normes de llinatge	Estatus formal i informal, acords amb governs	Mercat, alguns municipis i estat donen suport
Esperança de benefici/ públic vs béns públics	Per a la família. Béns privats.	Per a la comunitat. Béns públics	
Problemes sancions	Si no envien diners pot portar exclusió social i no utilitzar-los degudament conflictes de gènere i generacionals.	Pot haver-hi problemes per decidir què fer. Es necessita una transparència total en tot	
Significat social i influència	Estatus social i econòmic;	Estatus de la comunitat i de benestar.	Estatus social i econòmic privat.
Influència política	Limitada. Pot donar les bases de les demandes que puguin fer els ciutadans.	Fortes possibilitats pels grups amb organització.	A nivell privat.
Intervencions	Increment dels guanys disponibles Reducció de la vulnerabilitat.	Desenvolupament de maquinàries per a la participació i plantejament democràtic.	Millorar les infraestructures bàsiques de la comunicació i millorar clima d'inversió o les condicions estructurals per fer-ho.

INTERNATIONAL MIGRATION AND THE ROLE OF REMITTANCES IN EASTERN EUROPE.

Miguel León-Ledesma i Matloob Piracha

Paraules clau: atur, migració, trameses monetàries

Molts estudis s'han centrat en analitzar els efectes de les migracions als països receptors i emissors, però molts pocs s'han centrat en els efectes econòmics dels fluxos derivats de les migracions. En aquest document es centren en analitzar els efectes de les remeses de diners en la generació de treball i en el canvi de les economies de la Europa Central i de l'Est.

L'impacte de les remeses sobre l'atur depèn del seu efecte en produir un creixement econòmic i en la inversió empresarial que se'n deriva. Per tal de fer un tractament empíric de les trameses estimen una equació de productivitat utilitzant onze països que durant el període 1990-99 es trobaven en transició. També analitzen l'impacte de les trameses en inversió i consum. Els seus estudis donen suport a la visió de que les remeses tenen un impacte positiu directe i indirecte tant a la productivitat com a la generació de llocs de treball mitjançant la inversió.

THE DEVELOPMENT DIMENSION OF MIGRANT REMITTANCES

Nina Nyberg

Paraules clau: Remeses monetàries, immigració, AOD, actors, remeses macroeconomia

En aquest article l'autora fa una explicació sobre el paper de les remeses monetàries que els immigrants envien als respectius països per al desenvolupament d'aquests. El tema més destacat de l'article són les utilitats que es fan de les remeses monetàries i que queda expressat en els punts següents:

Remeses monetàries: generalment les remeses monetàries es defineixen com una part dels beneficis que fan els immigrants en el país de destinació i que envien al país d'origen. Normalment s'envien diners.

Remeses socials: són definides com a idees, pràctiques, identitats i capital social que fluctua des del país receptor cap al país emissor. Són transferides pels immigrants i pels viatgers o són intercanviades per cartes o bé per les noves formes de comunicació com ara telèfon fax, internet. Poden afectar a les relacions dins la família, rols de gènere, classe i identitat racial i la participació política, econòmica i religiosa. Les remeses socials juntament amb les remeses econòmiques canvien les estructures i les pràctiques generals del país d'origen.

Remeses internacionals: les remeses poden ser transferides dins i entre països. Les internacionals són dutes a terme per les persones que emigren a un altre país i envien els diners al seu país d'origen.

Remeses individuals i col·lectives: el gran volum de les remeses són individuals però en menor mesura s'estan fent remeses a nivell col·lectiu per grups de migrants a un grup d'una comunitat o d'una església. Les remeses col·lectives s'organitzen en Hometown associations (HTAs).

Maneres de transferir els diners: les remeses monetàries es fan de manera formal (mitjançant els bancs, oficines de correus, cases d'intercanvi o companyies especialitzades en la realització de transferències) o bé de manera informal (els amics o familiars que viatgen al país d'origen).

El més important del que diu és la importància de les transferències o remeses socials per ser aquestes segurament les menys analitzades i que en canvi fan variar molt a la societat receptora d'aquestes.

WORKERS REMITTANCES: AN IMPORTANT AND STABLE SOURCE OF EXTERNAL DEVELOPMENT FINANCE

Dilip Ratha

Paraules Clau: Migració, remeses monetàries, Producte Interior Brut (PIB), Ajuda Oficial al Desenvolupament (AOD), despesa de les remeses

Des de que els fluxos de capital privat han davallat, les remeses monetàries dels treballadors immigrants han esdevingut una important i creixent font de recursos financers per a bona part dels països en desenvolupament. En aquest capítol s'examina la relativa importància de les remeses que envien els treballadors com a recurs per a finançar el desenvolupament i es debat sobre les mesures que els països industrialitzats i desenvolupats podrien fer per tal d'incrementar amb les remeses. Els principals missatges són:

Els fluxos de remeses són el segon recurs extern, després del FDI, del finançament dels països en desenvolupament. Al 2001 les remeses que van enviar els immigrants van ser 72.3 mil milions de dòlars. Les remeses dels països més pobres eren més elevades que el PIB, més elevats que els d'altres països més desenvolupats. Les remeses també són més estables que els fluxos de capital privat, que sovint són molt cíclics, en funció de la bona marxa de l'economia.

Sovint les remeses són invertides, pels receptors, particularment en els països amb polítiques econòmiques sòlides. Les millores en les polítiques i la relaxació dels controls d'intercanvi estrangers durant la dècada dels 90 pot haver motivat a utilitzar aquestes remeses com a inversió.

Si s'estrenyessin les infraestructures del sector financer i es facilités el comerç internacional, els països podrien incrementar els seus fluxos de remeses. El cost de la transacció dels diners sovint superen el 20% de la totalitat de diners que es volen enviar. Si es reduís un 5% es podria generar una 3.5 mil milions d'estalvi cada any.

Facilitant la mobilitat laboral internacional encara és més crucial i generaria un major volum de remeses. Una major migració internacional podria generar substancials beneficis econòmics per l'economia mundial.

ARTICLES SOBRE CATALUNYA I/O ESPANYA

ELS BENEFICIS DE LA IMMIGRACIÓ ESTRANGERA A CATALUNYA

Marc Balaguer, Mikel Barreda, Diana Cuadros

Paraules clau: Immigrants, mercat de treball, aportacions fiscals, despesa fiscal, IRPF, remeses de diners

En aquest treball, encarregat per Departament de benestar social de la Generalitat de Catalunya al 1998, a Marc Balaguer, Mikel Barreda i Diana Cuadros, els autors fan un anàlisi exhaustiu sobre els beneficis de la immigració estrangera a Catalunya. Divideixen la recerca en beneficis directes i els beneficis indirectes.

Entenen per **beneficis directes** els que es deriven de les aportacions econòmiques dels immigrants a la renda del país com a; L' Aportació com a resultat de l'activitat laboral; Aportació en concepte de pensions; Aportació fiscal.

Mentre que com a **beneficis indirectes** els determinen com: avantatges que genera el col·lectiu d'immigrants a la societat, com a conseqüència indirecte de les seves activitats, de consum, etc., tant al sector públic com al sector privat dirigeixen les seves activitats econòmiques o socials a col·lectius d'immigrants; Privat (organitzacions no governamentals d'immigrants; locutoris, companyies autobusos; arrendadors d'habitatge); Públic: Servei d'atenció immigrants, CAP de les Drassanes; Unitat minories ètniques a Mataró, mestres dedicats a ensenyar a joves i adults.

Fan càlculs sobre el que aporten els immigrants estrangers a Catalunya i el que l'estat destina a ells i la conclusió a la que arriben és que els immigrants aporten beneficis econòmics a les arques de l'estat, molt més del que el propi estat destina a ells.

IMPACTE DE LA IMMIGRACIÓ EXTRACOMUNITARIA SOBRE EL MERCAT DE TREBALL DE CATALUNYA

A. Bermejo, R. Bermejo, N. Domingo i J.M. Piqué

Paraules clau: Immigració no comunitària, mercat de treball.

Els autors fan un estudi exhaustiu sobre l'impacte econòmic de la immigració extracomunitària sobre el mercat de treball de Catalunya, tal i com indica el seu títol. Argumenten que analitzen als immigrants extracomunitaris donat que són els que en els darrers anys han mostrat un increment més elevat, i perquè les seves característiques poden tenir una incidència molt important per a les condicions de vida i per les necessitats d'aquesta població que els obliguen a acceptar ocupacions i condicions de treball determinades.

El document s'estructura en fer una anàlisi descriptiva de la immigració i la seva importància en el mercat de treball; els efectes de la immigració i les principals variables macroeconòmiques i finalment, determinació del nivell de complementarietat entre la població immigrada i la població autòctona.

LA ACTIVIDAD DE LA POBLACIÓN DE NACIONALIDAD EXTRANJERA EN ESPAÑA: ENTRE COMPLEMENTARIEDAD Y LA EXCLUSIÓN

Andreu Domingo i René Houlé

Paraules clau: Immigració estrangera, mercat de treball

Els autors plantegen sobre si els immigrants son complementaris en el mercat de treball espanyol o sobre si n'estan exclosos. Arriben a la conclusions següents:

La inserció laboral dels joves té a veure amb la manca d'experiència laboral, la de les dones adultes està estretament relacionada amb el nivell d'instrucció:

El temps de residència a Espanya ha de ser un millor indicador del seu nivell d'integració laboral.

L'atur és sistemàticament superior en els homes estrangers, un 30%, més elevat que els d'homes espanyols mentre que per les dones és inferior o està al mateix nivell que les espanyoles.

Hi ha una clara sobre representació dels immigrants en uns sectors econòmics determinats: Treball domèstic 29.9%, hosteleria 10.2%, agricultura, 10.8% i construcció un 7.4 %. Les dones majoritàriament en els dos primers sectors.

En general els estrangers fan feines que requereixen una menor qualificació. La temporalitat és una constant descriptiva de l'ocupació dels treballadors estrangers un 70% més que els homes espanyols i un 38% més que les dones espanyoles.

LA INCIDENCIA DE LA INMIGRACIÓN EXTRACOMUNITARIA EN EL MERCADO DE TRABAJO DE CATALUÑA

Neus Domingo Ibáñez

Paraules clau: Immigració, mercat de treball

Amb aquest document l'autora pretén identificar les característiques del col·lectiu immigrant extracomunitari per discernir sobre la seva incidència en el mercat de treball i saber fins a quin punt aquesta entrada elevada de treballadors extracomunitaris pot tenir les seves repercussions en el conjunt de les condicions dels treballadors autòctons i sobre l'estructura econòmica del mercat.

Dades utilitzades; padró continu 2003; EOA; INSS (nombre d'afiliats a la SS)

Les principals idees a destacar són:

Catalunya es situa com la primera CCAA de l'Estat Espanyola en recepció d'immigrants. La immigració segueix vies d'accés diferents pe entrar al mercat de treball a través de vincles establerts segons les diferents nacionalitats, per tant, és important conèixer la concentració de la població extracomunitària segons la procedència.

Una forta concentració sectorial. Les oportunitats de treball dels immigrants es redueixen pràcticament a determinades branques d'activitat. En funció dels temps de residència es concentren en les mateixes activitats però en millors condicions laborals, a la vegada que incideix en la consolidació dels immigrants en determinades activitats.

Són complementaris doncs agafen les feines que la població local no vol fer. I la població local

Es beneficia de la immigració gràcies a la complementarietat en la producció on fan les tasques complementaries o rebutjades per la població autòctona.

Per la majoria d'activitats realitzades per a la població immigrada no existeix una relació entre els nivells d'educació i la qualificació professional duta a terme.

EL IMPACTO DE LA INMIGRACIÓN EN LA ECONOMÍA Y EN LA SOCIEDAD ESPAÑOLA

Carlota Solé

Paraules Clau: Immigració extracomunitària, mercat de treball, política migratòria d'Espanya, feines desenvolupades pels immigrants.

El llibre tracta el fenomen de la immigració extracomunitària. S'aporten dades quantitatives sobre els fluxos d'immigrants. Es compara aquests fluxos amb els que es varen produir durant les dècades dels cinquanta i seixanta. S'analitza en profunditat el tema de la competència o complementarietat en el mercat de treball dels immigrants en relació a la població autòctona. També es tracta el tema de l'impacte de la immigració en la societat receptora.

receptors; l'impacte dels processos de regularització.

MIGRACIONES I RELACIONS AMB PAÏSOS TERCERS

Anna Terrón

Paraules clau: Immigració, regularització dels irregulars, coodesenvolupament

En aquest document l'autora mostra com a partir de la dècada els noranta, i especialment a partir del 2000 el govern es va plantejar, com a part d'una política immigratòria efectiva, assolir acords sobre la circulació de les persones, la readmissió o la regulació dels fluxos migratoris.

En el document es fa una breu descripció de tots els acords que s'han firmat i mostra altres aspectes que estan estretament lligats a les polítiques d'immigració. L'autora conclou:

Es pot afirmar que la política de cooperació estatal no vincula la immigració al desenvolupament, sinó que es centra en una política de control de la immigració i de la integració dels immigrants.

Les legislacions autonòmiques i les entitats locals, encara que no tinguin competència sobre la qüestió de la immigració, han elaborat un marc legislatiu molt important al reconèixer en nexa entre migració i desenvolupament.

Caldria promoure un canvi de visió pública de la immigració i dels immigrants a través d'un reconeixement i valoració de les accions de les associacions d'immigrants.

Les administracions haurien de facilitar l'aparició i la consolidació de les associacions d'immigrants com a contraparts actives en el dispositiu de la cooperació oficial del Govern central.

8. Bibliografia revisada

AKKOYUNLU, SULE i VICKERMAN, ROGER (****): Migration and the efficiency of European labour market.

AUBANEL, GEMMA i ARAGALL XAVIER (2004): Immigration and the Euro-mediterranean Area: keys and trends in the establishment of policies.

BAGANHA, MANUEL PEDRO (2002): Taxation, social benefits and migration. The political Economy of Migration in an Integrating Europe. Working Paper 5/2002

BALAGUER, MARC, BARREDA, M i CUADROS D (1999) : Els beneficis de la immigració estrangera a Catalunya. Benestar social, Generalitat de Catalunya.

BALDWIN-EDWARDS, MARTIN (2002): Immigration and the welfare state: a European challenge to American Mythology.UEHR Working Paper nº 4.

BANCO DE ESPAÑA (2005): Inmigración: desarrollos recientes y consecuencias económicas.

BOBEVA, DANIELA (2004): Migration could better works for the development. Fòrum Universal de les Cultures, Barcelona 2004.

BORJAS, J GORGE (1994): The economics of immigration. Journal of Economic Literature, Vol.XXXII, dec 1994.

BORJAS, J GORGE (1995): The economics benefits from immigration. Journal of Economic perspective, Vol.9 nº 2.

BORJAS, J GORGE (2002): Welfare reform and immigrant participation in welfare programs. IMR, Vol 36, nº 4.

BORJAS, J GORGE (****): Immigration and welfare magnets.

BOSWELL, CHRISTINA i CRISP, JEFF (2004) Poverty, International Migration and Asylum. United Nations University WIDER (World institute for Development Economics research)

BROCKLEHURST, STUART (2004): Sending in home. How a card payment system can facilitate remittances to help developing economies. Fòrum Universal de les Cultures, Barcelona 2004.

CABRÉ PLA, ANNA (2001): Immigració i Estat del Benestar. Papers en demografia. Nº 183

CABRÉ PLA, ANNA i DOMINGO VALLS, ANDREU (2002): Flujos migratorios hacia Europa: Actualidad y perspectivas. Papers en demografia. Nº 213.

CAÏS, JORDI (****): El dilema del model catalán de incorporación de inmigrantes: cultura versus comunidad.

CAIXA DE CATALUNYA (2005): Economia catalana

CAIXA DE CATALUNYA (1999): ocupació i productivitat a la indústria catalana, 1986 – 1998. Informe semestral sobre l'economia catalana: Informe primavera. 1999

CAIXA DE CATALUNYA (2004): Situació i perspectives de l'economia catalana. Informe de tardor 2004.

CAIXA DE CATALUNYA (2001): Report monogràfic: activitat productiva i territori a partir de les dades d'afiliació a la Seguretat Social Catalana.

CAMBRA DE COMERÇ (2002): la innovació tecnològica a Catalunya.

CANGIANO A, i STROZZA S (****): From the Mediterranean Southern and Eastern shore to the European Union: dimension and feature of International Migratory flows and immigrant populations

CARKING, JORGEN (2005): Migrant remittances and development cooperation. PRIO report 1/2005

CÁTEDRA MARTÍNEZ, JORGE (****): características de la población inmigrante no comunitaria y situación en el mercado de trabajo de Catalunya.

CIRCULO DE ECONOMÍA (****): La immigració: factors de desenvolupament econòmic i reptes a la cohesió social.

COLECTIU IOÉ (2002): immigració, escola i mercat de treball. Col·lecció d'Estudis socials nº 11, La caixa de Pensions.

COLEMAN, DAVID (****): The economic effect on immigration into UK.

CONNAN, CHRISTIAN (2004): Regional integration and economic impact. Fòrum Universal de les Cultures, Barcelona 2004.

COPPEL, JONATHAN (2001): Trends in immigration and economic consequences. Economic department. Working paper nº 284.

CHATZEMARKAKIS, JORGO (****): The immigration of knowledge: the relation of immigrations, integration and the Free market in Europe.

CHISWICK, BARRY (2000): The economics of illegal migration for the host economy.

CHOUKRI, MAHAMED (****): El mediterráneo, un gran espacio de migraciones y exilios.

J.H. DEARDEN, STEPHEN (****): Immigration Policy in the European Community.

DELGADO GODOY, LETICIA (2002): Immigration in Europe: realities and policies. Unidad de Políticas comparadas CSIS W 02-18.

J DEVORETZ, DON (2004): Immigration policy, methods of economic assesement. Global Migration perspective, nº 4. octubre 2004.

DOCQUIER, FRÉDÉRIC i RAPOPORT HILLEL (2003): Remittances and inequality: A dynamic migration model. CREDPR, Working paper, nº 167.

DOMINGO IBÁÑEZ, NEUS (****): La incidencia de la inmigración extracomunitaria en el mercado de trabajo de Catalunya.

DOMINGO VALLS, ANDREU (2002): Reflexiones demográficas sobre la inmigración internacional en los países del sur de la Unión Europea. Papers en demografia nº 215.

DOMINGO VALLS, ANDREU i HOULE RENÉ (2004): La actividad de la población de nacionalidad extranjera en España: entre complementariedad y la exclusión. Presentat a En IV Congrés sobre la immigració a Espanya. Ciutadania i Participació. Girona de 10 al 13 de novembre de 2004.

DRINKWATER, S i LEVINE P (2002): Policy research on migration and development. A European Enlargement: the Impact of East-West Migration on growth and employment. Vienna 6 i 7 desembre 2002

ELLERMAN, DAVID (2003): Policy research on Migration and Development. En World bank policy research Working Papers 3117, August 2003

ESCRIVÀ, ÀNGELES (2004): Remesas y transnacionalismo en la relación entre migración y desarrollo. En IV Congrés sobre la immigració a Espanya. Ciutadania i Participació. Girona de 10 al 13 de novembre de 2004.

FAKIOLAS, ROSSETOS (****): The economic effects of migration.

FAINI, RICCARDO (2002): Migration, remittances and growth.

FIFFI, GUDRUN (2004): Migration and trade: a change in paradigm with European Union Enlargement?. Fòrum Universal de les Cultures, Barcelona 2004.

FREY, L i LIVRAGHI, R (1995): Jobs refused by nationals, with special reference to Italy. International Migration Papers. Nº 11.

GIESECK, ARNE (1995): Economic implications of migrations into Federal Republic of Germany, 1988-1992. International Migration review, Vol 19, nº 3.

GLOVER, S i COTT,© (2001): Migration: an economic and social analysis. RDS occasional paper, nº 67.

GOLDRING, LUIN (2003): Re-thinking remittances: Social and Political dimension of individual and collective remittances. CERLAC working papers. Febrer 2003.

GUARNIZO, LUIS EDUARDO (2001): The economics of transnational living. A International Migration review, vol 37(3): 666-99, fall 2003

HAMILTON, KIMBERLY i GRIECO Elizabeth (2002): Measuring the impact of rich country immigration. Migration Policy Institute. Novembre de 2002.

HARRIS, NIGEL (2003): Open borders: a future for Europe, migrants and world economy.

HARRIS, NIGEL (****): The return of cosmopolitan capital: Globalisation, the State and War.

HARRIS, NIGEL (1995): capitalism without frontiers? Issue 74 of INTERNATIONAL SOCIALISM, quarterly journal of Socialist workers party (britain) Published march 1997 © International Socialism

HARRIS, NIGEL I COLEMAN, DAVID (2003): Does Britain need more immigrants?

HERRERO, BLANCA (2001): Codesarrollo. Alternativa para la gestión de migraciones y desarrollo. Apuntes para la reflexión y el debate.

ICHINO, ANDREA (****): The economic impact of immigration on the host economy. Luciani (ed) Migration Policies in Europe and USA, pàg. 145-162.

ILO (2004): Towards a fair deal for migrant workers in the global economy. International Labour conference session 92, 2004

INTERMON (****): Migraciones y desarrollo: el papel de la cooperación.

JENNISSEN, ROEL (2000): Can economic determinants improve the theoretical background for international migration hypothesis?. NIDI working paper.2000/2

KETKAR, SUHAS (2004): Securitization of remittances. Fòrum Universal de les Cultures, Barcelona 2004.

KHACHANI, MOHAMED (2004): Transferts de revenus par les immigrants et développement. Fòrum Universal de les Cultures, Barcelona 2004.

KRICHEK, THOMAS I VVAA (2002): The economic impact of labour mobility in an enlarged European Union.

LEAVEY, THOMAS (2004): Connecting people on the move: the role of postal networks in facilitating remittances flows and increasing their impact on development. Fòrum Universal de les Cultures, Barcelona 2004.

LEÓN LEDESMA, M I PIRACHA M (2001): International migration and the role of remittances in Eastern Europa. International Migration Vol. 42 Issue 4 Page 65 October 2004

LEVITT, PEGGY (1996): Social remittances: A conceptual tool for understanding migration and development. Working paper series nº 96.octubre 1996

MARTIN, P.L (1995): Immigrant jobs in industrial democracies: why they occur, and what to do about them?. International Migration Papers nº 10.

MAYR, KARIN (2003): Immigration: Economic effects and Political participation. An overview and assessment of the literature.

MIGRATION DIALOGUE (****): Global governance of migration challenges for the European Union.

MONNET, JEAN (2005): Migration without borders: The ethics, economics and Governance of free movement.

MORENO, FRANCISCO JAVIER (2004): Políticas sanitaria hacia las poblaciones de origen inmigrante en Europa.

OCDE (2000): Trends in immigration and economic consequences.

OCDE (****): Economic Survey

OCDE (2004): Economic impact of international migration . World Economic and Social Survey, 2004.

OCDE (****): Towards a fair deal for migrant workers in the global economy.

ORTEGA PÉREZ, NIEVES (2003): España: hacia una nueva política migratoria

PENNIX, RINUS (2005): Integration processes of migrants: research finding and policy challenges. En European Population Conference 2005. Demographic Challenges for Social Cohesion. 7 i 8 d'abril de 2005. Estrasburg.

PÉREZ.. VVAA (2001) Espanya davant la immigració. Col· lecció Estudis Socials nº 8 La Caixa.

PÉREZ, F dir (2004): La competitivitat de l'economia espanyola: inflació, productivitat i especialització. Col· lecció Estudis Econòmics nº 32 La Caixa.

PIQUÉ, JM, BERMEJO R, DOMINGO (****): Impacte de la immigració extracomunitaria sobre el mercat de treball a Catalunya.

PURI, SHIVANI (1999): Migrant worker remittances, micro-finance and the informal economy. Prospects and issues. Working paper nº 21.

RATHA, DILIP (2003): Worker's remittances an important and stable source of external development finance. En Global Development Finance, 2003.

REYNERI, EMILIO (2001): Migrant's involvement in irregular employment in the mediterranean countries of European Union. International Migration Papers, nº 41.

RIGHI A, i TRONTI L (1995): The Italian migration regime and the effects of immigration on economic system, a survey . International Migration Papers, nº 11

ROTTE, RALPHA i VOGLER, MICHAEL (1999): The effects of development on Migration: theoretical issues and new empirical evidence. DIZA nº 46.

SABATER, JOAQUIM (2004): La inmigración irregular: vías de llegada y condiciones de vida. Documentos CIDOB, Migraciones, nº 3.

SAGARRA, EDUARD (2004): Consecuencias jurídicas de la irregularidad. Documentos CIDOB, Migraciones, nº 3.

SALT, JOHN (2005): Types of migration in Europe: Implications and policy concerns. En European Population Conference 2005. Demographic Challenges for Social Cohesion. 7 i 8 d'abril de 2005. Estrasburg.

SAMUEL, J (1995): Temporary and permanent labour immigration into Canada: selected aspects. International Migration Papers, nº 10

SAMUEL, WENDELL (2000): Importancia económica y social de la migración. CEPAL. *Simposio sobre migración internacional en las Américas. San José, Costa Rica, septiembre de 2000.*

SASSEN, SASKIA (****): Immigration policy in a global economy.

SOLE, CARLOTA (2001): El impacto de la inmigración en la economía y en la sociedad receptora. Anthropos.

SORENSEN, NINNA NYBERG (2004): The development dimension of migrant remittances. IOM Working paper n 1.

STORESLETTEN, KJETIL (2003): Fiscal implications of immigration – a net present value calculator.

TAYLOR, J.E (1995): Labour market and fiscal impacts of immigration. International Migration Papers, nº 10

TER RELE, HARRY (2002): The fiscal impact of immigration. En cpb Raport 2003/2

TERRÓN, ANNA (2004): Migraciones y relaciones con países terceros. España. Documentos CIDOB, Migraciones, nº 2

TODISCO, ENRICO (2005): Impacts of migration on society and policies: issues of schooling and housing. En European Population Conference 2005. Demographic Challenges for Social Cohesion. 7 i 8 d'abril de 2005. Estrasburg.

TORNOS i APARICIOS (****): La inmigración y la economía española.

UE (****): Situación actual y dinámica económica de Cataluña.

VANEECKHAUTE, HENDRIK (2002): El codesarrollo. De proceso histórico de oportunidades y desarrollo hacia una herramienta más de explotación y desarrollo. En Rebelión.

VENTURINI, A (1995): Extent of competition between and complementarity among national and third world migrants workers.... International Migration Papers, nº 11.

WEINSTEIN, ERIC (****): Migration for the benefit of all: towards a new paradigm for migrant labor. International Migration Papers, nº 40.

WEKERLE, GERDA i RHTERFORD, BREND (1989): The mobility of capital and the immobility of female labor; responses to economic restructuring.

WINGEN, MAX (****): Immigration to the Federal Republic of Germany as a demographic and social problem. IMR Vol XXIX, nº 3

ZAPATA, RICARD (2004): ¿Existe una cultura de la acomodación en España?. Inmigración y procesos de cambio en España a partir de 2000. Documentos CIDOB, Migraciones, nº 1

Immigration, Integration and the National Economy.

Uk – España looking to the future Immigration. En Conferencia salamanca del 20 al 22 de noviembre de 2002.

RESUM DE TOTES LES LECTURES QUE S'HAN FET AGRUPADES PER:

Articles teòrics

Articles teòrics sobre fluxos migratoris internacionals

Articles teòrics sobre la unió europea

Articles teòrics sobre espanya

Articles d'àmbit econòmic

Articles sobre models teòrics o generals sobre migracions i economia

Articles sobre les conseqüències en els països receptors: Unió Europea o països Membres; Estats Units d'Amèrica; arreu
Benestar social

Articles sobre l'economia a Catalunya

Articles sobre l'economia a espanya

Articles sobre el mercat de treball

Teòrics

Europa

Espanya

Catalunya

Itàlia

Canadà

Articles sobre les remeses

Articles teòrics

Remeses econòmiques

Remeses socials

Articles d'àmbit social

ARTICLES TEÒRICS SOBRE FLUXOS MIGRATÒRIS INTERNACIONALS

Immigration policy in a global economy

Saskia Sassen

Can economic determinants improve the theoretical background for international migration hypotheses?

Roel Jennissen,

The effects of development on Migration. Theoretical issues and new Empirical Evidence

Michael Vogler

Migracions i desenvolupament: el paper de la cooperació.

Setem

La immigració: factor de desenvolupament econòmic i repte a la cohesió social

Circulo de Economía: Opinió d'actualitat.

ARTICLES TEÒRICS SOBRE LA UNIÓ EUROPEA

Immigration in europe: realities and policies

Leticia Delgado Godoy

Immigration policy in the European Community

Fluxos migratoris cap a Europa. Actualitat i perspectives

Anna Cabré i Andreu Domingo

Reflexions demogràfiques sobre la immigració internacional als països del sud d'Europa

Andreu Domingo

From the Mediterranean southern and eastern shore to the European Union: dimension and features of international migratory flows and immigrant populations

Alesio Cangiano & Salvatore Strozza

ARTICLES TEÒRICS SOBRE ESPANYA

Espanya davant la immigració

Víctor Pérez Díaz & Berta Álvarez Miranda & Carmen González Enríquez

Migracions i relacions amb països tercers

Anna Terrón

IMMIGRATION POLICY IN A GLOBAL ECONOMY

Saskia Sassen

Durant el segle XX no és la primera vegada al llarg de la història on la immigració ha estat retratada i tractada i on hi ha hagut un fort clamor general perquè esdevingui una acció estatal unilateral. Però actualment el context ha canviat radicalment. Els Estats han estat forçats per tendències econòmiques per enfocar el multilateralisme. Per primera vegada les innovacions en les lleis internacionals han subjectat els estats nacionals per autoritats supranacionals. El context també és radicalment diferent en tant que s'utilitza el polític com un enfocament clau per a una regulació de la immigració més efectiva.

Actuant sobre la immigració com si fos una crisi nacional avui en dia les insostenible i indesitjable per tots aquells estats sota les normes de la llei. Les normes de la llei en bona part signifiquen els drets de la ciutadania per ser lliures dels abusos de l'estat i no es realça per l'expansió de l'ús de la política com a instrument per mantenir el control sobre els immigrants.

Donat que les migracions continuaran incrementant-se en el món globalitzat en el que vivim és urgent que es reformuli i s'innovi la política de la mateixa manera que s'han desenvolupat la integració de mercats de bens i de serveis transfronteners.

Els poderosos actors que actuen en la nova economia, com a corporacions globals i com a mercats globals sovint més poderosos que molts governs

Encara en el reialme de la política de immigració es veu la continuació, encara més reforçat, de les accions estatals unilaterals, la invocació d'una absoluta i no disminuïda sobirania estatal.

Personalment l'autora considera que el multilateralisme és la millor manera de procedir en una gran varietat de situacions o esdeveniments, incloent la immigració, perquè és essencial crear, i inventar, polítiques on els països emissors i receptors d'immigració treballin de manera conjunta.

La regularització és necessària però aconseguir-la no és necessita militaritzar les fronteres i maximitzar la política interna. Per què? Per la combinació de tres factors que breument seran exposats:

Lluny de ser una invasió massiva, la immigració té un patró i té una destinació en el temps i en l'espai;

Els estats nacionals estan adquirint gran competència en la direcció multilateral donats la globalització econòmica i per tant això pot ser més competent per desenvolupar mecanismes de co-operacions multilaterals amb els països emissors de persones;

També deguda a la globalització econòmica els estats nacionals han d'aprendre a acomodar un creixent nombre de condicions i normes que provenen de fora. La combinació d'aquests tres factors donen senyals de que és possible un nou enfocament per la regularització de la immigració.

L'evidència de les migracions al llarg de la història demostren que aquestes estan pautades, amb unes destinacions clares en escala i duració i condicionades per

altres processos. No són uns fluxos indiscriminats des dels països de més pobresa al països de la prosperitat com es suggerit en algunes ocasions. Si realment fos així, és a dir, que la pobresa fos un motiu suficient per provocar grans fluxos migratoris llavors els països desenvolupats necessitarien ser salvaguardats de les massives invasions. Però en realitat és una fracció molt petita de la població dels països més pobres els que emigren, ho fan des d'àrees geogràfiques molt específiques cap a destinacions determinades.

Les migracions acaben, no perduren durant segles i segles. Acostumen a ser fluxos cíclics.

Si les migracions internacionals són processos condicionats, pautats i limitades, la resposta política necessita no ser confinada a la maximització dels controls fronterers. Hi ha un cert consens sobre l'existència d'una forta diferència entre la política migratòria i la realitat migratòria en els principals països receptors d'immigrants.

CAN ECONOMIC DETERMINANTS IMPROVE THE THEORETICAL BACKGROUND FOR INTERNATIONAL MIGRATION HYPOTHESES?

Roel Jennissen,
Working Paper nº 2000/2, NIDI

Introducció

Aquest document s'ha escrit dins dels programes de recerca "Towards a dynamic scenario model for socio-economic determinants of population dynamics in Europe". L'objectiu d'aquest és el de desenvolupar una nova metodologia on es puguin formular escenaris de la població europea. Aquests escenaris es basen en relacions explícites entre els processos econòmics i demogràfics d'Europa. L'objectiu d'aquest equipament d'escenaris es mostrar les conseqüències demogràfiques del futur desenvolupament econòmic d'Europa i l'expansió de la Unió Europea. Es tindran en compte tots els esdeveniments demogràfics. (1)

En el marc d'aquesta recerca hi ha un projecte relacionat amb les migracions internacionals. A les hipòtesis de les migracions internacionals sovint els manca una referència teòrica. Amb aquesta recerca (document) s'intentarà millorar el background teòric mitjançant la quantificació de les relacions entre les migracions internacionals i els indicadors econòmics. Així doncs, l'objectiu d'aquest projecte és el de quantificar la influència dels determinants econòmics en el volum i en les direccions dels fluxos de les migracions internacionals, dins i fora d'Europa. Els resultats d'aquest projecte determinaran parcialment quins són els indicadors econòmic utilitzats per produir escenaris i eventualment les projeccions de població. (1)

Els determinants econòmics no són els únics factors que tenen un rol important en les migracions internacionals. Els factors socials, polítics i espacials també són molt importants. La influència d'aquests factors pot variar en funció dels tipus de migracions, per raons de treball, familiars, polítics, retorn, jubilació, estudiants. Els primers quatre tipus de migracions foren molt importants durant la postguerra del 1945. La migració de jubilació és més recent, i es preveu que en el futur serà molt més elevat. (1)

En aquest document hi ha dues propostes: la primera s'intentarà mostrar que des del punt de vista econòmic hi ha un bon background teòric sobre les migracions

internacionals. La segona serà la primera selecció de determinants econòmics que s'utilitzen com a part del projecte (2)

Teories de la migració internacional

En aquesta secció es fa un breu resum de les teories de les migracions internacionals. Alguns aspectes d'aquestes teories són utilitzats per construir el marc conceptual de la quarta secció (3)

Teories que expliquen els inicis de les migracions internacionals

La més antiga és la teoria econòmica neoclàssica. Aquesta s'utilitza bàsicament per explicar els patrons de les migracions internes, primer en els països desenvolupats, i posteriorment als països en desenvolupament. Segons aquesta teoria les diferències en els salaris entre regions és la principal raó per a la migració laboral. Aquesta diferència de salaris es deguda a diferències geogràfiques en l'oferta i la demanda de treball, així com la productivitat i l'organització dels treballadors. Aplicant aquesta teoria en les migracions internacionals es pot dir que hi ha desequilibris de salaris en funció des treballadors (nombre de treballadors). Degudes a aquestes diferències de treball els fluxos es produeixen des dels països on hi ha salaris baixos cap als països on hi ha uns millors salaris. (3-4).

La teoria del mercat de treball dual argumenta que la migració internacional es causada per l'atracció dels països desenvolupats. Segons aquesta teoria els mercats de treball d'aquests països es divideix en primari i secundari. El primer sector es caracteritza per un mètode de producció de capital intensiu on hi predominen uns treballadors altament qualificats, mentre que el segon sector es caracteritza per un mètode de producció de treball intensiu i on hi predominen les persones amb un baix nivell de qualificació. Així doncs aquesta teoria assumeix que des dels països desenvolupats hi ha una demanda de treballadors intensius. (4)

Stark i Bloom (1985) argumenten que la decisió de migrar no només es pot explicar a nivell individual dels treballadors, hi ha una gran varietat d'entitats socials que tenen un rol important. Ells anomenen aquesta teoria "New Economics of labour migration" (Nova economia dels treballadors migrants). Una de les entitats socials a la que fan referència és la llar. Una de les millors maneres de que les unitats de llar incrementin els seus ingressos és mitjançant la migració d'algun dels seus membres (4).

World system theory considera les migracions des d'una perspectiva mundial més àmplia. Aquest enfocament posa èmfasis que les interaccions entre les societats és un determinant important en el canvi social dins del societats.(4)

Teories que expliquen els cursos dels fluxos migratoris al llarg del temps

Com a resultat dels llargs fluxos de migracions internacionals, els migrats han creat xarxes on s'hi involucren lligams personals entre les poblacions d'origen i de destinació. Aquestes xarxes poden ajudar als potencials migrants del mateix origen, ajudant-los en el trajecte, a trobar feina, o bé a donar-los un lloc per dormir en el país de destinació. (5)

Generacions sobreposades

L'enfocament de generacions sobreposades pot ser utilitzat per clarificar tant les relacions existents entre les migracions internacionals i el creixement econòmic, com per a les relacions existents entre les migracions internacionals i les desigualtats. En ambdues situacions l'expansió de l'educació té un rol molt important. Segons aquest enfocament, el cicle de vida d'un treballador es pot dividir en dos períodes: el primer període la persona inverteix en formació i en la segona intenta capitalitzar la seva inversió. La decisió de migrar està relacionada amb la segona etapa. Des

d'aquest punt de vist les migracions internacionals creen l'oportunitat d'incrementar els guanys de la inversió. (5)

Un enfocament al sistema de migracions internacionals

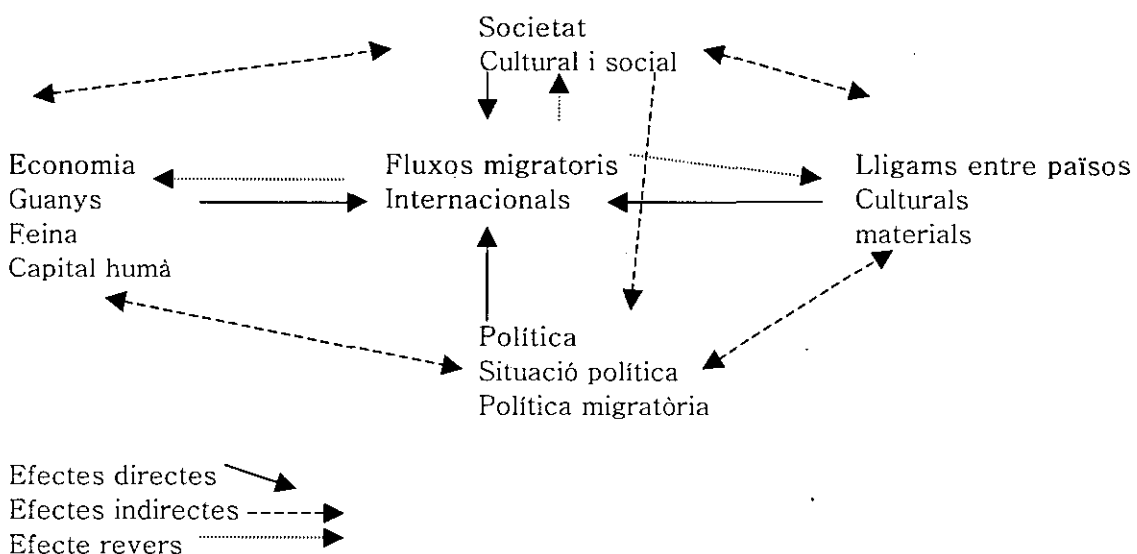
El sistema de migracions internacionals consisteix en un grup de països receptors que estan lligats a un conjunt de països per uns fluxos de migrants relativament importants. No només hi ha lligams de persones sinó que també n'hi ha d'històrics, culturals i tecnològics. Com que aquest sistema es dins d'un context particular Kritz i Zlotnik distingeixen el context social, polític, demogràfic i econòmic. (7).

La diferència entre els lligams diferents de les persones encara està poc estudiat. Aquest sistema té uns dimensió d'espai i de temps. (7)

Estructura conceptual

En el marc de treball conceptual, els determinant de les migracions internacionals s'ha dividit en quatre grups: economia, societat, política i lligams entre països (factors espacials). Aquests grups poden dividir-se en diferents components que actuen en les migracions internacionals. En general els grups d'economia, societat i política tenen impacte en el país d'origen i en el de destinació. En el marc de treball les casualitats estan fetes d'efectes directes i indirectes. Els efectes directes són els efectes de les migracions internacionals en els grups que tornen a tenir impacte en les migracions. Els efectes indirectes són efectes entre els grups que tenen impacte en les migracions (9)

L'economia de grups es pot dividir en dos component: guanys incerts i unes condicions de treball a nivell individual i de les famílies; i un desconeixement del capital físic i humà. Segons Fielding (1993) els grups socials poden dividir-se en components culturals, socials i demogràfics. Els components culturals estan relacionats amb el cicle de vida i l'etnicitat. Els components socials estan lligats a les desigualtats i a cohesions en la societat. I finalment els components demogràfics són l'estructura per sexe i edat

Efectes directes

En aquesta secció es fa una descripció detallada dels efectes directes que es donen en les migracions internacionals. Sovint aquests efectes directes no cobreixen la totalitat dels components que constitueixen un grup. (11)

Economia

Des del punt de vista econòmic el conjunt del capital (humà) determina la posició de les persones individuals en el mercat de treball, que al mateix temps determina el seu estatus de treballadors (o de feina) i els nivells de guanys (beneficis). L'oferta de treballadors poc qualificats és molt més elevada que la demanda de persones per aquesta feina. Els neoclàssics poden explicar les migracions internacionals com una oportunitat a nivell microeconòmic. (11)

La inversió tradicional en capital humà són; l'escola, educació professional, adquisició d'informació sobre els sistemes econòmics, polítics i socials i la inversió per millorar la salut física i mental. Borjas defineix una funció que reflexa quan la migració es una inversió suficient en capital humà i pot induir al treballador a emigrar:

$$I = \log (W1/W0 + K)$$

W0: és el salari en el país d'origen; i W1: és el salari en el país de destinació. K: és el cost de la mobilitat des del país d'origen fins al país de destinació (11)

Si l'índex I és positiu els individus tendeixen a emigrar i si és negatiu no. Massey (1993) afegeix la probabilitat d'evitar la deportació de l'àrea de destinació, la probabilitat de feina, en ambdues àrees i el temps (12):

$$E_r(0) [n_0 [P_1(t) P_2(t) Y_d(t) - P_3(t) Y_0(t)] - r t E dt - K(0)]$$

ER(0) Expectació neta de retorn de la migració just en el moment de marxar, temps 0.

P1(t): probabilitat d'evitar la deportació en el país de destinació.

P2(t): probabilitat de trobar feina en el país de destinació

P3(t): probabilitat de feina en el país d'origen

Yd(t): guanys de resultat de la feina si es treballa en el país de destinació

Y0(t): guanys de resultat de la feina si es treballa en el país d'origen

R: factor descontent

K(0). Suma total dels costos de la migració.

Pàg. 12

Si el ER(0) de la migració té un valor positiu, els actors migraran i si és negatiu no. Si aquest té un valor en varies destinacions, migraran a la destinació en els sembli que els beneficis seran majors. L'afegit dels costos psicològics és una millora que sobrepassa únicament les variables econòmiques. (12)

Un incentiu econòmic important per a la migració és el risc de que no hi hagi suficients ingressos per a la família. Aquest risc és determinat pels mercats privats d'assegurances, els programes governamentals i les possibilitats de que les famílies puguin demanar un crèdit. En els països en desenvolupament una gran majoria de les famílies depenen dels guanys que els hi aporta el camp o la granja. Sovint aquests guanys són molt fluctuants depenent de la climatologia o de les catàstrofes humanes i naturals. També hi ha la dificultat que algunes vegades quan és l'hora de vendre el producte aquest està molt per sota del cost de producció. En aquests països el millor que pot passar és que hi hagi un programa governamental de seguretat social tant per a la collita com per a seguretat social. Amb aquests programes, l'assegurança de la collita i la seguretat social, el risc de que no hi hagi suficients ingressos per a les famílies disminueix i per tant també ho fan els incentius per migrar (12).

No només hi ha migracions per motius laborals, també n'hi ha per reunificació familiar, migracions de retorn, jubilació, asil i aquestes també estan parcialment determinades pels indicadors econòmics. Les migracions familiars es produeixen quan

la possibilitat de millorar la situació en el país de destinació són molt bones. La jubilació en els països emissors i el retorn només es duran a terme si la situació econòmica en el país d'origen es positiva. (12-13).

Societat

Els grups de la societat consisteixen en tres components: cultura, estructura social i demogràfica. L'impacte d'aquests tres components és molt diferent. (13)

Els components culturals de la societat engloben les influències ètniques i estil de vida, tant en el país d'origen com en el de destinació. Els efectes de la composició ètnica dels països receptors es obvia en les reunificacions familiars. En altres paraules, la composició ètnica d'un potencial país receptor pot afectar a les migracions internacionals mitjançant l'existència de les xarxes de migració. L'existència d'aquestes xarxes de migració (ètnica) fan abaratir els costos de la migració, el risc de no trobar feina i d'expulsió al temps que ajuden a incrementar els beneficis. Un efecte negatiu de que un nombre considerablement elevat d'immigrants d'un mateix país d'origen vagin al mateix lloc de destinació és que tenen més dificultats per aprendre el nou idioma i el d'origen per a les generacions futures (13).

El component social dels grups socials consisteix en el conjunt de desigualtats i de cohesió en el país emissor i receptor. Els efectes de diferència de classe de la emigració poden ser vistos com un efecte de relativa privació per a l'emigració. Stark i Taylor (1989) expressen aquesta relativa privació en les llars en la següent equació (13):

$$RD_i = AD(Y_i) P(Y_i)$$

RD_i : relativa privació de la llar

$AD(Y_i)$: mean excess income of household richer than Household i

$P(Y_i)$: proporció de la llar en la societat rica than llar i.

La cohesió en els països emissors també és un determinant important en les migracions. La violència entre els ciutadans que tenen poca cohesió en la societat pot fer influir a la migració (asil). Si hi ha manca de cohesió en els països receptors pot provocar la migració de retorn (14)

L'estructura demogràfica (sexe i edat) té conseqüències en ambdós països. Si són vells no emigraran cap a un nou país, ans al contrari, si poden tornaran al país d'origen. (14)

Lligams entre països

Els lligams existents entre els països emissors i els receptors poden ser culturals o materials. Els culturals poden ser per tenir un passat colonial comú. Aquest tipus de lligam facilita la decisió d'emigrar. Un dels millors lligams és el de l'idioma. (14)

El lligam material més obvi és la distància geogràfica entre el país emissor i el país receptor. Equació:

$$M_{ij} = K (P_i P_j / D_{ij}^2)$$

M_{ij} : nombre d'emigrants que van del lloc i al lloc j

K: constant

P_i : població dels lloc i

P_j : població del lloc j

D_{ij} : distància entre el lloc i i el lloc j

Pàg. 15

Polítiques

En el component polític hi ha dos grups importants: la situació política en un país i la política migratòria.

La situació política del país emissor és molt important per a l'emigració. Les tensions polítiques poden portar violència i guerres civils. Violència cap a un grup determinat de persones,... cop d'estat, dictadura, etc. Tots aquests problemes poden motivar molt l'emigració. En determinats països el govern pot fomentar l'emigració per tal d'assolir els seus objectius. (15-16)

Un altre determinant important és la política d'entrada en els països receptors. les mesures cada vegada més estrictes dificulten, en certa manera, l'entrada d'immigrants estrangers a determinats països. (16).

Síntesis

Economistes neoclàssics

Segons els neoclàssics com a conseqüència de les diferències de salaris en dos països els fluxos existeixen i creen un nou equilibri mundial on els salaris reals tenen el mateix nivell a tots els països. El primer és un flux de treballadors poc qualificats que va des dels països amb salaris baixos cap als països amb salaris més elevats. El segon és un flux de capital des dels països amb salaris elevats cap als països amb salaris baixos. El flux de capital existirà gràcies al capital industrial de treball intensiu i anirà acompanyat per una migració més qualificada. (17)

Tant la migració neta de treballadors com els fluxos nets de capital s'equilibraran a zero quan s'assoleixi un nou equilibri(18)

El model keynesià són molt crítics amb la visió neoclàssica. En aquest l'oferta de treball depèn del salari nominal i no del salari real. Aquesta distinció s'origina en les diferents maneres de veure el rol que juga el diner en l'economia. Pels neoclàssics els diners són només una moneda d'intercanvi. En canvi pels keynesians és un mitjà d'intercanvi i un mitjà d'estalvi. (19)

La teoria del mercat de treball dual

Aquesta teoria divideix el mercat de treball en el sector primari i el sector secundari. El primer és caracteritzat per un mètode de producció de capital intensiu mentre que el segon es caracteritza per un mètode de producció de treball intensiu. (19)

Piore (1997) dona tres explicacions de la demanda de treballadors estrangers en les societats modernes industrialitzades: manca general de treballadors; necessitat de cobrir les feines del sector secundari i necessitat de cobrir la jerarquia del treball. (19)

Van Dalen (1993) argumenta que la migració només pot ser favorable en els països receptors quan l'estalvi en els costos d'educació pels immigrants és major que el capital dilution effect. El capital dilution effect existeix per creixement de la població. El ratio de Capital/Treball decreix i porta a una baixada de la producció i del consum per càpita. Encara més, les migracions internacionals poden tenir un impacte en el desenvolupament econòmic dels països receptors mitjançant el canvi d'hàbits d'estalvi i de consum i mitjançant el canvi de les formes d'inversió (Frey& Mammey, 1996; MaCrudy 1998). (20)

Nova economia i migració laboral

Segons aquesta teoria les migracions laborals s'han d'estudiar dins de dues entitats socials amplies, les llars i les societats. (21)

La migració d'un membre de la família és una manera d'evitar el risc de que aquesta no tingui els ingressos suficients per viure. El que marxa envia trameses a la

seva família que poden afectar a l'economia local al temps per fa incrementar les diferències entre les famílies que tenen una persona fora del país i les que no.(22)

Teoria del sistema mundial

Aquesta teoria és basa en la idea de que el capitalisme és un sistema social històric.

Teoria de les xarxes

L'existència de xarxes de migració redueix els costos de la migració, incrementa la probabilitat d'evitar la deportació i ajuda a trobar una feina en el país de destinació. (25)

Teoria Institucional

La teoria institucional intenta explicar perquè les migracions internacionals són un fenomen constant. Els fluxos constants ajuden a crear i reforçar lligams materials entre els països emissors i els receptors. Al temps que abarateix el cost del desplaçament .(27)

Conclusions

Concepte	Determinants 1
Economia	
Capital humà	Població de 15 a 65 anys Població poc qualificada de 15 a 65 anys/ població 15 a 65 anys Població de 15 a 65 anys * mitjana d'edat d'estudis
Capital físic	Estoc de capital (estimació directe/ població)
Fluxos de capital	Inversió estrangera
Guany (incomes)	PNB /Població 2
Feina	Població treballadors/població de 15 a 65 anys Atur
Seguretat de guany/feina	Nivells de drets dels treballadors Nivell d'organització dels treballadors (sindicats) Taxa d'interès (possibilitat de préstec o crèdit) 3 Nivell de Seguretat Social Població agrícola/total població Proporció de població agrícola amb assegurança de collita 3
Societat	
Ètnia	Nombre de persones d'una minoria ètnica
Estils de vida	Estalvi/consum 4 Comportament de vot Religió Participació de les dones en el mercat de treball 4 Mitjana d'edat d'educació
Privació relativa	Distribució dels guanys 3
Cohesió/violència	Risc d'esdevenir una víctima de la violència
Composició demogràfica	Distribució de la població per sexe i per edat
Política	
Situació política	Política Nombre de conflictes violents
Política migratòria	Restricció d'entrada i política d'expulsió 4 La utilització de la immigració dintre de les relacions polítiques internacionals 3
Lligams entre països	
Lligams culturals	Passat colonial comú o no Mateix sistema d'educació o no Llenguatge comú o no
Lligams materials	Distància geogràfica 5 Compartir fronteres 5 Temps de moviment i cost 5

1: en el país emissor i receptor 2: país emissor – país receptor 3: en el país emissor
4: en el país receptor 5: entre països emissors i receptors

THE EFFECTS OF DEVELOPMENT ON MIGRATION. THEORETICAL ISSUES AND NEW EMPIRICAL EVIDENCE

Michael Vogler

Paraules clau; migració, migració internacional, països en desenvolupament i desenvolupament.

Introducció

Hi ha una gran varietat de models i d'hipòtesis teòriques sobre els determinants dels fluxos migratoris però hi ha poca recerca empírica sobre l'interior de les migracions dels països en desenvolupament. Aquesta manca de recerca es deguda, en bona part, a una manca de dades estadístiques. (1)

Migracions i desenvolupament connexions teòriques;

Al 1885 i 1889 Ravenstein va fer les lleis de les Migracions. Malgrat fa molt anys que foren escrites, encara ara, algunes són vigents; La majoria dels migrants es mouen en una distància curta; La majoria dels migrants són solters adults; La magnitud de les migracions s'incrementa amb el desenvolupament industrial i les millores en el transport; Les migracions més importants són les que es produeixen des del camp a la ciutat; I finalment, una de les principals causes per a la migració són raons econòmiques. (2)

La majoria dels models econòmics que expliquen el comportament d'una persona a l'hora de migrar es basen en l'enfocament neoclàssic. Dins d'aquest marc de treball teòric, l'enfocament de capital humà (Sjaastad, 1962) interpreta la migració com un tipus d'inversió a través del qual una persona fa ús dels seus coneixements i de les seves capacitats en un entorn més profitós que el seu país o regió d'origen. La migració es produeix quan els suposats futurs beneficis en el país d'acollida s'espera que siguin més elevats que els que podrà obtenir a la seva regió més el cost de la migració. La "new economics of migration" (Stark i Bloom, 1985) emfatitzen que la migració d'un membre de la família a alguna o varies regions pot fer decreïxer la dependència de la situació del mercat de treball específic. Això és especialment important en els països en desenvolupament on els sistemes de seguretat social són poc operatius. (3)

Factors que impedeixen la migració:

- Cost de la migració.
- Possibilitat d'atur en el país d'acollida o bé que no se'ls valori ni les seves capacitats laborals ni acadèmiques. A part dels problemes que puguin tenir per trobar-se en un nou país, amb una cultura diferent, sense tenir un bon coneixement de la llengua, etc.
- Incertitud. La migració pot ser considerada com un negoci incert: no saben si trobaran feina.
- Opció d'esperar. La migració té un cost monetari important
- Valoració dels guanys (incomes). Una qüestió a plantejar-se és si l'expectativa dels futurs beneficis que tindran els migrants té un valor molt important a l'hora d'iniciar el procés migratori.
- Relativa situació de guanys (incomes). (3-5)

Hi ha cinc arguments principals que expliquen l'increment de la migració en el curs del desenvolupament:

Dissolució de les restriccions de finançament: l'enfocament de capital humà assumeix que les diners necessaris per tal de poder migrar poden ser coberts per estalvis o amb els futurs beneficis. En el cas de països molt pobres, la gent no té la capacitat d'estalvi i les institucions financeres, si existeixen, poden donar-los un crèdit per iniciar el trajecte. Si no hi ha una entitat financera, l'única manera de poder migrar és amb la col·laboració de tots els membres de la família i per tant, la migració esdevindrà una decisió familiar. (6)

Creixement de població: la majoria dels països en desenvolupament es sustenten amb economies agrícoles. És sabut que el canvi d'una societat agrícola a una societat industrial passa pel creixement demogràfic durant el qual la mortalitat tendeix a davalla i la fecunditat segueix a un ritme elevat. Això comporta un fort creixement demogràfic. Aquest creixement té dues implicacions molt importants per a la migració; en primer lloc, hi ha més gent subjecte a migrar, i hi ha un increment de població en edat de treballar. Com que hi ha el mateix nombre de feines, i molta gent interessada en fer-les, es produeix una davallada de salaris i un increment de l'atur. (6-7)

Destrucció de l'ordre tradicional: el desenvolupament econòmic també representa un canvi social. El progrés tecnològic i l'increment de la productivitat en l'agricultura degut al progrés tecnològic, fa que cada vegada es necessitin menys persones per fer les feines del camp. Els lligams tradicionals amb la terra desapareixen i s'incrementa l'èxode rural, èxode que en part ha estat motivat per a les noves conurbacions urbanes industrialitzades. (7)

Progrés en els mitjans de comunicació i de transports: desenvolupament també significa més informació. Primer, les noves tecnologies, incloent les modernes comunicacions, s'utilitzen, segon, el nivell d'educació de la població s'incrementa. Al haver-hi més mitjans de transport s'abarateix el cos de la mobilitat a distàncies cada vegada més llargues. (7)

Els efectes de les xarxes. Si tots aquests factors en un moment determinat han iniciat els moviments migratoris, llavors les xarxes ajuden a reforçar el moviment. Els migrants es posen en contacte amb els països d'origen per abaratir el cost del moviment i per donar una certa seguretat als possibles futurs migrants. (8)

Apart de tots aquests efectes que poden ajudar a reforçar les migracions, el desenvolupament també té conseqüències per a reduir-la. Reducció dels guanys diferencials; i preferència per a la llar, és a dir, si les persones valoren més positivament els beneficis que obtenen al propi país d'origen. (8)

MIGRACIONS I DESENVOLUPAMENT: EL PAPER DE LA COOPERACIÓ.

El paper de la cooperació al desenvolupament davant les migracions;

Coodesenvolupament: és un concepte que parteix de la necessitat de reflexar l'interrelació entre les migracions i el desenvolupament en les polítiques d'immigració i de cooperació. Considera que les migracions poden convertir-se en una font de desenvolupament i de progrés social, tant en el país d'origen com en el de destinació.

Segons reconeixen algunes agències de cooperació internacional, les polítiques de desenvolupament han ignorat les migracions, o bé han inclòs com a objectiu més o menys explícit reduir els fluxos migratoris. Aquest plantejament s'ha vist reflexat també, en algunes trobades internacionals de la dècada dels 90. La política d'immigració a un país es pot convertir en una eina per a la cooperació per al desenvolupament en els països d'origen.

Des de la cooperació per al desenvolupament es poden donar alguns passos per integrar el fenomen migratori:

Analitzar; escoltar (els immigrants construeixen un pont privilegiat entre les dues cultures); avaluar; coordinar; actuar (incorporar el fenomen migratori com un element de context de treball de cooperació – posar en marxa accions que acompanyin la decisió d'emigrar – recolzar el paper dels immigrants com a agents de desenvolupament en les respectives comunitats d'origen).

Migracions: oportunitats i amenaces per al desenvolupament

Els diners que els immigrants envien a les seves famílies poden jugar un paper molt important per al desenvolupament de les seves comunitats.

El seu impacte social i econòmic és molt gran i va més enllà de l'àmbit familiar. Les remeses tenen un efecte positiu per a l'economia però encara estan molt lluny de desenvolupar tot el seu poder productiu.

Per valorar el paper que poden jugar en el desenvolupament de les comunitats d'origen cal tenir en compte:

- . La seva evolució no és lineal. En la mesura que els immigrants es van establint al país de destinació, s'incrementen les despeses que fan i van perdent els vincles amb la terra d'origen;
- . La seva continuïtat no està assegurada. La dificultat per trobar feina pot fer que la situació econòmica de l'emigrant no sigui molt bona;
- . El cost de la transacció oscil·la entre el 15 i el 10% del diner enviat;
- . Una part del que envien va als prestamistes;
- . Són recursos privats de cada família i els administra segons la seva necessitat.

LA IMMIGRACIÓ: FACTOR DE DESENVOLUPAMENT ECONÒMIC I REPTE A LA COHESIÓ SOCIAL

Circulo de Economia: Opinió d'actualitat.

UN REPTE I UNA OPORTUNITAT

En el Cercle d'Economia consideren que la immigració és un factor de desenvolupament econòmic i de progrés social. La immigració és també un repte per a la convivència i la cohesió social; especialment en aquells països que, com el nostre i la majoria d'uropeus, han desenvolupat programes de benestar social que es veuen pressionats per l'extensió de la seva cobertura a la població immigrant. Només si es tracten de forma adequada i amb els recursos suficients els problemes que genera la immigració, aconseguirem que es converteixi en un fenomen positiu per a tothom.

FORCES QUE IMPULSEN LA IMMIGRACIÓ

La immigració es produeix per dues forces de fons; l'atracció cap a uns països determinats i l'expulsió d'uns altres països;

L'atracció és determinant. Si no hi haguessin empresaris amb oportunitat de negoci disposats a contractar treballadors estrangers, no vindrien immigrants. Una evidència d'aquest efecte és que l'arribada de treballadors s'intensifica en tots els països quan l'economia creix.

La immigració es veu afavorida també per a necessitats demogràfiques. Ajuden a frenar l'envelliment.

La força d'expulsió també és un factor important. Majoritàriament provenen de països en vies de desenvolupament.

UNA APOSTA PELS PAÏSOS EN DESENVOLUPAMENT

Tota política d'immigració ha d'actuar en els països d'origen. (...) Hem de plantejar-nos de manera decidida com fomentar un ràpid i sostingut desenvolupament dels països menys afavorits. Cal apostar per la consolidació democràtica i institucional, la inversió empresarial i la dotació d'infraestructures en aquests països. Cal adquirir un compromís inequívoc amb el desenvolupament de la conca sud del Mediterrani, i Espanya li correspon liderar-lo.

L'impuls al desenvolupament mediterrani només es veurà reforçat si es materialitza la creació, tal i com va apuntar el Consell Europeu de Barcelona, de la filial mediterrània del Banc Europeu d'Inversions (BEI), que podria anomenar-se Banc Euromediterrani de Desenvolupament (BED).

CAP A UN NOU MODEL D'ESPECIALITZACIÓ PRODUCTIVA PER AL NOSTRE PAÍS

Amb l'ampliació de la UE, Espanya deixa de ser un país atractiu per a aquelles produccions de menor valor afegit que es basen en una mà d'obra barata. Hem d'aspirar a consolidar-nos com una economia basada en sectors de major valor afegit que situïn la innovació en l'eix central del progrés econòmic i social.

La immigració és determinant en la nostra especialització i en la nostra capacitat d'innovar. Aporta capacitat de treball en activitats de menor valor afegit que es troben mancades de treballadors (els nadius no ho volen fer). Un bon nombre d'immigrants té ja uns elevats coneixements tècnics que els permeten complementar l'especialització dels professionals autòctons.

Els immigrants aporten una flexibilitat que la població espanyola no té. I aquesta flexibilitat repercuteix en que estan disposats a anar a treballar als llocs on hi hagi feina per ells. Els països i les ciutats més dinàmiques i innovadores, tant econòmicament com culturalment, són territoris d'immigració.

LES DUES VESSANTS DE LA POLÍTICA IMMIGRATÒRIA

Una política coherent ha d'estimar les necessitats d'immigrants, arribar a acords amb els països d'origen, i fomentar l'anada i tornada dels treballadors i les seves famílies. Ha de respondre a les necessitats i possibilitats del país receptor i, alhora, procurar oferir allò que més desitgen els qui vénen: un treball en la legalitat.

Una política d'immigració realista ha plantejar-se tots els problemes que origina la pressió de la immigració sobre el sistema del benestar, especialment en àrees com la sanitat l'ensenyament, l'habitatge, i la seguretat ciutadana. S'ha d'evitar que en aquelles localitats on es concentra en major mesura la pressió immigratòria, es deteriori la qualitat de vida i dels serveis públics.

POLÍTQUES ORIENTADES ALS QUI VÉENEN

Les polítiques d'immigració exclusivament preocupades pel control i l'entrada d'estrangers, mai podran ser totalment eficaces.

Consideren que és fonamental és articular una política de gestió realista i eficaç del flux d'immigrants que permeti accedir al mercat de treball. Aquesta política ha de fomentar-se en:

- Valorar les necessitats dels immigrants i fixar una política realista de contingents
- Fomentar l'anada i tornada dels treballadors i de les seves famílies
- Evitar intervencionismes excessius
- Donar una dimensió europea a la política d'immigració.

Valorar les necessitats dels immigrants i fixar una política realista de contingents

En els processos de regularització del 1991, 1996, 2000-2001 han estat els que han permès ajustar el flux d'immigrants a les necessitats reals de l'economia espanyola. En els darrers 10 anys el contingent anual de treballadors estrangers autoritzats a entrar ha estat de 30.000 persones, xifra molt allunyada de qualsevol estimació realista.

Una major adequació a les necessitats reals, podria disminuir la pressió per entrar de forma irregular a Espanya. Un cop fixat un contingent realista, el control de fronteres ha de venir acompanyat de la voluntat política i dels mitjans necessaris per al seu compliment.

Fomentar l'anada i tornada dels treballadors i de les seves famílies

Els acords internacional aporten la imprescindible col·laboració dels països d'origen, donen seguretat al trànsit de persones, i permeten una major adaptació dels immigrants a la societat d'acollida. Aquests poden donar prioritat als immigrants amb majors vincles amb les seves societats d'origen

Molts immigrants només volen permisos temporals. Quan més complex és obtenir un permís temporal, més difícil és el flux de retorn al país d'origen.

Els països receptors es beneficien de l'estada temporal d'estrangers, que aporten el seu treball i coneixements en aquelles activitats i períodes de major necessitat. Els immigrants temporal de menor qualificació professional són els que més remeses envien a la seva família. Les estades temporals poden frenar la fugida de cervells, donat que la regulació de permisos temporals per a professional ha mostrat que el potencial de retorn és més elevat i beneficis per països d'origen.

Evitar intervencionismes excessius

Els acords de regulació dels fluxos amb els països d'emissió poden facilitar des d'origen el procés d'adaptació dels immigrants a la societat d'acollida a través de la selecció.

Cal facilitar que les entitats públiques i les organitzacions d'empresaris i treballadors que millor coneguin quines són les necessitats reals, quan al nombre i a l'especialització dels treballadors estrangers, adquireixin un major protagonisme en el procés.

Donar una dimensió europea a la política d'immigració.

Cal que la majoria de polítiques estiguin totalment coordinades entre tots els Estats membres de la Unió Europea i se'ls hi hauria de donar una major competència en aquest tema.

POLÍTIQUES ORIENTADES A EVITAR L'EXCLUSIÓ SOCIAL I EL DETERIORAMENT DELS SERVEIS PÚBLICS

L'autèntic repte rau en l'adaptació de l'immigrant en la societat d'acollida. El repte és promoure una política d'integració i cohesió social que incorpori les necessitats dels nousvinguts i respongui a les inquietuds dels autòctons.

Un cop han arribat els immigrants es quan ha de dur-se a terme una política activa d'integració que permeti el seu ràpid acomodament i, alhora, una política de cohesió social que asseguri el nivell de benestar a partir d'un arc de valors social i culturals compartits. Ambdues polítiques requeriran una considerable dotació econòmica. Hem d'assumir. Aquestes s'han de desenvolupar atenent les prioritats que a continuació s'aniran desenvolupant.

Formació i inserció laboral per a immigrants i nadius en risc d'exclusió

És important que s'adaptin al mercat de treball i a la nova societat. Els empresaris, els sindicats i les administracions tenen la responsabilitat compartida de dedicar recursos i esforços en dotar d'habilitats professionals bàsiques als immigrants. Han d'aprendre els idiomes. L'arribada de la immigració fa palesa les greus mancances en l'àmbit formatiu de la nostra població, la inversió en formació a de ser una prioritat per a tota la població, siguin d'on siguin.

Lluita contra l'economia submergida sustentada en la immigració

La presència de nombrosos immigrants en situació irregular està afavorint la consolidació d'activitats empresarials al marge de la legalitat. És una realitat que s'autoalimenta: activitats que necessiten mà d'obra barata i oferta immigrant que no pot accedir al mercat laboral regular.

Política local activa per evitar la marginalització de les zones de recepció d'immigrants

Es fonamental el paper dels municipis en l'acollida i integració de l'immigrant i el manteniment de la cohesió social.

S'ha d'evitar el deteriorament dels barris d'acollida.

Major col·laboració i corresponsabilitat entre Estat i CCAA

Aquelles CCAA amb una major taxa de població immigrant han de poder participar en el disseny de les polítiques d'immigració i rebre els recursos suficients per al desenvolupament de les polítiques d'integració i cohesió.

Reforçar la seguretat ciutadana

És la marginació, ja sigui d'immigrants o nacionals, la que genera delinqüència.

Planificar i finançar els serveis públics per evitar la massificació

La immigració no ha de posar en qüestió l'Estat del Benestar.

La immigració genera creixement econòmic i recursos suficients per finançar l'expansió dels serveis públics. Els immigrants, 16 a 34 anys, aportaran en forma de cotitzacions i impostos més del que cal per atendre'ls a ells i als seus familiars.

Fomentar el sentiment de pertinença a una mateixa societat i garantir el respecte al marc legal

La integració dels immigrants requereix el respecte mutu de les seves identitats i costums, però sense que això signifiqui vulnerar en cap cas les nostres lleis

CONCLUSIONS

La immigració constitueix un factor de dinamisme i progrés, sempre que siguem capaços de desenvolupar una política coherent en matèria de recepció d'immigrants.

IMMIGRATION IN EUROPE: REALITIES AND POLICIES

Leticia Delgado Godoy

Unidad de Políticas Comparadas (CSIC) Working Paper 02-18

Des de 1973 la immigració ha estat considerada com un problema del qual l'Estat n'hauria d'aportar una solució. Des de 1985 la Comissió Europea ha estat considerant la necessitat de formular una política d'immigració comunitària però aquesta no fou inclosa a l'agenda política de la Unió fins a l'inici de la dècada següent.

En aquest breu article és du a terme una breu descripció dels patrons d'immigració europeus i es plantegen una sèrie de qüestions que estan estretament relacionades amb el debat polític: l'envelliment de la població i la cohesió social sobre els valors a nivell europeu. En segon lloc es comenten els progressos duts a terme en qüestió d'asil polític i immigració. En tercer lloc es debaten les principals característiques immigratòries d'alguns països membres de la UE i que són: Alemanya, Espanya, França, Finlàndia, Suècia i el Regne Unit. En particular s'analitza el patró migratori, la relació amb el mercat laboral i les regulacions més importants i les polítiques que s'estan duent a terme. Finalment es realitza una síntesis del progrés que s'ha fet en pro de la construcció d'una resolució comuna al fenomen migratori.

Les mateixes oportunitats per Europa

Des de 1950 Europa ha esdevingut un continent receptor d'immigrants. El comportament migratori dels membres de la UE és heterogeni: la zona del nord (Irlanda, Regne Unit, Finlàndia i Suècia) han estat des de sempre uns països molt dinàmics en quants als fluxos migratoris; la zona central (Bèlgica, Dinamarca, Alemanya, França, Luxemburg, Holanda i Àustria) són els països principals receptors d'immigració de tots els estats membres; la zona de la mediterrània (Itàlia, Espanya, Portugal i Grècia) han experimentat un canvi radical. En un temps no molt llunyà eren els països que portaven més immigrants a la resta d'Europa i en l'actualitat són els principals receptors de la immigració procedent del nord d'Àfrica i d'Amèrica Llatina.

El patró migratori d'Europa ha canviat en les darreres dues dècades. La reactivació econòmica de la dècada dels vuitanta, la desintegració del bloc soviètic i la caiguda del Mur de Berlín al 1991, ha resultat en un increment dels fluxos migratoris cap a l'Oest d'Europa. La majoria de immigrants de la dècada passada que migraven cap a la UE eren inclosos dins la categoria de refugiats o gent que demanava asil polític o bé per a la reunificació/reagrupament familiar. En contra d'aquesta tendència general els països del sud d'Europa (i que coincideixen en ser els que es van incorporar a la UE durant la dècada des vuitanta o posteriorment esdevenint així la frontera sud de la Unió) mostren un tipus de migració que majoritàriament és considerada econòmica.

Durant la dècada dels noranta es detectaren les tendències següents: una lleugera davallada de la immigració legal. S'estima que a Europa hi ha més de 500.000 irregulars que entren anualment a Europa; una major diversificació de la procedència dels immigrants; la davallada de les persones que demanaven asil a partir de 1994; el reagrupament familiar és una de les principals categories de la immigració; un increment del nombre de treballadors estrangers; la consolidació de la participació de les dones immigrants en el mercat de treball; el creixement del nombre d'immigrants que treballen en el sector dels serveis ; i finalment un increment dels estrangers autònoms o que treballen per conta pròpia.

Al 1997 el 50% dels immigrants provenien dels països de l'Europa Central i de l'Est.

Tots els països membres de la UE mostren una davallada de la fecunditat, així com una caiguda de la mortalitat en edats més o menys tempranes, és a dir, que s'està produint un fort envelliment de la població europea en general. Des de 1989 la taxa neta de migració (la diferència entre la immigració i la emigració) representa el principal component del canvi demogràfic d'Europa.

La política de la Unió Europea

La immigració i l'asil originalment no eren un dels principals motius de preocupació de les institucions europees. Les bases del tractament d'aquestes qüestions foren establertes entre 1986 i el 1992:

1986 la firma del European Single Act que incloïa un programa per harmonitzar la política d'immigració.

Juny de 1985 França, Alemanya, Bèlgica, Holanda i Luxemburg havien firmat ja el tractat de Schengen. Des d'un punt de vista funcional l'acord estava estretament relacionat amb l'objectiu de la comunitat: reforçar la cooperació policial i judicial entre els estats.

1989 Palma Document i l'acord de Dublín. Que donava la responsabilitat a cada un dels estats membres d'examinar les demandes d'asil en qualsevol dels estats membres.

Les polítiques d'immigració i asil foren incloses a l'agenda en el procés d'integració del Tractat de la UE Maastrich com una qüestió d'integració en cooperació amb les aspectes de cooperació en Justícia i interior, el pilar de les decisions s'adoptaven, complint amb els mecanismes de cooperació intergovernamental.

El tractat d'Amsterdam, firmat a l'octubre de 1997, i revisat al maig de 1999, va accelerar la transformació d'aquests temes en qüestions de la comunitat.

En general la posició de la UE vers la immigració és clarament restrictiva

La comissió ha presentat varies iniciatives, encara que sigui sense el consens total:

- El reagrupament familiar, desembre de 1999

- La concessió de permisos de llarga duració per a les persones que hagin residit en algun dels estats membres per més de cinc anys, març de 2001 de residència

En pro de controlar la immigració il·legal s'han formulat quatre propostes que estan esperant:

- La comunicació d'una política comuna per tractar els temes de la immigració clandestina, novembre 2001

- La directriu de permisos que permeti estar en situació irregular a tots els immigrants que col·laboren amb la llei, novembre de 2001

- Constatar que el tema de la immigració (regular o irregular) no pot ser un fenomen a tractar a escala nacional, febrer de 2002

- Un Paper Verd que comprèn normes per obligar als immigrants a retornar als seus països d'origen, abril 2002

- La proposta de formular unes fronteres "European Border Police Force", maig de 2002.

A nivell d'asil s'han formulat dues iniciatives que de moment estan aturades i són: en primer lloc la creació d'un criteri comú per sol·licitar la convenció de Ginebra i l'altre relacionada amb la manera com s'ha de sol·licitar.

S'ha donat molta més importància a l'harmonització de les regulacions i la ràpida implementació d'uns controls fronterers comuns.

Les polítiques d'integració social segueixen essent competència de cada un dels estats membres

Polítiques Nacionals com a resposta de les oportunitats comunes dels Estats membres

ALEMANYA

Des de la segona guerra mundial aquest ha estat un dels països que ha rebut un major nombre d'immigrants. La seva primera política migratòria es va formular al 1954 i era una sèrie d'acords amb alguns països del sud d'Europa. Al 1973 Alemanya va tancar les seves portes a la immigració.

És un país que demostra un comportament migratori dinàmic, on s'hi combina un elevat nombre d'entrades d'estrangers i de sortides d'estrangers. Una cinquena part dels immigrants són d'asil polític i també hi ha una elevada proporció de migrants econòmics. Donada la seva situació geogràfica hi ha molts que procedeixen de l'antiga Europa de l'Est.

És un país que compta un ampli ventall de polítiques migratòries i d'asil, polítiques que al mateix temps han estat reformades, majoritàriament per esdevenir més restrictives, sobretot des dels darrers deu anys.

Els principals canvis s'han dut a terme a partir de 1993, quan les entrades de població procedents de la EE és va incrementar molt. Es va endurir molt la política d'asil. Les regularitzacions només es donen a totes aquelles persones que han estat vivint al país per molt anys.

La integració social dels immigrants és responsabilitat dels landers, malgrat que la seva implementació sovint es duguí a terme a nivell municipal

ESPANYA

Tradicionalment aquest ha estat un país emissor d'immigració però des de la segona meitat de la dècada dels vuitanta ha esdevingut un país receptor d'immigració. Sense anar més lluny al 2001 Espanya fou el país europeu que va rebre un major nombre d'immigrants estrangers. Té la particularitat que el 47% de la immigració legal és de població que prové d'altres països de la UE (en general gent gran). En termes relatius aquests europeus cada vegada són menys rellevants a favor dels procedents del nord d'Àfrica i d'Amèrica llatina.

Hi ha importants diferències a nivell territorial.

Al 1984 es va presentar la primer llei d'asil, que fou modificada deu anys més tard per tal de prevenir els seus usos com a objectiu d'immigració econòmic. En el context de la crisi econòmica, que va assolir el seu pitjor moment al 1985, i trobant-se Espanya a les portes d'entrar a la Comunitat Econòmica Europea, el govern fou forçat a incorporar una llei més restrictiva a l'entrada dels immigrants. Quinze anys més tard, amb l'objectiu d'adaptar el marc legal a la realitat es va formular una nova llei que finalment fou aprovada pel Parlament al 2000 amb l'oposició del govern conservador del PP. Una vegada els del PP van assolir el poder ho varen aprofitar per reformular la llei, fent aquesta més restrictiva i molt criticada pels principals actors socials i polítics donat que negava els drets humans a les persones sense documentació vigent.

El marc legal per tal de poder regularitzar l'entrada d'un estranger és basa en la necessitat de que aquest tingui un contracte de treball per tal de poder obtenir els corresponents permisos de treball i de residència.

Les CCAA i els municipis són els principals responsables de les polítiques d'integració.

FRANÇA

És un país d'immigració des de finals de la segona guerra mundial. Actualment la població estrangera representa el 6.3% de la població total. Una tercera part dels immigrants són asilats i hi ha un percentatge molt elevat de immigrants econòmics. Té un percentatge molt elevat d'Algerians .

La pressió de la immigració no és molt important en el mercat de treball, són el mateix percentatge que d'estrangers, però hi ha un discurs xenòfob molt important

Al igual que Alemanya a mitjans de la dècada del setanta es varen tancar les fronteres. El creixement de la immigració il·legal forçada pels governs socialistes fou un motiu de controvèrsia entre els partits polítics nacionals a l'hora d'establir les campanyes de regularització.

Al 1997 entrà un govern d'esquerres que va permetre la ciutadania, la reagrupació familiar i va incrementar els motius de sol·licitud d'asil.

Al 1995 el govern va introduir un pla general per corregir els problemes de ghuetos d'estrangers. Era un pla que incloïa creació de cases... es varen trobar amb problemes financers per dur a la pràctica el projecte.

FINLÀNDIA

Tradicionalment ho estat un país d'emigració, la més massiva cap a Suècia. Recentment han començat a rebre immigrants, kurds

Malgrat la importància política de l'asil, la proporció és molt baixa. És el país de la UE que té una proporció més elevada d'immigrants procedents de fora de les fronteres d'Europa.

La integració dels immigrants no depèn únicament del poder públic. S'ha de remarcar que aquest és un país que té una grup d'organitzacions socials que treballen de manera conjunta amb els immigrants per resoldre els conflictes que puguin sorgir.

SUÈCIA

És destaca per l'elevat percentatge de migrants d'asil o refugiats, una cinquena part.

1997 immigration law, va incrementar el criteri per donar asil o per reconèixer la condició de refugiat: l'asil es pot garantir si l'estat no pot aturar la persecució de determinats grups socials. La residència d'estrangers pot ser garantida per raons humanitàries; la residència per dos anys es garanteix en cas de refugiats procedents de les àrees en conflicte o guerra civil.

En els darrers anys s'ha incrementat la cooperació amb els estats bàltics amb la finalitat d'aturar la immigració il·legal procedent d'aquests països.

També duen a terme una sèrie de polítiques socials per tal de fomentar la integració dels immigrants.

REGNE UNIT

1/5 són asil o refugiats i la meitat procedeixen dels països de parla anglesa. Volen reduir el nombre de sol·licitud d'asil.

Conclusions

Cada país es troba amb escenaris migratoris molt diferents i adopta diferents estratègies polítiques per tal de resoldre el problema

IMMIGRATION POLICY IN THE EUROPEAN COMMUNITY

Les migracions han esdevingut un fenomen global en les dècades recents. Així com hi ha migrants permanents i les seves famílies també hi ha treballadors temporals i estacionals, treballadors de fronteres, immigrants il·legals i persones que busquen asil. A Àfrica els moviments tradicionals de comerciants i treballadors estacionals han estat obscurits per un gran volum de refugiats polítics. A Àsia hi ha hagut la migració temporal de la Índia per cobrir les necessitats de mà d'obra de l'Orient Mitjà. A Europa hi ha els tradicionals i ben aferrats patrons de migracions lligats a les antigues colònies i ara han estat canviats per fluxos que es dirigeixen cap als països que tradicionalment eren d'emigració (sud d'Europa). Al mateix temps els canvis polítics de l'Europa Central i de l'est, han creat un nou procés d'immigració cap a la Unió Europea. (1)

Pel països en desenvolupament, d'on provenen la majoria dels immigrants, aquests fluxos de partida els han aportat avantatges econòmiques importants. Davant el fort creixement de població i les poques feines que hi ha, la creació d'emigració els ofereix un cinturó de seguretat. Les remeses poden esdevenir una importat font de recursos en moneda estrangera. Només la pèrdua de persones qualificades (perquè han emigrat) pot tenir conseqüències negatives pel seu desenvolupament econòmic. (...). Les migracions es determinen no només per a les forces econòmiques sinó també per a presa de decisions polítiques. Són les polítiques d'immigració dels països receptors les que determinen els fluxos de migrants i per tant també és important valorar l'avaluació econòmica nacional dels costos i dels beneficis que es central per entendre aquest fenomen. (1-2)

Inevitablement està reconegut que hi ha una clara necessitat d'establir una política d'immigració comuna per a la totalitat de la Unió Europea per reemplaçar les que tenen els diferents règims nacionals que componen la Unió. (2)

Mobilitat de treballadors a la Unió Europea

Els mercats comuns han existit entre GB i Irlanda, i els països nòrdics des d'abans de la creació de la UE, al 1958. El Tractat de Roma, sota el seu article nº 3 diu "abolició dels obstacles de llibertat de moviment de persones" a aquest article no se li va fer massa cas fins a Singe European Act. Al 1992 finalment es va crear el single European market (SEM). Una sèrie de directrius i regulacions que buscaven remoure tots els obstacles de mobilitat de treballadors dins de la UE mitjançant la il·legalització de la discriminació entre ciutadans de la UE en els seus drets de treballadors, salut, seguretat social, habitatge de qualsevol estat membre. Així mateix, la comissió també va iniciar un programa per establir el mutu reconeixement de les qualificacions vocacionals i acadèmiques. (3)

Malgrat el programa legislatiu del SEM es preveu que el moviment entre països membres de treballadors davalli en les pròximes dècades. El principal flux de treballadors de 1950 i 1960 la majoria de les persones que migraven provenien del sud d'Europa, Itàlia i Espanya, i anaven cap als països més pròspers, Alemanya o França. Les recents millores en les economies dels països del sud d'Europa ha tret bona part de la motivació d'emigrar, mentre que les diferències culturals i d'idiomes entre els països membres sempre han estat una barrera molt important a l'hora de migrar. Per contra, sembla que la pressió que fan les persones no comunitàries és molt important i fa pensar que en les pròximes dècades serà major el nombre de persones no comunitàries que voldran venir a treballar a la UE. (3)

Inicialment la immigració a Europa de la immediata reconstrucció de postguerra era de persones desplaçades de l'Europa Central i de l'Est. Durant el boom dels anys 50 inicis dels 60 els països europeus varen reclutar ciutadans de les antigues colònies per venir a treballar. Les polítiques d'immigració nacionals es podien classificar en dues; rotacionals i permanents. (4)

Pel 1973 l'Alemanya de l'oest va comprovar com la rotació sota el sistema que ells anomenaven Guest Workers, havia fallat en prevenir l'emergència d'immigrants permanents que per aquelles dates representava el 105 de la força de treball. (4)

Tendències actuals en immigració

Inicialment la intenció de tallar la immigració a la dècada dels 70 entre els països membres de la UE fou un èxit. Però la reunificació familiar i els creixement natural de les comunitats d'immigrants va portar com a resultat la continuació de la seva expansió. La reunificació familiar i les edats joves de les comunitats dels immigrants varen portar a un increment de la taxa de fecunditat, taxa que va ser més elevada que la de la població autòctona. Cal dir però que amb el pas dels anys les comunitats d'immigrants tendeixen a assimilar la mateixa taxa de fecunditat que al país on estan establerts. (6)

Immigrants per milers

	1983	1991	1992	1993
Bèlgica	34.3	54.1	55.1	53
Dinamarca	-	29.2	29.1	20
França	64.2	109.9	116.6	99.2
Alemanya	273.3	920.5	1207.6	989.8
Holanda	36.4	94.3	83	87.6
Gran Bretanya	53.5	53.9	52.6	55.5

Pàgina 8

Al 1993 a la UE hi havia un total de 12.000.000 ciutadans estrangers. D'aquests pràcticament un quart eren Turcs residents a Alemanya, un altre quart del nord d'Àfrica residents a França. (9)

Residents no Comunitaris

	Població	% EU	Total
Austria	445	5.6	3.6
Bèlgica	372	3.7	3.0
Dinamarca	140	2.7	1.1
França	2251	3.9	18.5
Finlàndia	35	0.7	0.2
Alemanya	4777	5.9	39.0
Grècia	134	1.3	1.1
Irlanda	21	0.6	0.1
Itàlia	740	1.3	6.1
Holanda	564	3.7	4.6
Portugal	89	0.9	0.7
Espanya	19	0.5	1.6
Suècia	313	3.6	2.6
Gran Bretanya	1259	2.2	10.3
EU 15	12179	3.3	

Anàlisi

La immigració té impacte tant en les condicions del mercat de treball com per a les finances públiques el país receptor. Tindrà implicacions pels treballadors i empresaris a curt i llarg termini. Començant per a una perspectiva global l'avaluació econòmica de la immigració internacional es centra en els guanys i la eficàcia que creix de la llibertat de moviments i dels factors de producció. (14)

S'ha debatut molt sobre si la llibertat de moviment de comerç de béns i la llibertat de moviment de capital és suficient per aconseguir l'objectiu de maximitzar el benestar global sense la necessitat de que hi hagi mobilitat laboral, tal i com suggereix el model de heckscher – Ohlin – Samuelson. Aquesta conclusió no és massa clara. Els impediments en la llibertat de comerç internacional i la insuficiència de la mobilitat laboral entre un país, poden requerir de la mobilitat laboral internacional per assolir el seu objectiu eficàcia. (14)

L'autor diu que en aquest article, i discurs, sobre els efectes de benestar de la migració internacional, assumeix que la mobilitat laboral és essencial per assolir l'eficàcia i eficiència, i es centrarà en la qüestió de la distribució dels beneficis d'aquestes migracions. L'anàlisi es centrarà en els beneficis i els costos experimentats pels països receptors.(14)

L'existència d'uns beneficis de seguretat social com a recurs alternatiu a guanys cal tenir-lo en compte, des de que dona algun benestar econòmic residual a les persones que estan aturades de manera involuntària. (16)

La immigració també tindrà el seu impacte en les finances públiques. Les contribucions, impostos, dels immigrants ajudaran a incrementar els ingressos de l'estat. I també ajudaran a incrementar els béns públics que es treuen dels seus salaris. (16-17).

En un mercat de productes competitiu els salaris baixos portaran a que els productes tinguin un preu menor. Això farà incrementar la demanda de béns amb un conseqüent increment de la corba de demanda de treball. (17)

FLUXOS MIGRATORIS CAP A EUROPA. ACTUALITAT I PERSPECTIVES

Anna Cabré i Andreu Domingo

Resum

En l'article es contextualitzar l'evolució de les migracions internacionals dirigides als països de la UE i el saldo migratori resultant, des de la perspectiva de la integració política per al període 1950-2000. L'article conclou amb les reflexions sobre l'evolució futura de l'impacte dels moviments migratoris a Europa, prèvia presentació d'una breu panoràmica dels efectius de població estrangera a 1/01/2000 i de les principals diferències per a origen en cadascun dels països considerats.

Paraules Clau; migracions internacionals, saldo migratori, taxa de creixement, UE.

Introducció

Dels 376 milions de persones que resideixen a la UE 18.5 tenien una nacionalitat estrangera a l'any 2000, que representen el 5% del total, entre ells 13 milions eren de nacionalitats extracomunitàries. Aquesta població estrangera va incrementar molt durant la dècada dels 90 on hi havia una mitjana de 700.000 entrades anuals. (1)

Migracions i població de nacionalitat estrangera a Europa (1950-2000)

La segona meitat del segle XX va certificar la conversió de l'Europa Occidental com una zona de recepció d'immigrants. Aquesta inversió en el sentit dels moviments migratoris va estar molt estretament relacionada amb les transformacions demogràfiques, econòmiques i polítiques d'Europa.

1950 – 1973: el desarrollismo

Durant aquests anys el flux més important fou el de treballadors: homes joves, en edat activa i principalment ocupats en el sector industrial foren els protagonistes d'aquests fluxos. La política migratòria, si no estava en mans privades, va consistir en la incentivació tant en els països d'origen com en el de destinació. Guest workers. Se'ls cridava per fer unes feines i s'esperava d'ells que una vegada acabada la feina tornessin als respectius països d'origen. La majoria dels migrants provenien del sud d'Europa així com de les antigues colònies. També hi va haver forts fluxos migratoris producte de la descolonització així com d'asil i refugiats (3-4)

1973 – 1982: la crisi econòmica

La crisi econòmica dels setanta va tenir una especial repercussió pel que fa a l'ocupació del sector industrial, i com a conseqüència, en els moviments migratoris i a les polítiques dirigides, tant a la migració de la població estrangera resident a cada un dels països que s'havien destacat com a receptors d'immigrants. Una de les primeres mesures adoptades per combatre el creixent atur fou orientar la restircció de l'arribada de nous fluxos migratoris, al temps que es motivava a que els estrangers residents retornessin als respectius països d'origen. El resultat d'aquestes polítiques fou divers. Els del sud d'Europa si que van retornar mentre que els que eren d'altres nacionalitats no ho van fer i així es troben que al final del període s'havia incrementat en nombre d'immigrants procedents de tercers països. Això, a part de canvia els orígens dels fluxos migratoris i la nacionalitat de la població estrangera, també va transformar

l'estructura per sexe i per edat. L'increment de menors i de dones va posar de manifest la voluntat d'assentament dels immigrants acabant d'aquesta manera amb el model de treballador immigrant identificat exclusivament amb homes joves. (4)

En el cas dels països del sud d'Europa podien tornar perquè s'havien acabat les dictadures i els països estaven experimentant una millora econòmica. (4-5)

1982 – 1992: la recuperació econòmica

La recuperació de la crisi econòmica va posar de manifest importants canvis en les migracions internacionals a Europa i no menys flagrants en les polítiques migratòries. D'una banda, la demanda de mà d'obra es generava no en el sector industrial sinó en el sector de serveis. D'altra banda, les polítiques de cada un dels països membres de la UE varen seguir estant marcats per la negativa experiència de la crisi i aferrades en una visió proteccionista avivada pels efectes negatius de la globalització econòmica. En aquest període els països del sud esdevingueren receptors d'immigració. (8)

A partir de llavors el fenomen migratori va començar a configurar-se com una peça rellevant en la construcció europea, afectant a les polítiques nacionals sobre immigració. (8)

Durant aquest període varen créixer molt el nombre de refugiats sobretot degut al col·lapse dels règims comunistes, antiga Europa de l'est, el conflicte dels Balcans (9)

1992 – 2000: consolidació de la UE

La dècada dels noranta es destaca per; L'acceleració dels moviments migratoris; La feminització propiciada tant per reagrupament familiar com per la demanda del sector de serveis; I la creixent clandestinitat. (9)

Migracions Internacionals i població de nacionalitat estrangera a la UE a les portes del segle XXI

País	Creixement natural	Saldo migratori	Creixement total
EU (15)	0.7	1.9	2.6
Alemanya	-0.9	2.5	1.6
Austria	0.0	1.1	1.1
Bèlgica	0.9	1.6	2.5
Dinamarca	1.3	1.8	3.1
Espanya	0.2	1.0	1.2
Finlàndia	1.6	0.7	2.3
França	3.4	0.8	4.2
Grècia	-0.1	2.4	2.3
Holanda	3.8	2.8	6.6
Irlanda	-0.6	1.8	1.2
Itàlia	5.8	4.9	10.7
Luxemburg	4.1	10.9	15.0
Portugal	0.7	1.1	1.8
Regne Unit	1.2	2.7	3.9
Suècia	-0.7	1.5	0.8

Previsions de futur

El futur immediat de la UE està marcat per la creixent contribució de la migració al creixement de la població europea (16)

Les raons per a les migracions cal buscar-les en el camp econòmic, en el desenvolupament desigual i en l'abisme de condicions de vida entre els països emissors i receptors d'immigrants. (16)

La immigració es configura com un complement demogràfic a la inversió intensiva en el capital humà efectuat pels europeus; allargament de l'esperança de vida, intensificació de la instrucció, posposant la formació de noves famílies, reduint la fecunditat i la revolució generacional de les dones. (16)

REFLEXIONS DEMOGRÀFIQUES SOBRE LA IMMIGRACIÓ INTERNACIONAL ALS PAÏSOS DEL SUD D'EUROPA

Andreu Domingo

Resum

Des de finals dels seixanta, en els països de la UE s'ha produït una mutació tant en la construcció social de les edats en les com relacions de gènere. El seu impacte en l'evolució demogràfica ha estat molt important i alguns autors ja parlen de la Segona transició Demogràfica. Aquesta transició en els països del sud d'Europa va iniciar-se a la meitat dels anys setanta i que va coincidir amb una etapa de reestructuració econòmica. Serà durant aquest període que els països del sud d'Europa canviaran el signe del seu saldo migratori (de negatiu a positiu)

Introducció

A la UE des de la dècada dels 60 s'ha produït una transformació radical en la construcció social de les edats i en les relacions de gènere. Aquest canvis s'han denominat la Segona transició demogràfica i es caracteritzen per; La davallada de la nupcialitat; L'increment dels divorcis; El descens de la fecunditat; La desinstitucionalització de la família; I l'emergència de la cohabitació. (6)

També s'ha produït una transformació de les edats, allargament de l'esperança de vida i envelliment de la població europea. Aquest allargament de l'esperança de vida també ha permès allargar el període denominat de la joventut. La migració ha esdevingut un fenomen substancial de la Segona Transició Demogràfica.(7)

La immigració internacional i el creixement demogràfic

La crisi econòmica de la dècada dels 70 marca un significatiu punt d'inflexió en les corrents migratòries d'Europa, plasmat a través de saldos de descens vertiginosos. (11)

Malgrat que en aquest període de crisi es varen tancar les fronteres i es varen endurir les polítiques migratòries, la majoria dels emigrants eren retornats. Els fluxos d'aquestes persones varen deixar de ser de persones joves, majoritàriament homes, per convertir-se en reagrupament familiar. (11-12)

FROM THE MEDITERRANEAN SOUTHERN AND EASTERN SHORE TO THE EUROPEAN UNION: DIMENSION AND FEATURES OF INTERNATIONAL MIGRATORY FLOWS AND IMMIGRANT POPULATIONS

Alesio Cangiano & Salvatore Strozza

Durant les dues darreres dècades, els patrons de migracions d'Europa han experimentat un canvi molt important. Aquests són deguts bàsicament al canvi de rol d'alguns països del sud d'Europa (Itàlia, Espanya, Grècia i Portugal) que han passat de ser països emissors d'emigració a països receptors d'immigració, i a la davallada dels fluxos migratoris dins de les fronteres de la UE a favor de l'increment d'immigrants procedents dels països en desenvolupament, i més de manera més recent els fluxos dels immigrants procedents de l'antiga Europa de l'Est. (1)

Dins del sistema migratori d'Europa la mediterrània representa una regió geogràfica i política de crucial interès.(1)

El focus geogràfic que s'analitza és tota l'àrea de la mediterrània. Es distingeixen tres regions principals:

Unió europea, amb la distinció entre els països de tradició immigratòria i el que no.

Europa Central i de l'Est, sense tenir en compte la Federació Russa i els altres Repúbliques Soviètiques. S'inclou Albània, els països de l'antiga Iugoslàvia i els nou països que acaben d'entrar a la UE.

Tercers països de la mediterrània, comprenen Turquia, Orient Mitjà (sense Israel, Iran i Iraq) i el Nord d'Àfrica. (1)

Els patrons migratoris recents de Europa central i de l'est (CEE) i tercers països de la mediterrània (TCM).

Les evidències més recents:

Tots els països membres de la UE han esdevingut països receptors d'immigrants. Per a la majoria d'ells el creixement anual d'immigració és molt més elevat que el creixement natural de població. (2)

Els immigrants, a part de ser cada vegada més, tenen una taxa de fecunditat més elevada que els ciutadans de la UE i això també fa que cada vegada hi hagi un major percentatge de població immigrant. (2)

L'elevat nombre de naturalitzacions (nacionalitzacions) fan davallar el nombre d'immigrants. Això només passa en els països que tenen una llarga trajectòria d'immigració. (2)

Com a conseqüència d'un assentament dels immigrants i una política d'immigració més restrictiva, la reunificació familiar ha esdevingut una raó molt important per a demanar el visat per poder estar-se en el país receptor. (2)

Les persones que han demanat asil es concentren en uns països determinats (pocs) (2).

Els països europeus mostren un origen molt diferenciat dels seus immigrants. Com a norma general, s'està incrementant molt els dels països del sud de la mediterrània. L'increment del nombre d'origens i de destinacions sembla que impliqui una reducció dels lligams històrics, polítics i econòmics entre les àrees d'origen i les de destinació. (2-3).

Desequilibris demogràfics i socioeconòmics entre la UE i els països emissors de la Mediterrània.

Els immigrants en els seus països d'origen tenen una elevada taxa de fecunditat, no hi ha procés d'envelliment i la població segueix creixent any rera any. (3)

A nivell econòmic, els immigrants procedeixen d'uns països amb uns PIB molt baix i en el seus països no existeix la societat del benestar. (4)

Els determinants macros de les migracions internacionals entre la Mediterrània:

No hi ha cap dubte de que les variables econòmiques i demogràfiques juguen un paper molt important en l'escenari de les migracions internacionals. Els factors clàssics de pull and push retenen la seva importància. D'una banda hi ha una elevada demanda de treball, especialment en el sector serveis, donada la segmentació del mercat de treball en uns països desenvolupats amb un creixement de població molt baix. D'altra banda, la creixent i considerable oferta de treballadors per raons demogràfiques, econòmiques i raons socials dels països en desenvolupament. (4).

ESPANYA DAVANT LA IMMIGRACIÓ

Víctor Pérez Díaz & Berta Álvarez Miranda & Carmen González Enríquez
Col·lecció Estudis Socials, nº 8, LA CAIXA

Aquest treball recull les experiències dels països amb tradició immigratòria, ja que en el seu coneixement pot ser útil per enfocar el fenomen migratori a Espanya. (1)

El tema central de l'estudi és l'opinió que els espanyols tenen sobre la immigració i els immigrants. (2)

1. Condicions històriques i supòsits teòrics d'un debat sobre la immigració.

Al 1996 Espanya tenia 600.000 immigrants i s'estima que al 2001 n'hi havia 1.200.000, és a dir, un 3% de la població total d'Espanya. (11) Espanya tenia una llarga tradició migratòria, interior i d'emigració, però des de la dècada dels noranta ha esdevingut un país d'immigració (12)

Espanya relativament rica, amb una renda per càpita que és el 80% de la mitjana de la UE, i amb dos milions d'aturats que es poden permetre el luxe de no treballar en les feines que no els agraden prou, es troba en una situació en la qual no atreu a penes immigració qualificada, però sí molt amb qualificacions professionals baixes o mitjanes procedents de països pobres i relativament pròxims (física o culturalment), com són el Marroc i les països llatinoamericans, i rep una part de la població de fugir d'un subcontinent en un estat relativament caòtic com és l'Àfrica subsahariana (15)

Madrid, Barcelona, Màlaga, Balears i Tenerife concentraven el 60% de la població immigrada a finals de la dècada dels 90 (17).

Des de l'inici de l'onada migratòria a Espanya s'ha observat un canvi de la composició dels immigrants. La xifra d'immigrants d'origen europeu s'ha duplicat en una dècada, de 180.655 a 361.43, i dins d'aquest grup els de l'Europa de l'Est han passat a ser de 5.000 a ser 40.000; Americans, Ilatinoamericans, de 83.257 a 199.964; asiàtics (xinesos i filipins) de 31.996 a 71.015; i els africans de 62.925 a 261.385, és a dir, s'han multiplicat per quatre. (19)

2. L'experiència d'Europa i dels Estats Units

Als EEUU, l'assimilació i/o melting pot. L'assimilació, segons Milton Gordon (1964) consta de tres moments: la aculturació, l'assimilació estructural i la formació d'una identitat comuna. L'aculturació consisteix en l'adopció per part dels grups minoritaris dels patrons culturals del grup majoritari. L'assimilació estructural té lloc a mesura que els immigrants van establint relacions de grup primari amb els receptors, com xarxes d'amistats, clubs...de manera que les formes de discriminació social desapareixen. En aquesta última fase de l'assimilació es genera una identitat comuna, un sentiment de pertinença a un mateix poble i a un mateix destí. (38-39)

Posterior a aquestes fases descrites per Gordon s'hi ha sumat altres dimensions, especialment rellevant és l'assimilació socioeconòmica, perquè la paritat de les oportunitats de vida dels individus de diferents orígens ètnics ofereix un indicador decisiu sobre la possible pervivència de formes de discriminació social. Per avaluar-la s'haurà de considerar si els estrangers participen en tot l'espectre de l'activitat econòmica o bé tendeixen a concentrar-se en enclavaments ètnics, mobilitat ocupacional, etc. (39)

França prefereixen procés d'incorporació dels immigrants a la societat gal·la. És un procés polític de construcció deliberada, des de l'estat central, d'una ciutadania homogènia que acaba igualant els estrangers amb els nacionals en relació amb els drets i l'autonomia individual. (42)

És una política que defensa, com a objectiu màxim, la integració dels estrangers en una comunitat nacional universal (43)

La tolerància de multiculturalisme o els enclavaments ètnics dins d'una societat relativament homogènia, Gran Bretanya. Els immigrants apareixen en els discursos dels britànics com a individus que conserven les seves cultures i les seves xarxes socials i s'insereixen en la societat receptora mitjançant una cuidada estratègia de gestió de les relacions entre aquests grups. Es tracta d'evitar conflictes oberts entre col·lectius que poden conservar les seves diferències si ho desitgen. (46)

La tendència alemanya a la segregació i la figura del Gästarbeiter. La manera d'incorporació dels immigrants a la societat alemanya ha estat criticada per la tendència a la segregació de les minories en relació amb la majoria receptora. Se'ls denomina Gästarbeiter que vol dir, treballadors convidats. Els immigrants són concebuts com a residents temporals.(50)

Les polítiques d'avui: la regulació dels immigrants legals

Acords internacionals (NNUU); acords Europeus (UE i del grup de països de Schengen) ; i legislacions nacionals.(53).

Les normes bàsiques sobre asil i refugi tenen caràcter internacional, però la decisió d'acceptar o no els sol·licitants queda en mans de cada estat, així com la definició de criteris que orienten aquesta decisió, el procediment, els drets concedits i les polítiques específiques de recepció i d'integració (56).

El temps de residència legal acumulat al país sol condicionar, d'altra banda, el reagrupament familiar. Al costat del temps de residència del treballador, les legislacions nacionals contempen altres requisits, com el grau de parentiu dels familiars, la seva situació de dependència, l'edat dels fills i la solvència i protecció social de l'immigrant que sol·licita el reagrupament, així com terminis mínims i màxims en què es pot sol·licitar l'entrada de diversos familiars (63) Una vegada acceptats els familiars tenen dret a educació, formació professional i treball (64)

Els nacionalitzats. El temps de residència + el matrimoni, la consanguinitat i el naixement dels fills en territori nacionals ajuden al procés de nacionalització dels immigrants. (67)

3. El debat públic a Espanya entorn de les lleis d'estrangeria

Els avatars de la legislació espanyola: les dues lleis d'estrangeria de l'any 2000
L'evolució del discurs dels principals partits polítics: ¿cap a una comunitat de discurs entorn d'una política estricta de la immigració?

La comunitat de discurs dels partits d'una política relativament permissiva de la immigració

Observacions generals sobre el debat públic a Espanya

4. L'opinió pública a través d'enquestes: la visió des de lluny

Actituds cap als immigrants 1999. Diamanti

Els immigrants...	Itàlia	França	Espanya	GB	Alemanya	Mitjana
Representen un perill per a la nostra cultura i identitat	27,	25,6	10,6	31,0	25,1	25,0
Són una amenaça per a l'ocupació	32,2	28,3	18,7	-	28,8	-
Són una amenaça per a l'ordre públic i la seguretat	46,1	29,4	13,7	26,2	22,5	28,4

Hi ha la tendència general a pensar, per part de la població espanyola, que els immigrants agafen les feines que el natiu no volen (147)

Pensant en els treballadors estrangers a Espanya que procedeixen de països menys desenvolupats, digui'm si està d'acord amb...					
	1991	1993	1995	1996	2000
Fan feines que els espanyols no volen					
D'acord	55	71	74	78	80
En desacord	28	18	18	15	14
Ns/Nc	17	12	8	7	6
Com que accepten sous més baixos, els treballadors estrangers fan que baixin els salaris dels espanyols					
D'acord	48	57	54	53	42
En desacord	32	27	35	36	47
Ns/Nc	20	16	12	10	11
Els immigrants treuen llocs de treball als espanyols					
D'acord	62	65	58	54	37
En desacord	22	23	33	38	55
Ns/Nc	16	12	9	8	8

MIGRACIONS I RELACIONS AMB PAÏSOS TERCERS

Anna Terrón

Acords bilaterals i política espanyola d'immigració

Espanya és un país de recent immigració, i per tant també són nous la majoria d'instruments relatius a la gestió del fenomen immigratori. En aquest sentit fou a l'any 2000, quan el govern espanyol va reorganitzar i va crear la majoria d'estructures administratives que conformen la política d'immigració, al temps que introduïa canvis significatius en la legislació d'estrangeria amb l'aprovació de la llei orgànica 4/2000 i la seva posterior modificació per la Llei orgànica 8/2000 i es varen produir quatre processos de regularització. (5)

A partir de la dècada els noranta, i especialment a partir del 2000 el govern es va plantejar, com a part d'una política immigratòria efectiva, assolir acords sobre la circulació de les persones, la readmissió o la regulació dels fluxos migratoris. La majoria dels acords giren al voltant de la gestió dels fluxos migratoris laborals i al control de la immigració irregular a través, principalment, de l'establiment de convenis de readmissió. (5)

La major part dels acords de readmissió es varen començar a firmar a finals de la dècada dels noranta. El seu objectiu era establir els mecanismes per garantir que els immigrants en situació irregular que haguessin de ser objecte de readmissió, fossin efectivament readmesos al seu país d'origen, o en el país de trànsit a través dels qual varen accedir al territori espanyol. (5)

Els convenis de readmissió van permetre al govern repatriar, entre el 2001 i 2003, més de 200.000 persones, la majoria de Marroc i Romania. Aquestes dues nacionalitats són majoritàries en fluxos irregulars d'immigració (6-7)

Immigrants amb permís de residència i empadronats;

País	Permis residència 31-12-2002	Inscripció al padró 01-01-2003	Diferència
Argentina	27.937	109.445	81.508
Bulgària	15.495	52.838	37.343
Xina	45.815	51.228	5.413
Colòmbia	71.238	244.684	173.446
Cuba	24.226	38.332	14.106
Equador	115.301	390.297	274.996
Marroc	282.432	378.979	96.547
Perú	39.013	55.915	16.902
Rep. Dominicana	32.412	44.290	11.878
Romania	33.705	137.347	103.642
Total	1.324.001	2.664.168	1.340.167

Actualment Espanya té 16 acords bilaterals en matèria de readmissió, el que reflexa l'opció que el govern a emprès per a la generalització de la pràctica de l'expulsió dels estrangers en situació irregular i a agilitar el retorn. (7-8)

Espanya també té subscrits convenis bilaterals de regulació dels fluxos migratoris amb varis països; República Dominicana, Equador, Romania, Colòmbia, Polònia i Bulgària. Amb aquests acords es regulen els fluxos migratoris de caràcter laboral, establint-se per a ell tant mecanismes per a la comunicació d'ofertes de feina

com la valoració dels requisits dels demandants. A més a més, els acords garanteixen els drets laborals i socials dels treballadors estrangers a Espanya, i regulen específicament el cas dels treballadors de temporada (8-9)

A l'any 2003 es va dur a terme un projecte de retorn voluntari de la immigració. És un programa en el marc de l'acord de cooperació entre la Delegació del govern per a l'estrangeria i la Immigració i la organització Internacional per a les Migracions (OIM). El seu objectiu és facilitar el retorn dels immigrants que no hagin pogut incorporar-se al mercat de treball espanyol i que no disposin dels recursos necessaris per retornar al seu país. (10)

Al contrari que altres països europeus el mercat de treball espanyol ha optat per treballadors estrangers que cobreixin les ofertes laborals de baixa qualificació. (10)

El paper d'Espanya en el marc de la Unió Europea

Tots aquests elements que el govern espanyol ha desenvolupat a través de les relacions bilaterals es complementen amb la participació espanyola a les iniciatives comunitàries. En el marc de la UE Espanya ha jugat un rol molt important en particular a l'hora de parlar de la regulació dels fluxos migratoris, i en especial amb el control de la immigració irregular. En aquest sentit ha afavorit iniciatives com ara a exigir el visat a les persones de nacionalitat equatoriana o colombiana que vulguin entrar al territori comunitari. (11)

En aquesta mateixa línia durant la presidència espanyola es va acordar; un programa de mínims que incloïa l'elaboració d'un programa de repatriacions d'immigrants en situació irregular i l'execució d'operacions conjuntes en les fronteres exteriors de la UE. A més es senyalava la necessitat d'integrar la política d'immigració i el control de fluxos en les relacions de la UE amb països tercers. (11-12)

El parlament Europeu va rebutjar, a l'abril de 2004, la iniciativa espanyola per a l'adopció d'una directriu sobre l'obligació dels transportistes de comunicar les dades de les persones transportades. (12)

Espanya i els instruments de la UE en el marc dels acord d'associació euromediterranis

Un dels principals problemes dels acords que s'emmarquen dins de l'associació euromediterrànea ha estat la poca participació d'aquesta en el disseny de les polítiques de la UE. Readmissió dels immigrants que es trobin en situació irregular en el país de destinació. (13)

Espanya ha tingut poc pes en aquesta associació.

Migració i polítiques de desenvolupament

El codesenvolupament significa la participació dels col·lectius d'immigrants en la cooperació al desenvolupament amb les seves comunitats d'origen. Es concep aquesta implicació com una forma de visualització de l'immigrant i de promoció de la seva capacitat d'integració en les dinàmiques socials que impulsen la solidaritat internacional i la democràcia participativa. (169)

Integració de la immigració en la política de cooperació al desenvolupament

En l'àmbit estatal, la llei i les normes que la desenvolupen no fan cap menció al vincle existent entre les migracions i el desenvolupament com un dels eixos sectorials de la cooperació espanyola. Malgrat tot al 2003 es va tractar la qüestió del codesenvolupament en algunes estratègies de cooperació, sense ni definir ni contextualitzar el concepte:

Estratègia de la Cooperació Espanyola per a la promoció de la democràcia i l'Estat de Dret, Apartat Intervenció en la Reforma de l'Administració Pública: "té com a objectiu garantir a les persones el dret a poder dur una vida digna en els seus països d'origen (...) a més a més es fomentarà l'estudi de formes de coordinació i intercanvi d'informació entre la Política de cooperació per al desenvolupament i la versant exterior de la Política d'immigració (codesenvolupament)" (16)

Estratègia de la promoció de la Cooperació Espanyola per a la promoció de la igualtat entre homes i dones. On es recull la idea que caldrà establir vincles entre la cooperació espanyola i la migració, creant programes de codesenvolupament per a motivar la participació de les dones com a agents de desenvolupament en les respectives societats d'origen. (16-17)

El concepte de codesenvolupament (com a eix de la cooperació al desenvolupament) es va analitzar en profunditat en unes jornades de reflexió organitzades per la OPE de l'AECI. (17)

Pla GRECO (ministeri d'Interior)

En els darrers anys la política migratòria ha estat assumida pel ministeri d'interior. Aquest ha orientat totes les polítiques des d'una òptica de control i de retorn. Si bé el marc de treball és la regulació de la immigració des de la perspectiva de la política de cooperació per al desenvolupament, existeixen programes, estratègies i actuacions pròpies del codesenvolupament en altres organismes i polítiques. (17)

El Pla GRECO (Programa Global de Regulación y Coordinación de la Inmigración y Extranjería en España) del ministeri d'interior es desglossa en línies d'actuació, una de les quals és la cooperació y estableix les seves conclusions que *"la inversió per al desenvolupament dels països d'immigració ha de ser una peça clau en el disseny global del Govern (...) en la qual cal afavorir entre altres actuacions el retorn dels immigrants als seus països d'origen. La seva millor formació professional, després del treball desenvolupat a aquí, serà un valor afegit a la seva pròpia experiència que els permetrà contribuir a l'esforç i creixement del seu propi país"*. (17-18)

Estableix en la seva estratègia d'acció 1.4 sobre el codesenvolupament 5 tipus d'actuació:

1. La formació dels immigrants per tal de que puguin esdevenir agents de desenvolupament de tornada al seu país d'origen (Min. A. Socials)
2. Ajuda a la reinserció dels immigrants en els seus països d'origen (MAS)
3. Ordenació de l'estalvi cap a inversions productives en els països d'origen (M. Interior)
4. Concessions de microcrèdits en el país d'origen per a finançar activitats productives (M. A. Exteriors)
5. Assistència tècnica a les zones d'on provenen els immigrants (AECI) (18)

Resumint, ni la llei de cooperació espanyola ni la legislació del ministeri d'interior han creat una estratègia clara que pugui abordar la qüestió del

coodesenvolupament. És necessari un marc legislatiu que articuli el treball dels immigrants en el desenvolupament de les seves comunitats d'origen enlloc de promoure una política casi exclusiva de retorn. Aquest marc s'haurà d'establir en el context de la política de desenvolupament sobre els principis de solidaritat, gestió descentralitzada i anàlisi de les causes que generen els fluxos migratoris.(19)

En l'àmbit autonòmic el vincle entre immigració i política de desenvolupament apareix de manera desigual en les aportacions normatives de les diferents comunitats autònomes. (19)

El Pla interdepartamental de Immigració de la generalitat de Catalunya recull propostes relacionades amb el coodesenvolupament. Segons aquest pla es pot incidir en el desenvolupament dels països d'origen de les persones immigrades per mitjà de la cooperació al desenvolupament i la sensibilització i la formació, entre altres mecanismes, amb la finalitat de fomentar el coneixement i l'aproximació mútua amb les societats d'origen. Des de la perspectiva la cooperació al desenvolupament, el coodesenvolupament ha de contribuir al desenvolupament dels països destinataris i ha de facilitar que a Catalunya es coneguin molt millor aquests països i les seves realitats. Però sobretot a d'impulsar la cooresponsabilització dels donants i dels beneficiaris en els processos de desenvolupament. Per això la Generalitat ha d'incentivar especialment les accions de cooperació al desenvolupament que es basin en el coodesenvolupament i que impliquin l'associació amb altres agents dels països beneficiaris. (19-20).

Integració de la immigració en projectes i estratègies de coodesenvolupament.

El rol de les autoritats locals: l'experiència del Fons català de cooperació al desenvolupament

El concepte de Migracions i desenvolupament (coodesenvolupament) sorgeix de la idea de que el subdesenvolupament i la pobresa constitueixen factors important en les causes del fluxos migratoris. A través del coodesenvolupament es volen promoure accions de desenvolupament en els països d'origen dels immigrants amb la implicació directa d'aquest, amb lo qual l'immigrant es legitima com a un vertader agent de desenvolupament de la seva comunitat d'origen. Les activitat i els projectes que es fan a les comunitats a través del coodesenvolupament tenen com a objectiu fonamental millorar les condicions de vida dels ciutadans de les comunitats i generar processos autogestionats que proporcionin sostenibilitat social a les experiències de la cooperació. (22-23).

El treball en el marc del procés de coodesenvolupament del Fons Català es concreta en quatre eixos d'actuació;

La identificació, diagnosi i acompanyament de les entitats, és a dir, buscar les entitats d'immigrants amb voluntat de dur a terme un projecte de cooperació a la seva comunitat d'origen.

Cursos de formació, que tenen com a principal objectiu la capacització dels immigrants per tal de que esdevinguin agents i actors de desenvolupament a les respectives comunitats d'origen.

Anàlisi dels sectors d'intervenció i projectes de cooperació al desenvolupament, emmarcats principalment en els sectors d'agricultura, sanitat, educació.

Recolzament als processos organitzatius en el Sud, que consisteix en reforçar el teixit associatiu i les dinàmiques comunitàries amb l'objectiu de crear cooperatives i entitats socials d'autogestió a les comunitats locals. (23)

La Unió de pagesos gestiona un programa de solidaritat propi amb l'objectiu de contribuir a la regulació dels fluxos migratoris.

Les línies generals del projecte són:

- . La contractació en origen de treballadors estrangers
- . La participació en el desenvolupament econòmic i social de les poblacions agrícoles en dificultats
- . L'acompanyament dels temporers durant la seva estada a Catalunya formant-los sobre dinamització social i cultural
- . La cooperació per al desenvolupament organitzatiu de les poblacions agrícoles
- . La sensibilització de la nostra societat respecte als problemes de les societats agrícoles i els desequilibris que comporta la globalització
- . Educació en valors
- . El foment del comerç just i del consum responsable. (25)

L'objectiu d'aquesta iniciativa consisteix en la regulació dels fluxos migratoris i comporta tres fases

1. La contractació a l'origen.
2. La promoció de grups d'immigrants que treballin a favor del desenvolupament comunitari (codesenvolupament)
3. La constitució d'un Curs d'Agent de Desenvolupament, valorant el capital humà dels immigrants temporers.(25)

Conclusions i recomanacions

Es pot afirmar que la política de cooperació estatal no vincula la immigració al desenvolupament, sinó que es centra en una política de control de la immigració i de la integració dels immigrants.

Les legislacions autonòmiques i les entitats locals, encara que no tinguin competència sobre la qüestió de la immigració, han elaborat un marc legislatiu molt important al reconèixer en nexa entre migració i desenvolupament.

Caldria promoure un canvi de visió pública de la immigració i dels immigrants a través d'un reconeixement i valoració de les accions de les associacions d'immigrants.

Les administracions haurien de facilitar l'aparició i la consolidació de les associacions d'immigrants com a contraparts actives en el dispositiu de la cooperació oficial del Govern central.

ARTICLES ECONÒMICS

ARTICLES DE MODELS TEÒRICS O GENERALS SOBRE MIGRACIÓ I ECONOMIA

Economic impact of international migration from World Economic and Social Survey 2004

MASS MIGRATION IN EUROPE THE LEGACY AND THE FUTURE Edit. Russell King

MIGRATION: AN ECONOMIC AND SOCIAL ANÁLISIS
Vvaa

THE ECONOMICS OF ILLEGAL MIGRATION FOR THE HOST ECONOMY
Barry R. Chiswick, September 2000

IMMIGRATION POLICY: METHODS OF ECONOMIC ASSESSMENT
Don. J. Devoretz

ARTICLES SOBRE LES CONSEQÜÈNCIES EN ELS PAÏSOS RECEPTORS

UNIÓ EUROPEA O PAÏSOS MEMBRES

THE ECONOMIC EFFECTS OF MIGRATION
Rossetos Fakiolas

FISCAL IMPLICATIONS OF IMMIGRATION - A NET PRESENT VALUE CALCULATOR
Kjetil Storesletten

ECONOMIC IMPLICATIONS OF MIGRATION INTO FEDERAL REPUBLIC OF GERMANY, 1988 - 1992
Arne Gieseck

EEUU

THE ECONOMICS OF IMMIGRATION
Gorge Borjas.

IMMIGRATION ECONOMIC EFFECTS AND POLITICAL PARTICIPATION
Karin Mayr

ELS BENEFICIS ECONÒMICS DE LA IMMIGRACIÓ
George J. Borjas

ARREU

TRENDS IN IMMIGRATION AND ECONOMIC CONSEQUENCES
Jonathan Coppel, jean-Christoph Dumont, ignazio Visco

THE ECONOMIC IMPACT OF IMMIGRATION ON THE HOST ECONOMY
Andrea Ichino

ARTICLES SOBRE BENESTAR SOCIAL

IMMIGRACIÓ I ESTAT DEL BENESTAR

Anna Cabré

WELFARE REFORM AND IMMIGRANTS PARTICIPATION IN WELFARE PROGRAMS

George J. Borjas

IMMIGRACIÓ I ESTAT DEL BENESTAR. L'OPORTUNITAT EUROPEA A LA MITOLOGÍA AMERICANA

Martín Baldwin-Edwards

ARTICLES SOBRE L'ECONOMIA A CATALUNYA

ECONOMIA CATALANA

Caixa de Catalunya

SITUACIÓ I PERSPECTIVES DE L'ECONOMIA CATALANA

Caixa de Catalunya

SITUACIÓ ACTUAL I DINÀMICA DE L'ECONOMIA A CATALUNYA.

LA INNOVACIÓ TECNOLÒGICA A CATALUNYA

ARTICLES SOBRE L'ECONOMIA A ESPANYA

LA COMPETITIVITAT DE L'ECONOMIA ESPANYOLA: INFLACIÓ, PRODUCTIVITAT I ESPECIALITZACIÓ

Col·lecció Estudis Econòmics

IMMIGRACIÓ DESENVOLUPAMENTS RECENTS I CONSEQÜÈNCIES ECONÒMIQUES

Banco de España

ECONOMIC IMPACT OF INTERNATIONAL MIGRATION FROM WORLD ECONOMIC AND SOCIAL SURVEY 2004

Introducció

Les persones que decideixen migrar prenen una decisió a nivell individual però s'involucren en molt elements que se'ls hi poden escapar de les mans i que estan en el reialme de la intervenció governamental. Malgrat el fet que els immigrants sovint troben molts prejudicis i pot ser que hagin de treballar molt per sota de les seves capacitats donat que al nou país d'acollida no els hi és reconegut els coneixements que tenen (ni la qualificació ni l'experiència professional) en migrar busquen millorar el seu nivell de vida per ells i per la seva família.

La migració de les persones altament qualificades, fugida de cervells, és un tema que preocupa a la societat emissora d'aquestes persones i realment és un guany per les societats receptores. Una de les principals pèrdues per les societats emissores és la pèrdua de la inversió pública que s'ha fet per a l'educació dels que han marxat, així com les taxes que en marxar deixen de pagar. Encara més important que la pèrdua de capital humà s'haurà de refiar de les persones amb unes qualificacions més baixes, i d'aquesta manera es veurà disminuïda la possibilitat d'atreure uns nivells més elevats de creixement. La fugida de cervells no representa només una pèrdua de coneixement pel país emissor sinó que també perjudica la productivitat dels que no marxen i en última instància al propi país.

La migració dels menys educats i gens educats també és important pels països emissors. Les qualificacions i nivells de formació d'aquests acostuma a ser el de les persones que es troben per sobre de la mitjana nacional. Molts d'ells abans de marxar ja tenien una feina i la seva partida representa una pèrdua d'contribucions fiscals i els diners que fins al moment s'han invertit en la seva educació i la seva atenció sanitària.

Però les emigracions de treballadors també té conseqüències positives pels països emissors i pel desenvolupament d'aquests; quan els que es queden veuen que els que han marxat tenen uns ingressos més elevats els incentiva a educar-se millor; les trameses de diners, sobretot les que van a les famílies més pobres pot ajudar a fer davallar la pobresa del país. En una enquesta que s'ha fet s'ha constatat que la pobresa és menor entre familiars dels emigrants que reben diners i en rebre'ls són més propensos de portar els fills a les escoles, en canvi els que no reben res, es molt probable que no els hi portin, a l'escola; l'alta propensió de consumir de les llars que han rebut diners tindrà el seu impacte en l'economia del país emissor.

En aquest capítol també s'examinarà l'impacte que tenen les migracions en els països receptors. Una de les consideracions més importants és l'impacte potencial dels immigrants en la distribució dels ingressos. Els fluxos dels immigrants en el mercat de treball tendeix a fer disminuir els ingressos dels nadius que competeixen amb els immigrants i incrementa els ingressos dels serveis d'immigrants.

Hi ha una consideració addicional que pot formar la política d'immigració, encara que l'impacte de la immigració sigui marginal o inexistent; del govern s'espera que aportarà els serveis socials de tota la ciutadania (educació, cobertura mèdica sanitària,...); sovint hi ha la percepció de que els immigrants fan molt ús d'aquests serveis i no el paguen de manera proporcional.

Impacte en les societats emissores

Emigració

El primer efecte directe de l'emigració és la reducció del nombre de treballadors en el país emissor. La fugida de cervells és un dels temes més estudiats doncs l'estat inverteix diners en educar-los i després marxen sense retornar a l'estat, ja sigui via taxes o impostos, el que els pertocaria.

Balança dels efectes econòmics de les migracions en els països emissors

Efectes Positius	Efectes Negatius
Dóna oportunitats de feina a treballadors que en el seu país d'origen no en tindrien	Pèrdua dels treballadors més altament preparats i reducció de la qualitat dels serveis essencials
Pot ajudar al mercat laboral i fer disminuir l'excés de mà d'obra	Reducció del creixement i de la productivitat degut al poc nombre de treballadors altament qualificats i de les seves externalitats.
Retorn de les trameses i intercanvi estranger	Baix retorn de la inversió pública en educació
Moviment de tecnologia	La migració selectiva pot ajudar a incrementar les disparitats dels ingressos en el país.
Pot ajudar a incrementar els fluxos de mercat entre països emissors /receptors	Pèrdua de les taxes que percebrien dels que han marxat
Estimula la inversió domèstica en educació	Les trameses de diners amb el temps tendeixen a acabar-se.
El retorn dels treballadors altament qualificats pot ajudar a incrementar el capital humà, moviment de qualificacions i lligams amb xarxes estrangeres.	

L'impacte de la migració de treballadors en els països emissors depèn de les qualificacions dels migrants així com de les condicions del mercat de treball. Si els qui emigren tenen poca qualificació l'impacte de producció en el país emissor serà molt insignificant. Si la migració és una sortida de les persones que treballen i/o si un nombre molt elevat dels qui emigren són gent procedent de les llars més pobres, això pot representar un impacte positiu per al desenvolupament del país, ja que pot ajudar a millorar les vides de les respectives famílies.

Actualment en la societat globalitzada en la que estem hi ha un fort creixement de la fugida de cervells. La partida d'aquests és, segurament, la més costosa dels països emissors en termes de pèrdua de innovació i creativitat i això repercuteix en la pèrdua de productivitat econòmica.

Cal dir, també, que sovint la fugida de cervells és fruit de les polítiques migratòries tant selectives dels països de destinació. Són països que busquen persones amb un perfil determinat.

Efectes fiscals: els principals són els que el propi estat a invertit en l'educació de certes persones i aquestes en emigrar deixen de tornar-ho a l'estat. Un altre efecte pot ser el cost de reemplaçament dels treballadors que agafen les feines dels que han marxat.

Però la migració també té efectes positius pel país emissor: té un impacte positiu en el treball i els salaris (recolocació dels que a treballaven cap a una feina millor); l'intercanvi o enviament de coneixement i tecnologia dels immigrants que tornen a casa poden contribuir al creixement econòmic del país emissor; els migrants

que retornen poden aportar nous coneixements, experiència i inversió que pot ajudar a l'acceleració de la productivitat. Els immigrants poden ajudar a incrementar els fluxos de comerç entre el país d'origen i de destinació. Els beneficis econòmics que pot aportar el retorn d'un immigrants varien molt en funció dels temps que s'ha estat a fora, els motius pels quals retorna.

Trameses

Els polítics han reconegut la importància de les trameses que envien els migrants com a forma de finançament extern. Acostumen a fer unes trameses més elevades quan el país d'origen hi ha crisi econòmica, ho fan a canvi de que els hi sigui reconegut per a la família.

Envien els diners: per ajudar a la família; com inversió de cara a assegurar-se el seu futur quan tornin.

Els factors demogràfics, edat, ratio de dependència, estat civil del migrant també influencia molt el nivell de trameses que aquest efectua.

Maneres conegudes d'enviar les trameses: de manera formal amb un banc o alguna entitat que facilitin la transacció; de manera informal a través de coneguts que viatgin al país d'origen. L'elecció de fer-ho d'una manera o d'una altre està clarament associat als factors següents: 1) la percepció que és té de la seguretat del canal escollir; 2) l'estat legal o il·legal del migrant (els que no estan regularitzats no faran és de les entitats bancàries); 3) la rapidesa de la tramesa i el fàcil accés a aquest canal tant per part de l'emissor com per part del receptor d'aquesta; 4) el cost de la tramesa.

En les darreres dècades s'han incrementat molt les trameses degut a que hi ha una major nombre de migrants a tot el món però també perquè s'ha produït una liberalització dels controls d'intercanvis estrangers en molts dels països pobres i una davallada del cost de realització de la tramesa en el països rics.

Per uns quants països en desenvolupament aquestes trameses estan esdevenint un important font de recursos i un element molt important de la balança de pagaments.

Els diners de les trameses sovint són utilitzats per al consum i la subsistència bàsica de les persones que els reben. Però també motiven per a fer una inversió de capital humà, sovint aquesta inversió es plasma en un increment del nivell d'educació i en una millora de la salut.

També poden esdevenir estalvis o fons per a una inversió com ara comprar una terra i cultivar-la, comprar maquinària, crear nous negocis,...

També s'han creat les Hometown Associations, el que es fa és amb els diners que els perceben de les trameses es crear un fons per a generar desenvolupament en la pròpia societat, és a dir, serveixen per a generar projectes de desenvolupament al país d'origen. Això si són uns diners que no han de suplir l'AOD sinó ajudar al país.

A llarg termini les trameses ajuden a millorar la distribució dels ingressos i a reduir la pobresa dels països .

Impacte en les societats receptores

Des del punt de vista de les societats receptores de la immigració aquesta afecta principalment a tres factors: 1) l'impacte que la immigració té en el mercat de treball de la nova societat. Sovint hi ha el temor de que els immigrants prenguin la feina al natiu, sobretot a les persones que tenen un major nivell de qualificació i que per tant, treballen en l'esglaó més baix del mercat; 2) l'impacte que els immigrants tenen en el creixement econòmic del nou país; 3) les conseqüències fiscals de la migració, que està essent cada vegada més important en les societats desenvolupades que estan vivint un fort procés d'envelliment de la seva societat, Europa i Japó.

Impacte en el mercat de treball

A les societats receptores, sobretot a la ciutadania, un dels aspectes que els preocupa més dels fluxos migratoris internacionals que es produeixen és la creença de que amb l'arribada dels immigrants es produirà un increment de l'atur del país receptor i una baixada dels salaris dels treballadors nadius. Aquesta evidència és molt evident en molts països europeus on hi ha uns elevats nivells d'atur de llarga duració.

Els guanys dels immigrants acostumen a ser menors que els dels nadius.

L'anàlisi estadístic indica que la immigració té l'efecte de incrementar la demanda de treballadors en termes econòmics. Si la totalitat de la demanda no es afectada s'estableix un nou equilibri en el mercat en un mercat laboral competitiu. El fet que els immigrants hi arribin només afectarà a aquells natiu que vulguin treballar en les feines més baixes i l'arribada dels immigrants farà disminuir el nombre de nadius que treballen en aquests sectors. De totes maneres el nombre de pèrdues de treballs que experimentaran els nadius seran menor del nombre de feines que agafaran els immigrants del nivell baix i el mercat de treball generarà nous llocs de treball. La immigració farà baixar els sous encara que els immigrants estiguin preparats per treballar per uns sous menors que els nadius.

Els efectes de la immigració en diferents ocupacions depèn de la seva qualificació i de com aquesta qualificació és comprada amb la que tenen els nadius.

Hi ha varis factors que contribueixen a comparar les qualificacions dels immigrants i dels nadius, incloent les polítiques de migració dels països receptors. 1) Hi ha alguns països, Austràlia, Canadà, Alemanya, UK, EEUU que han obert de manera selectiva els seus mercats de treball a un determinat tipus d'immigrants qualificats. 2) El contingut de la qualificació dels treballadors nadius, en termes relatius i absoluts als immigrants, s'ha incrementat amb els anys en els països receptors. 3) El país de procedència dels immigrants influeix en el contingut de les qualificacions dels processos migratoris dels propis migrants.

La seva presència fa incrementar la força laboral i agrega increment de diners. Al mateix temps però, genera una nova demanda de béns i de serveis. Algunes vegades per tal de cobrir aquestes mancances de béns creen negocis per tal de tenir-los i d'aquesta manera col·laboren en expandir la producció d'aquests béns fora de les fronteres dels seus països d'origen, removen les limitacions de l'activitat econòmica per fer més ràpid i àgil el creixement econòmic.

L'impacte que poden tenir en el mercat de treball varia en funció de la preparació que aquests tinguin, de la que puguin adquirir i de l'experiència en el mercat laboral local. Quan arriben al nou país es tendeix a menys tenir en compte les qualificacions i la preparació que tenen realment, i ells agafen feines molt per sota de

la qualificació que tenen. En la mesura que són assimilats per nou mercat de treball van pujant en l'escala del mercat aproximant-se d'aquesta manera a la qualificació que realment tenen.

Els estudis han demostrat que els immigrants no tenen cap efecte negatiu ni en la feina ni en els salaris dels treballadors nadius.

Efectes fiscals de la immigració

Un altre aspecte que determina la política d'immigració és l'efecte d'aquesta a la situació fiscal, especialment a la llum de la tendència demogràfica actual, l'envelliment.

Un argument a favor de que hi hagi migracions és que aquestes portaran la força de treball necessària que es requereix per mantindre a la gent gran. Si es troben en situació legal, amb els seus impostos ajudaran a cobrir les necessitats econòmiques per tal de que les arques dels estats puguin fer front a tota a demanda de diners necessària per assegurar que es cobreixen les necessitats bàsiques. Però a part de donar diners, al mateix temps, generen una nova demanda d'aquests serveis.

La majoria del que venen ja tenen els estudis acabats, per tant, no representaran una càrrega a nivell educacional. Com que no es queden a viure per sempre, segurament quan siguin grans i hagin de fer un major ús dels serveis sanitaris ja estaran en els respectius països d'origen.

PUNTS DESTACATS A L'ARTICLE

- Un política migratòria apropiada i efectiva requereix d'una atenció curosa dels costos que aquesta genera tant als països emissors com als receptors.
- Una de les primeres pèrdues de l'emigració és la fugida de cervells així com dels treballadors que estan més qualificats.
- La fugida de cervells està incrementant molt en l'economia global en la que vivim actualment.
- La fugida de cervells pot representar un cost molt elevat pel país emissor, sobretot si aquest és petit i pobre.
- L'emigració de treballadors qualificats és una pèrdua d'inversió en educació i en les futures taxes.
- L'emigració pot ajudar a fer davallar l'atur i els salaris baixos en els països emissors.
- L'emigració pot facilitar els fluxos de coneixement, inversió, bens i serveis en el país emissor.
- Les trameses són la major i principal font de recursos externs pel finançament dels països emissors.
- Els fluxos de trameses són altament responsables dels factors macroeconòmics.
- Els joves casats són els que fan més trameses.
- La majoria de les trameses són utilitzades per a cobrir les necessitats bàsiques, entre elles l'educació.
- Tant els governs com les agències bancàries estan facilitant cada vegada més les trameses.
- Les trameses poden multiplicar l'efecte de l'activitat econòmica.
- A llarg termini les trameses ajuden a millorar la distribució dels ingressos i a disminuir la pobresa.
- Els guanys dels immigrants tendeixen a ser més baixos que els dels nadius.
- Els immigrants treballen dintre d'un espectre més reduït de categories professionals.
- A mateixa educació que els nadius els immigrants cobren menys.
- A Alemanya els immigrants es concentren en les feines on es demana una menor qualificació.
- Al UK alguns immigrants poden esdevenir una competència pels nadius
- L'efecte de la immigració en el treball no és limita per incrementar el nombre de treballadors i produir una davallada dels salaris.
- Els immigrants incrementen el nombre de treballadors en el mercat laboral però al mateix temps incrementen una demanda de béns i de serveis..
- Estudis empírics han demostrat que els immigrants tenen un impacte molt modest en els salaris i en el mercat laboral del país receptor.
- Els immigrants fan una contribució substancial a la fiscalia de l'estat receptor.

MASS MIGRATION IN EUROPE THE LEGACY AND THE FUTURE

Edit. Russell King

Mass migration and economic restructuring by Anthony Fielding

Introducció

En aquest capítol és pretén crear un marc de treball conceptual general el qual permeti analitzar i comprendre millor les relacions existents entre la reestructuració econòmica i els fluxos de migracions. (7)

El rol de la reestructuració econòmica per determinar el volum i la naturalesa dels fluxos migratoris cap a i dins d'Europa.

Els processos econòmics es poden agrupar en tres categories; a) Els que fan referència amb la freqüència i als canvis ràpids que s'incrementen de les operacions dels cicles econòmics o de negocis.; b) Els que fan referència als canvis paulatins que acompanyen la reorganització de la producció (la reestructuració econòmica en el sentit més estricte); C) Inclou aquells processos que serveixen per diferenciar els països, regions i ciutats d'una manera fonamental, i que a curt o mig termini no canvien. (9-10)

Nivell 1. Impacte del cicle de negocis en els fluxos migratoris.

Molts dels fenòmens econòmics (atur, vacants, construcció de cases) canvien d'una manera ràpida al llarg del temps i sovint el canvi va molt lligat als cicles de negocis. El creixement econòmic és, per un cert període, un procés auto reforçat, amb un increment de les vendes, un major benefici, nova inversió...tot això provoca uns grans beneficis i una forta demanda de la mà d'obra, com a resultat de la creació de nous llocs de treball que no es poden cobrir i d'una baixa taxa d'atur. En algun moment aquest cicle positiu es trenca i llavors creix l'atur, els beneficis de les empreses es col·lapsen, els beneficis es redueixen,... quan hi ha molta feina es genera una necessitat de mà d'obra que acostuma a ser coberta per l'arribada d'immigrants, quant la situació econòmica empitjora es demana als immigrants que retornin al seu país d'origen, per tant, es podria dir que els immigrants són els buffers de l'economia. Quan se'ls necessita i són i quan no se'ls fa fora. (10)

Els cicles de negocis es poden dividir en quatre estadis, l'impacte d'aquests estadis en els fluxos migratoris s'espera que sigui de la manera següent.

Període de creixement. Inicialment la migració serà poca però creixerà ràpidament, l'emigració començarà alta però davallarà ràpidament; increment del preu de l'habitatge, davallada de l'atur; la immigració neta reemplaçarà l'emigració neta. (11)

El punt àlgid del cicle. La immigració assolirà el seu nivell més elevat i l'emigració estarà al nivell més baix; el preu de l'habitatge serà el més alt i la taxa d'atur la més baixa de tot; serà un període d'alta immigració neta. (11)

Període de davallada. La immigració començarà el cicle essent molt alta i anirà davallant d'una manera molt ràpida, l'emigració passarà de ser molt baixa a ser més alta a una velocitat molt ràpida, els preus de les cases baixaran i començarà a créixer la taxa d'atur; l'emigració neta reemplaçarà a la immigració neta. (11)

La depressió del cicle. La immigració caurà en picat i s'incrementarà l'emigració, els habitatges preus baixos i un atur molt elevat, el resultat serà una elevada taxa neta d'emigració (11)

Nivell 2. Els efectes dels canvis en l'organització de la producció.

L'especialització per sectors regionals descriu la situació on cada regió s'especialitza en la producció d'aquelles comoditats en les quals té, com a resultat de la seva localització, habilitats dels treballadors, recursos i una avantatge comparativa. Aquestes comoditats després es venen a una altra regió i els guanys que genera la venda són utilitzats per produir altres béns i serveis per a la comunitat. (11-12)

Nova divisió internacional del treball. És la nova producció geogràfica de la divisió espacial del treball. Implica un espai econòmic totalment integrat. (12)

Nivell 3. El rol dels processos "estructurals profunds" dels fluxos migratoris cap a i dins d'Europa.

Si tenim en compte que vivim en un món on hi ha grans divergències d'oportunitats econòmiques, es d'esperar que un nombre destacat de persones aspiri a millorar la seva situació i que se s'escau marxin del seu país cap a les regions on puguin esdevenir més rics o viure millor. En aquest sentit Europa és una regió d'escala, això és vist com un lloc on poden millorar les seves condicions de vida. Per assolir mobilitat social han de practicar mobilitat espacial. (15)

Per tal de que una regió pugui considerar-se "escalator region" s'han de donar tres condicions; i) La regió o nació ha de tenir uns guanys de migració neta jove, ambiciosa; ii) Aquests immigrants, juntament amb bona part dels ciutadans de la societat d'acollida, han d'assolir mobilitat social; iii) Els que han emigrat al final de la seva via hauran acumulat béns materials, socials i culturals. (15).

El rol dels fluxos migratoris en determinar la naturalesa i l'escala de la reestructuració econòmica.

Els fluxos migratoris per ells mateixos afecten l'escala i la naturalesa de la reestructuració econòmica de dues maneres, a) Alteren el nombre de població activa en els mercats de treball nacionals o regionals; b) Alteren la composició social i cultural dels països i regions d'Europa. (16)

El canvi de composició social de la mà d'obra pot obrir noves oportunitats per a la producció de nous productes i serveis en altres localitzacions. (17)

Pot alterar l'atracció de les àrees per a una nova inversió. (17)

MIGRATION: AN ECONOMIC AND SOCIAL ANALYSIS

Vvaa

Resum executiu de tot el document

En el capítol dos es debat sobre la teoria econòmica de la migració. És similar a la teoria del comerç però molt més complexa que aquesta. La migració vol realçar el creixement econòmic i el benestar tant dels migrants com dels nadius i les restriccions en les migracions tenen un cost econòmic.

En el 3 capítol es fa un resum de les migracions de postguerra de GB però argumenten que el que es va explicar llavors no explica la realitat actual d'avui en dia. Actualment hi ha uns elevats fluxos migratoris cap a GB i s'expliquen pels factors següents: la globalització econòmica; l'increment de la integració econòmica i de la mobilitat entre els estats membres de la UE; pel creixement de la inestabilitat econòmica arreu del món ; i per les limitacions del mercat de treball britànic.

En el quart es centren en els objectius de la política migratòria de GB.

En el 5 es fa un resum del sistema migratori actual.

En el 6 es fa l'anàlisi econòmic i els outcomes socials de la política tant pels migrants com per al GB. Les principals troballes d'aquest capítol són:

Els migrants són molt heterogenis. S'observa que les seves experiències són molt polaritzades en relació a la resta de la població.

L'èxit dels immigrants en el mercat de treball és molt variat. A uns els hi va molt bé i en canvi d'altres estan a l'atur.

La decisió dels emigrants d'instal·lar-se de manera definitiva és molt complexa.

Hi ha poca evidència de que els treballadors nadius estiguin perjudicats pels immigrants.

La forta concentració d'immigrants en determinades àrees porta externalitats positives i negatives

La migració també té implicacions en el país d'origen. La dels més qualificats pot esdevenir un impacte negatiu per al desenvolupament i reducció de pobresa dels seus propis països.

L'impacte fiscal dels immigrants és positiu doncs arriben en les edats de treballar.

Se'n sap ben poc dels beneficis socials sobre la immigració.

La teoria econòmica de la migració

Abans de la migració es tenen en compte, els que la fan, multitud d'aspectes que no estan relacionats amb l'economia com ara els lligams personals, culturals, etc.

En els models econòmics més simples suggereixen que la gent es mouria de manera lliura en els llocs on la seva producció marginal sigui la més elevada. Però aquesta teoria és molt simple i parteix d'un model de món irreal. Hi ha una sèrie de factors que formen part de la decisió de migrar:

- les condicions del mercat de treball en llocs de partida i països de destinació.
- Les lleis i polítiques d'ambdós països
- La informació i els fluxos d'informació
- Els efectes de la cadena migratòria (grup ètnic, família)

- Els costos de transports i de transacció
- Les limitacions de capital (els immigrants han de tenir un mínim de recursos econòmics que els permeti iniciar la migració)

Els resultats socials i econòmics de la migració

Hi ha immigrants que tenen feines molt qualificades i d'altres que es podria dir que es troben en el darrer esglaó del mercat de treball fent les pitjors feines. La sort que tinguin de fer una feina o una altra en bona part dependrà del coneixement que tinguin de l'anglès i del nivell d'instrucció o habilitats laborals.

En general mostren un atur més elevat que els nadius, sobretot perquè moltes dones no treballen i perquè un nombre destacat d'aquests són estudiants.

S'infravalora el nivell d'educació que tenen en el mercat de treball.

Els immigrants que fa menys temps que estan a GB o que tenen previst estar-s'hi poc temps cobren menys que els nadius. En canvi els que fa més anys que hi són i no tenen previst un retorn immediat guanyen igual que els nadius.

La seva taxa d'activitat s'incrementa en la mesura que fa més temps que estan a GB.

Els immigrants es concentren també en: salut, educació, educació universitària, catering i agricultura.

THE ECONOMICS OF ILLEGAL MIGRATION FOR THE HOST ECONOMY

Barry R. Chiswick, September 2000

Resum

En aquest document s'analitza l'impacte econòmic dels immigrants en l'economia dels països receptors. S'analitza la demanda i l'oferta de la immigració internacional de treballadors en la presència de les barreres de mobilitat del treball. Es mostra que molt sovint la il·legalitat dels treballadors temporals (voluntària o involuntària) i els esforços que realitzen per millorar el seu estatus social es resumeix en que tenen les feines on es demana una menor qualificació i uns sous més baixos.

Finalment s'analitza l'impacte d'aquest tipus de migració en els ingressos i en el sistema de transferir aquests ingressos.

L'increment de migracions internacionals que s'ha anat donant en les darreres dècades ha anat acompanyat d'un fort increment del que s'anomenen immigrants irregulars o sense paper o il·legals.

Oferta i demanda d'immigració il·legal:

La migració es produeix perquè persones d'un país on hi ha mancances econòmiques volen anar a un altre país on puguin tenir una feina i cobrar més que en el seu país per fer-la. Els impediments que hi ha per poder-ho fer són les barreres legals (que sovint és poden sobrepassar) i la necessitat d'una inversió econòmica. Donat que actualment la inversió econòmica, si més no el transport, és molt barat, les persones seguiran emigrant sempre i quan marxant del seu país d'origen per anar a un altre els hi resulti beneficiós a nivell econòmic.

La demanda de treballadors estrangers il·legals s'incrementa en la mesura que hi ha unes diferències abismals entre els salaris que paguen als treballadors regulars i als irregulars. La demanda d'aquests treballadors es pot reduir baixant la seva productivitat o incrementant els costos d'amagar-se. Una altra manera de reduir aquesta demanda es penalitzant als empresaris que els contracten.

Malgrat que vivim en un món globalitzat on hi ha un mercat lliure de béns i de capital, els estats estan limitant cada vegada més l'entrada de persones estrangeres en els respectius països. Hi ha una sèrie de raons que ho expliquen:

. Des d'un punt de vista polític, l'arribada d'immigrants pot canviar la balança d'equilibri del poder, i per tant, de manera implícita o explícita poden canviar la distribució dels drets de propietat i la distribució d'ingressos. En resum, que els immigrants com a persones humanes tenen el dret a votar els seus representants i si n'hi ha molts poden fer canviar la política d'un país.

. Des del punt de vista econòmic se'n destaquen **: la capacitat d'absorció de l'economia; si fan ús de les arques de l'estat (els il·legals no paguen les taxes a l'estat i si ho haguessin de fer els seu sou esdevindria encara més baix);

Habilitats dels immigrants il·legals:

Una característica general dels treballadors immigrants il·legals és que tenen un nivell de formació i habilitats baix, més baix que els immigrants legals. En part això és degut a que sovint els països receptors fomenten l'emigració de les persones més ben preparades.

Sovint consideren la seva migració com una cosa temporal i no veuen la necessitat d'esdevenir més ben preparats.

L'impacte de la migració il·legal:

La poca formació o la poca experiència en el món laboral té les seves implicacions en el mercat de treball. Competeixen amb els nadius amb pitjor preparació per a treballar i per a les feines pitjor remunerades. Al mateix temps competeixen amb aquestes persones per a l'accés a l'habitatge de baix cost i per a les ajudes de l'estat a les famílies amb necessitats econòmiques. Seran les persones nadiues amb les pitjors rendes les que es ressentiran més de l'arribada dels immigrants il·legals.

La forta oferta de mà d'obra poc qualificada, ja siguin legals o bé il·legals, fa incrementar els salaris de les feines més qualificades. Això segueix el principi de complementaritat en la producció, així és, la gran oferta en un factor de producció fa incrementar la seva productivitat i altres factors complementaris.

Els immigrants il·legals fan les feines que els treballadors nadius no volen fer i és molt important que es facin. Si els empresaris haguessin de pagar el cost per tal d'atreure a la població nadiua a fer aquestes feines, haurien d'invertir per tal de fer que fossin millors. Llavors els empresaris haurien de substituir part del capital humà per inversió i si no vinguessin, arribaria un moment que aquests llocs de treball desapareixerien del mercat de treball i dels mercats de consum.

La majoria de sectors econòmics on la immigració il·legal és present tenen uns trets característics:

- . Són feines poc qualificades per les quals no es requereix cap formació ni habilitat especial.
- . Són inestables.
- . Es situen fora del mercat formal de l'economia
- . Són mal vistos els nadius i bé gens apreciats per aquests.

Els immigrants il·legals sovint deixen les seves famílies en els respectius països d'origen i van i venen (origen / destinació) quan les oportunitats de treball es deterioren de manera cíclica, estacional. Com a resultat acostumen a fer poc ús dels beneficis de l'estat com ara, l'educació dels fills i atenció sanitària. Un ús molt menor que els que poden fer els immigrants legals que sovint ja viuen amb les famílies al nou país

IMMIGRATION POLICY: METHODS OF ECONOMIC ASSESSMENT

Don. J. Devoretz

Introducció

L'objectiu d'aquest document és trobar alguns principis econòmics generals que permetin valorar la política immigratòria d'un país des de tres punts de vista diferents: els països receptors d'immigració; els immigrants; i els països emissors d'immigració.

Tres perspectives teòriques

Simon (1984) va articular el primer, i segurament més controvertida, criteri de valoració econòmica de la política d'immigració d'un estat. "Si els immigrants marginals no fan una contribució negativa al tresor de l'estat es pot seguir admetent immigrants fins que la contribució vagi a zero".

La contribució dels immigrants a les arques de l'estat serà menor doncs cotitzen durant menys temps.

Posen exemples d'aquest principi a Canadà, EEUU, Suècia i Alemanys.

El criteri econòmic dels països receptors: externalitats

Avui en dia o bé els treballs aniran als països o regions on els salaris siguin més baixos o bé els immigrants reemplaçaran els treballadors en els països de destinació.

L'arribada d'immigrants fa créixer el GDP doncs hi ha més treballadors en el país receptor.

Molts països han reconegut que els immigrants poden incrementar el subministrament de capital en els països receptors.

El criteri econòmic de l'immigrant

La integració social i econòmica van de la mà. En un principi els immigrants cobren menys que els nadius. Passats quinze anys des de que s'instal·len al nou país i hi treballen, aconsegueixen tenir els mateixos salaris que la població autòctona. Posteriorment en funció de la feina que desenvolupen o de les qualificacions mantindran el sou igual o més elevat. També els ajuda a millorar, la seva flexibilitat i mobilitat laboral.

La capacitat dels immigrants per assolir uns salaris iguals o més elevats que els nadius està condicionat a les seves qualificacions o virtuts així com algunes penalitats que els hi pugui posar el país receptor.

El criteri de valoració de l'economia del país d'origen

Les trameses monetàries que envien els immigrants en alguns països han superat l'AOD oficial, centralitzada i descentralitzada.

S'ha produït una forta fugida de cervells.

THE ECONOMIC EFFECTS OF MIGRATION

Rossetos Fakiolas

Introducció

La teoria econòmica considera les migracions internacionals com un fenomen socio-econòmic universal amb una llarga tradició històrica, un procés de reduïx l'oferta i la demanda de desequilibris en els mercats de treball i les grans desigualtats econòmiques entre països i que ajuda al creixement econòmic. La teoria també manté que la migració tendeix a fer disminuir i de vegades de manera ocasional a aturar la circulació de capital per a la inversió estrangera, el moviment de tecnologia i el comerç internacional en comoditats és lliure.

El desenvolupament dels països i de les regions que han establert aquestes condicions prova la validesa d'aquesta teoria. La massiva emigració d'uropeus cap a Amèrica va ajudar a equilibrar els nivells d'ingressos a les dues parts. Exactament el mateix va passar amb els grans fluxos migratoris dels ciutadans de l'Europa del Sud durant la post guerra de la segona guerra mundial. Els moviments que es van produir en aquelles dues i tres dècades van ajudar a incrementar els beneficis i a igualar una mica més les economies dels països emissors i receptors de migració.

Els moviments dintre de la pròpia UE cal fer-los un examen més exhaustiu i acurat. La llibertat de moviments de bens i de persones dins de la pròpia UE ha ajudat a reduir les diferències en els preus. Malgrat això la diferència de taxes d'atur segueix essent significativa.

Les motivacions per al moviment dins de la UE no se saben del cert però de moment tenen un nivell força baix, malgrat la gran varietat de polítiques que faciliten aquests moviments.

Els migrants econòmics

Hi ha quatre principals característiques que determinen els efectes econòmics de la migració més recent: a) l'elevada proporció de feina relacionada amb els migrants; b) la professionalització dels migrants, nivell de formació i CV; c) els elevats salaris, la mobilitat professional i geogràfica dels migrants durant els seus inicis del moviment migratori mentre ni hi ha el procés d'assimilació; d) la persistent i creixent entrada de persones indocumentades a tots els països.

Migració relacionada amb la feina:

Aquesta és segurament el principal motiu de migració de molts ciutadans i té efectes tant en el país emissor com en el receptor. Tot i que molt ho fan de manera temporal acaben esdevenint migracions familiars i deixen de ser temporals per ser permanents i canvien l'estructura demogràfica del país de destinació.

El canvi de perfil dels immigrants:

La majoria d'ells provenen del món urbà i tenen més de sis anys d'escolarització. És molt diferent dels camperols analfabets dels fluxos migratoris d'abans. El nou perfil dels immigrants s'explica per a la ràpida expansió del sistema educatiu. En molts països pobres tenir els joves a l'escola els ajuda a prevenir el fort atur. Una altra raó és perquè molts d'ells provenen de l'antiga EE on hi havia un nivell d'educació molt elevat.

Són uns migrants que accepten fer feines per sota de la seva qualificació.

També s'ha generat una nova orientació de la migració entre estats: moviment de treballadors de les multinacionals; la mobilitat de persones altament qualificades; la mobilitat d'estudiants; migració de la tercera edat cap a les zones més càlides de la UE.

Salariis, mobilitat geogràfica i laboral dels immigrants

Els immigrants, com havien fet anteriorment, busquen feina allà on la troben. Els que els interessa és obtenir diners. Una vegada han après l'idioma del nou país i s'han familiaritzat amb el nou mercat de treball són assimilats, les seves aptituds i preferències s'ajusten a la demanda nacional i van pujant a l'escala per deixar pas a nous migrants. És a dir, amb els anys les seves condicions de vida van millorant.

Migrants econòmics indocumentats

Aquests troben feina perquè el seu treball és fins i tot més flexible que els immigrants legals. A sobre per a l'empresari són menys costosos doncs en ser il·legals no cal que se'ls tramiti cap atur, ni seguro, ni res de res.

L'impacte econòmic de la migració

La totalitat dels efectes tant pels països emissors com pels receptors.

Els possibles efectes negatius poden succeir sota les condicions següents:

Les economies dels països receptors estiguin en una crisi econòmica amb una elevada taxa d'atur. Acceptar migrants en aquesta situació pot perjudicar la situació i portar reaccions negatives per part de la ciutadania. Enviant-los als seus països d'origen per crear noves feines pot ser una solució millor.

Passa el mateix si el país emissor no pot fer ús d'una part de la seva força laboral.

Si els immigrants no són ben rebut al país receptor per raons polítiques.

Si n'hi ha molts poden sorgir reaccions molt hostils en el país receptor.

Els països emissors han de rebre de tornada els seus emigrants per què sinó no podran generar noves oportunitats de treball.

Efectes positius a curt termini

Els beneficis mutus a curt termini passen quan sobrepassen els costos corresponents:

La migració legal temporera per cobrir al país de destinació una demanda de mà d'obra que ells mateixos no poden cobrir. Pel país emissor és positiu si no els crea una manca de mà d'obra i als receptors els hi és positiu si no hi ha cap altra manera de trobar la mà d'obra.

Efectes pels migrants i els individus de la nació:

La migració econòmica és beneficiosa per dos tipus de grups de persones: a) els immigrants que, prenen la decisió d'emigrar enlloc d'estar-se al seu país, per ells té més beneficis que no costos. Les persones que estan a l'atur tenen poques oportunitats de costos a perdre si emigren, fins i tot si són altament qualificades. b) les nacions que contracten a immigrants enlloc d'optar per produir menys, o utilitzar mà d'obra nacional, substituir el capital humà per tecnologia.

Els efectes dels països emissors

Efectes positius

L'emigració ajuda a fer disminuir el nombre de demanda de feina. Al mateix temps les trameses de diners milloren els estàndards de vida de les seves famílies i ajuda a millorar les condicions socials de les zones més marginades dels països emissors.

Amb els diners que perceben o estalvien posteriorment poden generar un nou negoci. Els que marxen sense tenir una habilitat específica poden formar-se en el nou país, en funció de la feina que hi desenvolupin.

Els països que tenen un excés de mà d'obra i que tinguin una administració eficient poden abolir l'emigració mitjançant la creació d'oportunitats de feina pels seus ciutadans. Això és podria fer mitjançant el ràpid creixement econòmic basat en les elevades taxes d'acumulació de capital, l'aplicació de noves tecnologies i la millora de l'educació de la ciutadania.

Efectes negatius

Els principals efectes negatius de l'emigració per part dels països emissors es poden resumir en:

La pèrdua de la gran majoria dels joves més actius, més qualificats, amb més ambició i ganes de treballar. Ells marxen i deixen les feines que feien. En alguns casos aquestes no poden ser fetes per alguna altre persona i això és una pèrdua.

El fort fugida de cervells (brain drain).

Els efectes dels països receptors

Els efectes positius

Ajuda a suplir les mancances de mà d'obra, sobretot en els llocs de treball que requereixen una menor qualificació o que estan pitjor remunerats (els nadius no els volen perquè tenen una major qualificació i perquè poden considerar que són feines poc valorables).

Amb els canvis demogràfics, envelliment, s'està generant una nova demanda de treballadors, de persones que vulguin atendre les necessitats de les persones més grans. També s'han generat altres tipus de feines, en serveis com restaurants bars, hotels...

L'arribada de immigrants temporers que fan la feina ajuden a millorar l'economia dels països i col·laboren com a fre inflacionista.

Possibles conseqüències adverses

L'arribada fàcil d'immigrants que esdevenen una mà d'obra barata pot fer disminuir els esforços dels països receptors d'incrementar en la inversió de capital real, noves tecnologies i factor humà per tal de fer l'economia més eficient. Restringint l'increment dels salaris mitjançant la contractació d'immigrants pot tenir efectes adversos per part dels nadius. L'argument en contra de la utilització d'immigrants que se'ls paga molt poc indica que cal refer algunes estructures de les indústries per tal de fer-les competitives.

Migració i creixement econòmic.

En l'època de creixement econòmic 1997-2000 es va produir un increment de la migració de treballadors, mentre molts dels països membres de la OCDE varen establir polítiques que promovien l'entrada d'immigrants altament qualificats amb l'objectiu d'omplir els vuits que els propis mercats tenien, sobretot en el mercat de les noves tecnologies.

Impacte econòmic de la migració qualificada

El mercat internacional pels qualificats

La migració internacional de persones amb un elevat nivell d'instrucció o amb una formació determinada s'ha fomentat al llarg de tota la història. Actualment en l'economia global en la que es viu, encara s'està fomentant més, en diferents sectors.

Els efectes dels brain drain als països d'origen

La partida de les persones més qualificades cap a d'altres països és negativa si en els països emissors no hi ha altres persones que puguin fer la seva feina doncs poden entorpir el desenvolupament o progrés econòmic del país.

En el cas que en el país d'origen n'hi hagi molt i no puguin trobar feina els beneficis de la migració seran positius tant per al propi migrant com per a la societat emissora doncs aportarà unes trameses elevades que podran ajudar a millorar el sistema educacional dels països emissors i millorar la seva estructura mitjançant l'especialització.

Quan retornen poden generar negocis.

Manca de qualificacions determinades

Sovint passa que alguns països tenen manca d'un tipus de persones qualificades i en d'altres països n'hi ha molts, es produeixen fluxos migratoris; infermeres, informàtics,...

Especialització en el sistema educacional

L'especialització és molt important per tal de fomentar una bona economia. Formar a tots els especialistes és elevadament costos, doncs, quan més especialitat sigui millor. Per tant, els migrants altament qualificats són molt útils als països receptors doncs no els hi representen cap cost i en canvi els hi aporten els coneixements i experiència que necessiten.

Les polítiques recents en migració

Els factors que determinen l'obertura de les portes per a la migració han d'incloure els requeriments del mercat de treball, l'actitud dels nadius sobre els migrants l'habilitat de les infraestructures socials, el nivell d'integració econòmica i social prèvia a la migració, i naturalment les consideracions de seguretat pública.

Polítiques de mercat de treball

Els funcionament del mercat de treball determina els beneficis econòmics de l'acollida dels migrants i l'impacte dels no migrants tant en el país emissor com en el país receptor.

Tot i que pocs, sinó cap, política de mercat de treball es centra en els aspectes relacionats amb les migracions, molts poden incentivar a que hi hagi migració. Si hi ha processos de regularització, si els immigrants treballen,... són aspectes importants que poden ajudar, o no, a que hi hagi migracions.

El fet que es fixi un salari mínim això pot fer més difícil que les persones poc qualificades trobin una feina doncs són les feines que no volen i que sovint agafen els immigrants.

FISCAL IMPLICATIONS OF IMMIGRATION – A NET PRESENT VALUE CALCULATOR

Kjetil Storesletten

Introducció

Els fluxos d'immigrants als països de l'oest s'ha incrementat molt al llarg de les darreres dècades. Això juntament amb el ràpid envelliment de la població ha generat un interès públic sobre els aspectes de les immigracions. Alguns autors argumenten que les immigracions poden servir com a remei per a la pressió fiscal associada amb l'envelliment de la població. Sigui com sigui els immigrants sovint són descrits com a càrrega pública. (1)

Les lliçons apreses dels EEUU mostren que els guanys o les pèrdues fiscals de resultes dels immigrants són pocs, mentre que la pintura és més dramàtica segons les condicions de l'edat i de l'educació. Els joves immigrants altament qualificats, esperen fer una contribució neta més gran al govern mentre que els que són poc qualificats i els jubilats representen un cost més elevat per l'estat. Els EEUU són molt diferents dels països europeus. Als EEUU hi ha poc sector públic (22 PIB), taxes baixes, poc atur, i un sistema de seguretat social relativament limitat. Els immigrants que no són refugiats tenen l'accés molt limitat a la Seguretat social durant els primers anys de la seva arribada. En canvi a Europa... societat del benestar amb molt sector públic (41%), taxes elevades, nivells d'atur alts, i una seguretat social molt generosa.(1)

Amb aquest document es fan dues contribucions: en primer lloc és quantifica l'impacte fiscal de la immigració per a un estat europeu del benestar, Suècia. I en segon lloc s'afegeixen les eines per assolir el cost de la immigració mitjançant la introducció d'anàlisis trencats en termes de l'esperança de taxa de feina. L'elecció de Suècia es deguda a: existeixen dades sobre els guanys dels immigrants i sobre el que agafen del benefici públic. En segon lloc Suècia té un sector públic molt ampli i una proporció d'immigrants elevada. (1-2)

Tots els immigrants, i la població nativa, representen un benefici i una despesa pública cada any de la seva vida. Una seqüència típica de benefici net per a un govern gràcies als immigrants és un curt període amb un període de despesa, just quan acaba d'arribar, i molt anys que paguen les seves taxes. Quan l'immigrant es retira, el flux net per al govern sovint és negatiu (pensions, atenció sanitària,...) ell computa els benefici net públic per un nou immigrant com: descompte del valor de les taxes pagades – les transferències i el consum marginal del govern, incloent el cost i la contribució dels futurs fills. Així doncs, admetent un nou immigrants simplement és vist com una inversió pública.(2)

Model

Demografia

L'economia és poblada per agents que viuen cap a 100 anys. Els agents d'edat i difereixen de gènere, estatus de treball, nacionalitat i edat en la que emigren. Un immigrant és definit com una persona estrangera que està vivint a Suècia. Els nadius són nascuts a Suècia i immigren a l'edat 0. S'assumeix que els fills dels immigrants són idèntics que les persones natives. Mansson i Ekberg (2000) mostren que la segona generació d'immigrants són iguals que els nadius. Les segones generacions d'immigrants amb bon nivell d'ingressos i educació a Suècia estan una mica pitjors que els nadius degut a la pobresa de les seves famílies. Es suposa que els immigrants no retornen al país d'origen. Donada una política migratòria, l'evolució demogràfica es determinada. (4)

Mercat de treball i estatus de la mà d'obra.

Els nens i les persones jubilades no treballen. Les persones en edat laboral treballen o no. Si participen poden ser treballadors o aturats. L'estatus de la mà d'obra és exogen als agents, treballar o deixar de treballar no està subjecte a la seva decisió. Tots els agents en la mà d'obra amb la mateixa edat, gènere, país d'origen i edat en el moment d'immigrar estan aturats a la fracció u per l'any,

Durant la vida laboral tant els nadius com els immigrants aporten beneficis a l'estat. Els immigrants menys donats que tenen uns salaris més baixos, una participació menor i uns elevats pagaments de benestar. Quan es retiren, l'estat ha d'invertir més en la població nativa donat que han treballat més anys i tenien uns salaris més elevats (12)

Els immigrants joves representen un benefici major per l'estat que la població nativa i que els immigrants de major edat. Doncs representen poca despesa i en canvi contribueixen molt a les arques de l'Estat. (17)

ECONOMIC IMPLICATIONS OF MIGRATION INTO FEDERAL REPUBLIC OF GERMANY, 1988 – 1992

Arne Gieseck
IMR, Vol. 29, N° 3, fall 1995

A finals de la dècada dels vuitanta els canvis polítics de l'Europa Central i de l'Est van portar a les onades migratòries més grans de tota la història a Alemanya després dels fluxos de la segona guerra mundial. Entre 1988 i el 1992 varen entrar un total de 4.3 milions de persones que es poden distingir en:

Übersiedler: ciutadans alemanys que abandonaven l'Alemanya de l'Est per instal·lar-se de manera permanent a la RFA. Foren un milió.

Aussiedler: ciutadans alemanys i d'ètnia germànica que varen deixar les seves cases de l'Est i del sud-est d'Europa per anar a Alemanya. Varen ser 1,35 milions

Foreigners: ciutadans de l'antiga Europa de l'Est i del sud d'Europa (Turquia) que van anar a viure-hi. Van ser un total de 1,9 milions. Aquest grup inclou un milió de la guerra de Iugoslàvia i romanesos que demanaven asil polític.

Totes aquestes arribades de població, més el creixement demogràfic del país va portar a que al 1993 fossin ja 65 milions de ciutadans. Aquests esdeveniments i creixement de la població van portar conseqüències socials, econòmiques i polítiques. (693)

En aquest article s'analitza els efectes econòmics d'aquestes migracions; la seva conseqüència en els mercats de treball, en les infraestructures i inversió pública incloent el mercat de l'habitatge i les transformacions macroeconòmiques. (694)

La integració dels immigrants en el mercat de treball

La integració dels immigrants en el mercat de treball no és només important per al pressupost públic i per al creixement econòmic, també és important com el principal requisit per a la integració social. Com més ràpid s'integrin els immigrants en el mercat de treball més ràpida serà la seva acceptació per part de la població nativa i les expectatives econòmiques dels immigrants seran completes més aviat. (694)

L'estructura demogràfica dels immigrants mostra que són migracions econòmiques (la meitat d'aquests). És curiós que les dones immigrants tenen una taxa d'ocupació elevada, sobretot les que provenen de RDA. (695)

Les oportunitats dels immigrants en el mercat de treball depenen de marc de treball legal, la situació econòmica, les seves qualificacions professionals i les pròpies característiques personals dels immigrants. El marc legal per poder treballar depèn de la procedència dels immigrants (les tres tipologies descrites a l'inici): només els immigrants estrangers necessiten un permís de treball (immigrants que no vinguin de la UE). Quan han garantit el permís de residència no es necessita tenir el permís de treball (permís que només es dona després d'haver treballat un mínim de vuit anys). Els refugiats necessitaven un mínim d'un any per aconseguir un permís de treball especial. (695)

La situació econòmica entre 1988 i 1992 era molt favorable pel que fa a les oportunitats de treball dels immigrants (695)

Els immigrants sovint tenien un nivell de qualificació favorable. Molts dels que tenien origen alemany i que varen tornar treballaven en ocupacions tècniques. En comparació amb els aturats els Ü i A abans de migrar treballaven en feines qualificades. En general tenien un elevat nivell d'instrucció. (696).

Els estrangers tradicionalment treballaven en feines poc qualificades, indústries, construcció, i en el sector dels serveis etc. (696)

La seva mobilitat laboral, l'edat que tenien i la bona predisposició els va ajudar a integrar-se en el mercat de treball. Cal tenir en compte, també, que foren molts els que van acceptar treballar per sota del seu nivell de qualificació (697)

Els fet que els immigrants s'integressin d'una manera tan ràpida al mercat de treball alemany fa pensar que bàsicament varen ocupar aquelles feines que la població autòctona no volia agafar i per altres factors "desfavorables" de la població autòctona com ara: manca de qualificació, problemes de salut, edat, gènere i la manca de mobilitat regional dels nadius (698).

L'arribada dels immigrants també va ser positiva per a la població autòctona en tant que; els immigrants ocupaven les feines que ells no volien o no podien fer, al temps que en fer els immigrants determinades feines els autòctons podien fer feines millors, és a dir, es promovia la promoció de la població autòctona. (698)

Des d'un punt de vista macroeconòmic la pujada dels salaris es d'esperar en produir-se una davallada de l'atur i el mateix efecte pot tenir el treball dels immigrants sobre la productivitat (700).

Els efectes fiscals i aspectes d'infraestructures.

En arribar els immigrants representen una inversió per a l'estat en Habitatge, escola, seguretat mèdica inversió que els immigrants aniran retornant en la mesura que vagin treballant. (701)

Els immigrants d'aquest període al 1992 havien pagat a l'estat en concepte de taxes i de la contribució a la seguretat social un total de 32 bilions de marcs alemanys. Després de pagar tota la despesa que ella mateixos generen els beneficis econòmics per a l'Estat fou de 18 bilions de marcs (701). Els beneficis són diferents per a l'estat que per als landers o comunitats.

Un dels problemes de les comunitats de resulta de l'arribada dels immigrants fou el de l'habitatge i la forta concentració de població en determinades.(702)

La seva arribada també va tenir els seus efectes en les infraestructures públiques com ara l'educació i el transport. Increment del nombre d'alumnes de primària i secundària. Pel que fa a la necessitat d'atenció sanitària, cal tenir present que els immigrants tenien una mitjana d'edat de 10 anys menys que els nadius i per tant unes necessitats mèdiques diferents. (703).

Els efectes macroeconòmics de la immigració, 1988 – 1992.

El primer efecte de l'arribada dels immigrants va ser un increment de l'activitat econòmica i de les empreses, empresaris i administració pública com a resultat de la millora de la situació econòmica. Aquest increment de l'activitat va portar a una millora dels guanys (incomes) que després es tradueix en consum, estalvi i inversió. (703-704).

El govern federal, els landers i les comunitats locals, participen en l'increment dels guanys i del consum així com ho fan les institucions de seguretat social. Les autoritats gasten aquests ingressos en la compra de avantatges públiques i béns de capital, per pagar als seus empleats. (704).

Els immigrants i la seva feina van: fer incrementar el PIB en un 6%; generar 90.000 nous llocs de treball; incrementar els salaris; i va ajudar a fer disminuir la carrega fiscal de l'estat (704).

THE ECONOMICS OF IMMIGRATION

Gorge Borjas.

Introducció

Hi ha hagut un ressorgiment de la immigració als EEUU i a d'altres països. Les nacions unides estimen que uns seixanta milions de persones, o en altres paraules, el 2 % de la població mundial d'avui, resideix fora del seu país de naixement. Malgrat que una bona part dels immigrants escullen les destinacions tradicionals (EEUU, Canadà, Austràlia) actualment hi ha molts altres països que estan tenint una elevada entrada d'immigrants, per exemple, l'11 % població francesa, el 17% de la població suïssa i el 9% de la població britànica és immigrant. Fins i tot el Japó que ha estat caracteritzat per ser un país molt homogeni i geogràficament immune als immigrants, ara té uns grans problemes d'immigració il·legal. (1667)

Com a resultat d'aquests canvis en el "mercat de la immigració" l'impacte de la immigració en l'economia dels països receptors està esdevenint un debat molt acalorat en molts països. La discussió política és centra en tres qüestions: a) com es realitzen els immigrants en l'economia dels països receptors? b) quin és l'impacte que tenen els immigrants en les oportunitats de feina de la població nadius? I c) quina és la política d'immigració que beneficia més al país receptor? La significació polític d'aquestes qüestions és evident. Per exemple, els immigrants que tenen un elevat nivell de productivitat i que s'adapten ràpidament a les condicions de treball de l'economia del país receptor poden fer una contribució significativa al creixement econòmic. En canvi si els immigrants no tenen les qualificacions necessàries que els empresaris demanen i troben dificultats per adaptar-se al mercat laboral. La immigració pot incrementar de manera significativa els costos associats amb els programes d'assistència. (1667).

Potser el tema més important de la valoració de l'impacte econòmic de la immigració requereix la comprensió dels factors que motiven a una persona a emigrar del seu país d'origen i les conseqüències econòmiques de seguir unes polítiques d'immigració particulars. Com a resultat, la lliçó més important és que l'impacte econòmic de la immigració variarà en el temps i en l'espai, i pot ser positiu o negatiu. (1668)

La immigració als EEUU: un breu resum històric

Com es veu en la taula 1 al llarg de la història dels EEUU els fluxos migratoris han variat molt al llarg del segle XX. La primera gran migració és va produir al 1881 1924, quan 25,8 milions de persones van entrar al país (1668).

A partir de la dècada del 20 és va instaurar el sistema de quotes, que restringia el nombre de persones que podien entrar al país anualment. Durant la dècada dels 30 només van entrar 5 milions de persones. Des de llavors el nombre d'entrades s'ha anat incrementant anualment, a un milió per dècada. L'arribada d'immigrants no s'ha incrementat només en xifres absolutes sinó també en percentatge de població. En les recents dècades s'ha produït un increment dels immigrants i això és degut al canvi de política immigratòria. Fins al 1965 la política es guiava per un sistema de quotes segons la procedència dels immigrants, des de llavors, la Amendments to the immigration and National Act, permet la reagrupació familiar. (1669)

De quina manera els immigrants canvien (modifiquen) el país receptor?

Molts estudis de l'economia moderna es centren en determinar les tendències en els nivells de qualificació i les guanyes de la immigració. Mesuren la contribució dels immigrants en l'economia del país, en la qualificació i la productivitat. Les tendències de qualificació dels immigrants ajuden a determinar el seu impacte en les oportunitats de feina dels nadius i les despeses en els programes d'assistència social. (1671)

Envelliment i efectes de la cohort:

Els treballs pioners de B. Chiswick i Geoffrey Carliner analitzen com les qualificacions dels immigrants adaptats al mercat de treball del país receptor, estimant un model de regressió cross sectorial:

$$\text{Log } W_i = X_i\beta + \gamma A_i + \gamma_1 Y_i + \epsilon_i'$$

On W_i és el treballador; i' és la proporció del salari; X_i és el vector de les característiques socioeconòmiques que inclouen educació i regió de residència; A_i és l'edat del treballador o el seu potencial d'experiència en el mercat de treball; Y_i és una variable falsa que indica si el treballador és immigrant o no; i Y_i diu els anys que fa que l'immigrant treballador viu als EEUU. (1671)

El coeficient γ_0 dona el percentatge de salaris diferents entre els immigrants i els nadius quan arriben els immigrants, i el coeficient γ_1 dona les dades sobre com s'incrementen els guanyes dels immigrants en relació amb els guanyes dels nadius. Els estudis que s'han fet als EEUU mostren com el coeficient γ_0 era negatiu i el γ_1 era positiu. (1671)

Els immigrants quan arriben tendeixen a tenir uns guanyes del 17% menys que la població nativa. En un termini de 15 anys els immigrants tenen els mateixos sous que els nadius i al cap de 30 anys de la seva arribada els seus sous són un 11% més elevat que els nadius. (1671)

Hi ha dos arguments per explicar aquests resultats; els immigrants quan arriben cobren menys que els nadius perquè no tenen les qualificacions necessàries per a poder fer les feines que tenen un major salari. En la mesura que els immigrants van adquirint aquestes qualificacions tenen un major creixement que no els nadius. (1671)

Per què els immigrants acumulen més capital humà que els nadius? Els immigrants són més flexibles i estan altament motivats i opten per treballar més hores i en unes condicions més dures que no els nadius. (1672).

Posa una èmfasi especial en que cada una de les cohorts d'immigrants té un desenvolupament molt diferent de l'altre doncs aquests estan condicionats per la pròpia situació dels mercats laborals, la política migratòria i pels nivells de qualificació i/o preparació dels immigrants. No es pot intentar fer un estudi de molts anys doncs a cada moment l'impacte de l'arribada dels immigrants és diferent. (1673-74).

$$\text{Log } W_{ij} = X_{j0}\beta + \gamma A_j + \gamma_1 Y_j + \gamma_2 C_j + \gamma_3 N_j + \epsilon_{ij} \quad (2)$$

$$\text{Log } W_{n1} = X_{n0}\beta + \gamma A_n + \gamma_1 Y_n + \gamma_2 C_n + \gamma_3 N_n + \epsilon_{n1} \quad (3)$$

W_{ij} és el salari dels immigrants j ; W_{n1} salari dels nadius 1; X dona el vector estandaritzat de les característiques socioeconòmiques; A diu l'edat dels treballadors en el moment de fer el cens; Y diu el nombre d'anys que fa que l'immigrant viu als EEUU; C l'any d'arribada dels immigrants; N variable falsa per indicar si el cens es va dur a terme al cens 90.

Els coeficients γ_1 i γ_2 dona el període d'efecte pels immigrants i pels nadius. El coeficient γ_3 dona l'efecte d'envelliment dels nadius, la rate a partir de la qual els ingressos dels nadius s'incrementarà al llarg de la vida; el respectiu efecte de l'edat dels immigrants es dona per $\gamma_4 + \gamma_5$ (1675).

Convergència de salaris entre immigrants i nadius ètnicament semblants.

En el cas dels mexicans, asiàtics i hispans, els immigrants cobren menys que no pas els residents d'origen mexicà, asiàtic o hispà. En el cas dels procedents d'europa o cantada, cobren més.(1682).

Idioma i procés de convergència de salaris

Diferents estudis han demostrat que els immigrants que tenen un molt bon nivell d'anglès són els qui assoleixen uns salaris més elevats de tots els immigrants (1684).

Malgrat que hi ha molts estudis que mesuren la correlació entre el coneixement de la llengua i la convergència dels salaris, hi ha moltes altres variables que influeixen en el procés d'assimilació, adquisició d'una educació formal i d'un curs de formació professional, inversió en mobilitat geogràfica dins del país d'acollida i diferències de feines, (1685)

Origen nacional i auto-selecció d'immigrants

En funció del seu nivell instrucció o preparació tindran majors o menors probabilitats de trobar una feina (més o menys bona). (1678)

La demanda d'immigrants per part dels països receptors

Els immigrants poden anar a un país determinat en la mesura que aquest país els hi deixi entrar. La política d'immigració està estretament relacionada a les necessitats del país receptor. (1693)

Els països que tenen un filtre "d'educació" atrau a les persones amb una major qualificació, exemple Canadà (1695)

Hi ha poca relació entre els salaris de la població nativa i la immigració. La diferència de salaris la marca el tipus o les característiques dels treballadors nadius; homes, dones, blancs, negres, qualificats i no qualificats. (1697).

Els immigrants tendeixen a participar menys en els programes de benestar social en relació als nadius que tenen les mateixes capacitats o mancances (1701). Els que han vingut més recentment en fan un major ús que els que varen arribar als EEUU fa més anys. S'observa també una diferència en funció de la procedència dels immigrants (1702). Hi ha diferències també si són "migrants econòmics" o bé refugiats. (1702).

Els immigrants aporten més a les arques de l'estat del que l'estat els hi dedica a ells (1706)

Els immigrants sovint marxen del país receptor a l'hora de retirar-se del mercat de treball, per tant, no es beneficiaran de la pensió de jubilació. A diferència dels nadius però cal dir que en general cotitzen menys anys. (1708)

L'arribada d'immigrants poc qualificats pot fer baixar el salaris de les feines que requereixen una qualificació baixa i això perjudica a les persones natives amb poca qualificació (1713)

IMMIGRATION ECONOMIC EFFECTS AND POLITICAL PARTICIPATION

Karin Mayr

Aquest document fa una visió sobre les dimensions de la immigració als països industrialitzats, els seus principals determinants i els seus impactes econòmics en els països receptors d'immigració. Avaluja els drets dels immigrants a Europa. Finalment analitza la influència dels vots dels immigrants en els beneficis econòmics i el possible efecte sobre les actituds de la població nativa en relació als drets polítics dels immigrants. (1)

Paraules clau. Immigració, drets socials, drets polítics i votacions

Introducció

Es farà una revisió d'alguns dels aspectes relacionats amb la immigració, els principals motius per a la immigració, i alguns aspectes econòmics i la situació dels drets polítics i socials dels immigrants a Europa. (...) la població nativa pot oposar-se a donar més drets als immigrants degut a que els vots dels immigrants poden fer canviar la balança política i aquest canvi podria no ser favorable a la població nativa. (2)

Alguns fets de la immigració

La definició d'immigrant és un no ciutadà resident legal o bé una persona que es mou d'un país a un altre i hi resideix per un període específic de temps, que sovint és un període breu, entre tres i sis mesos. (3)

Immigrants per percentatge de població

País	1981	1991	1998
Austràlia	20.6	22.7	23.4
Austria	3.9	6.6	9.1
Bèlgica	9.0	9.2	8.7
Canadà	16.1	15.6	17.4
Dinamarca	2.0	3.3	4.8
Finlàndia	0.3	0.7	1.6
França	6.8	6.3	
Alemanya oest	7.5	8.2	8.9
Itàlia	0.6	1.5	2.1
Luxemburg	26.1	28.4	35.6
Holanda	3.8	4.8	4.2
Noruega	2.1	3.5	3.7
Espanya	0.5	0.9	1.8
Suècia	5.0	5.7	5.6
Suïssa	14.3	17.1	19.0
Regne unit	2.8	3.1	3.8
EEUU	6.2	7.9	9.8

Pàg. 3-4

A Europa els immigrants entren amb permisos temporals mentre que a Austràlia, Canadà i Nova Zelanda ho fan com a residents permanents (4)

En la majoria de països de la OCDE les noves entrades d'immigrants es donen a terme per raó de la reunificació familiar. També hi ha moltes entrades de persones que volen treballar (5)

Les raons principals per a la immigració

Una possible raó és per a consideracions econòmiques, el desig d'estar millor. Efecte push and pull. Els països desenvolupats pull un determinat tipus de persones per a fer unes feines que no poden cobrir amb la mà d'obra autòctona. Des dels països en desenvolupament es desencadena el factor push doncs la gent no troba feina i viuen en condicions de vida precàries. (5)

Les expectatives de guanyar diners també és un factor important a l'hora de migrar. Si a un país A reben 100 per a una feina i al país B reben 1000 per a fer la mateixa feina... la gent marxa del país A. (6)

Impacte econòmic de la immigració en el país receptor

Per respondre aquest fet la majoria dels economistes analitzen els efectes de la immigració en els mercats de treball, això és, l'efecte de la immigració en els salaris i en les taxes d'atur de la població autòctona. (...) en teoria, l'impacte dels immigrants en els mercats de treball depèn de si les seves habilitats/formació i la comparació que se'n faci amb els nadius. El volum de l'efecte de la immigració depèn de l'elasticitat dels salaris dels mercats de treball i de la demanda de feina i l'oferta de treballadors autòctons. En general, si hi ha poca elasticitat l'impacte serà més gran. (7)

Els efectes de la immigració en la naturalesa dels mercats de treball no dependrà únicament de les qualificacions, o no qualificacions dels immigrants, sinó també del volum de la immigració, el seu assentament i altres característiques com ara l'edat, el sexe, el país d'origen i l'estat civil. A més a més, els seus efectes variaran en la mesura que els immigrants vagin agafant noves qualificacions i major experiència laboral en el mercat i en la mesura que inverteixin i que produeixin. (8)

Els immigrants necessiten, en menor mesura, ajuda social. Amb el pas del anys cada vegada necessiten menys de l'assistència social i per contrapartida cada vegada contribueixen més a les finances estatals, mitjançant les respectives taxes que es deriven de les seves feines i dels consums que generen. (9)

Drets socials dels immigrants

Layton-henry defineix els drets socials com "incloure el dret mínim d'estendard de vida i compartir el benestar de l'economia i els beneficis de la seguretat social, general educació i sanitat" (13)

En els països de la UE on és més fàcil naturalitzar-se (nacionalitzar-se), són els països on els immigrants els hi és més fàcil gaudir dels drets socials. (14)

Literatura econòmica sobre immigració i votar

ELS BENEFICIS ECONÒMICS DE LA IMMIGRACIÓ

George J. Borjas

El ràpid increment dels fluxos d'immigració que arriben als EEUU, els principals canvis de l'origen de la composició de la població immigrant i la davallada de la qualificació dels immigrants en relació a la qualificació de la població nativa ha tornat a encendre el debat sobre la política d'immigració. El debat actual fa reviure les antigues concepcions sobre que els immigrants treuen la feina de la població nativa i que els hi és difícil adaptar-se a l'economia americana, així com les qüestions de que els immigrants paguen les seves taxes a l'estat del benestar. (3).

S'ha fet molta literatura sobre aquests aspectes. Borjas (1994) fa una enquesta. L'evidència empírica indica que les onades migratòries més recents estaran econòmicament en desavantatge al llarg de la seva vida laboral; aquestes desavantatges poder ser degudes a la seva descendència; els immigrants més recents són més propensos a participar en programes de benestar que els nadius; i la immigració pot haver contribuït a incrementar la desigualtat de salaris observada durant la dècada dels 80. (3)

A la taula següent és resumeixen algunes de les tendències claus sobre les qualificacions dels immigrants i la seva participació en el benestar (4).

Grup/variable	1970	1980	1990
Natius:			
. Mitjana anys educació	11.5	12.7	13.2
. % llars que reben assistència pública	6.0	7.9	7.4
Tots els immigrants:			
. Mitjana anys educació	10.7	11.7	11.6
. % diferència salarial entre immigrants i nadius	+9	-9.2	-15.2
. % llars que reben assistència pública	5.9	8.7	9.1
Immigrants més recents (<5 anys)			
. Mitjana anys educació	11.1	11.8	11.9
. % diferència salarial entre immigrants i nadius	-16.6	-27.6	-31.7
. % llars que reben assistència pública	5.5	8.3	8.3

S'observa que amb el pas dels anys cada vegada arriben uns immigrants amb una menor qualificació. Mentre que la població americana incrementa els seus anys d'educació, els immigrants l'incrementen poc o amb una menor proporció i això els porta a que es trobin en una situació amb total desavantatge en relació als nadius. En ser els immigrants menys qualificats això pot portar a que hagin de dependre més dels programes d'assistència social i per tant que incrementin el cost fiscal. (4)

L'excedent de la immigració

Comencem per especificar la tecnologia de producció del país receptor. Suposen que la tecnologia es pot resumir en termes d'una funció de producció agregada amb dues entrades (inputs), capital (K) i treball (L), i la sortida (output) és Q; $Q = f(K, L)$.

La força de treball es compon de N, treballadors nadius i M, treballadors immigrants. Inicialment assumim que tot el capital (owned) és gestionat pels nadius, així doncs nosaltres ignorem la possibilitat de que els immigrants puguin incrementar l'estoc de capital del país receptor. També ha d'ignorar les diferències de qualificacions entre immigrants i nadius i hem d'assumir que tots els treballadors són substituïbles en la producció, per tant, $L = N + M$. Finalment assumim que els subministres de capital i el treball dels nadius i immigrants és perfectament inelàstica. (5-6)

La funció de producció agregada porta retorns a escala constants. Com a resultat, la totalitat de les sortides es distribueixen entre els owners de capital i els treballadors.

L'equilibri d'aquesta economia abans de l'admissió dels M requereix que cada factor dels preus igual el valor respectiu del producte marginal. Suposem que inicialment el preu del capital sigui R_0 i el del treball W_0 . El preu de les sortides (outputs) és numeral (els preus dels inputs es mesuren per les unitats d'outputs). Abans de l'admissió dels immigrants els guanys nacionals adquirits pels nadius, Q_n , és el preu del temps de capital la quantitat de vegades utilitzat, més el preu del treball i el nombre de treballadors amagats; $Q_n = R_0K + W_0N$. (6)

Què passa als guanys nacionals quan els immigrants entren al país? la corba de l'oferta o de subministrament canvia i els marcats del salari baixen. Si la demanda de la corba de treball fos perfectament elàstica, els immigrants no tindrien cap impacte en la taxa de salari, els immigrants rebrien el producte addicional sencer, i la població nativa no guanyaria res de la immigració. L'excedent de la immigració s'incrementa (sorgeix) quan baixen els salaris dels nadius com a resultat de la immigració. (6)

L'excedent de immigració és petit quan el treball i el capital són fàcilment substituïbles.(8)

Alguns problemes amb el càlcul de l'excedent d'immigrants.

Es fan una sèrie de suposicions restrictives quan és hora de calcular l'excedent dels immigrants;

L'anàlisi assumeix que la immigració només fa créixer la dotació de treballadors. Què passa si la immigració també fa créixer l'estoc de capital del país? Interessant, l'excedent dels immigrants pot ser encara més petit si la immigració porta capital. Per veure el per què, suposem que els immigrants incrementen el volum de la força de treball i l'estoc de capital en 100%. Donat que la funció de producció té una constant de retorn a escala, aquest tipus d'immigració no faria canviar els factors de preus de R i W . Com a resultat, la immigració no tindria cap impacte en els guanys nacionals adquirits per nadius. (9-10).

El càlcul de l'excedent dels immigrants també assumeix que els immigrants tenen impacte en els guanys dels treballadors nadius. Aquesta suposició sembla que es contradiu amb les dades empíriques. Molt estudis han trobat una correlació negativa entre els salaris dels nadius en un mercat de treball particular i la proporció d'immigrants del mercat de treball en aquesta localitat. Aquesta correlació dèbil llavors s'interpreta com a una evidència de que la immigració no fa créixer els salaris o els guanys de la població nativa. (...) la interpretació d'aquesta correlació assumeix que els mercats de treball estan o són tancats, i en realitat no són tancats. (10)

Els estudis recents mostren que els nadius responen a l'arribada de la immigració marxant de les zones on viuen i estan els immigrants. (10)

Efectes externs de l'excedent d'immigració

Els efectes externs resultants de la immigració poden portar a un increment dels retorns agregats. Quan hi ha immigració hi ha un creixement del mercat. (11-12)

Immigrants qualificats i excedent de la immigració

Donat que les polítiques d'immigració poden determinar quin tipus d'immigrants accepten, és interessant d'estudiar la relació entre l'excedent dels immigrants i la

composició dels fluxos dels immigrants, en altres paraules, quin tipus d'immigrants són: qualificats, no qualificats. Quina d'aquestes dues tipologies d'immigrants generen un major increment de guanys pels treballadors nadius? (13)

Per il·lustrar com la composició dels fluxos d'immigrants afecta en els guanys econòmics de la immigració, considerem el cas on només hi ha dues tipologies de feines, la qualificada (L_s) i la poc qualificada (L_u), i inicialment ignorem el rol del capital en el procés de producció. La fracció de treballadors qualificats entre la població nativa és b , i la respectiva fracció dels immigrants és B . Assumim que la demanda de treballadors en el mercat de treball és perfectament inelàstica, finalment suposem que la funció de producció agregada és lineal i que no hi ha efectes externs, $Q = f(L_s, L_u)$.

Sota aquestes condicions, l'excedència d'immigració és productiva en la mesura que la composició (qualificacions) dels fluxos dels immigrants és diferent de la dels treballadors nadius. Si la composició dels immigrants és igual a la dels nadius, el retorn constant de l'escala de la funció de producció implica que els salaris dels treballadors qualificats i no qualificats no són afectats per a l'arribada de la immigració, i per tant, els nadius no tenen res a guanyar de la immigració. Com ja s'ha comentat abans, els beneficis dels nadius sobre la immigració només es produeixen si els immigrants són diferents dels nadius. (13)

Si tenen una composició diferent, la magnitud dels guanys dependran de la diferents que siguin. Els guanys seran màxims quan els fluxos dels immigrants estiguin totalment compostos per persones qualificades o no qualificades. (13-14)

Presumptament als EEUU tenen una mà d'obra qualificada. En absència de capital, l'excedent de la immigració es maximitzarà si es fa una política migratòria on només s'admetin persones poc qualificades. Aquest tipus de polítiques maximitzen els guanys econòmics dels nadius per a la plena explotació de les produccions complementaries entre els immigrants i els nadius. (14)

TRENDS IN IMMIGRATION AND ECONOMIC CONSEQUENCES

Jonathan Coppel, jean-Christoph Dumont, ignazio Visco

Resum

En aquest article es dona un cop d'ull a les tendències de les immigracions i el seu impacte econòmic en uns quants dels països membres de la OCDE. Mentre que els sistemes de migracions presenten similituds entre diferents països, els acords institucionals varien àmpliament el seu impacte en el volum i la composició dels fluxos migratoris. També s'analitzen els efectes econòmics, fiscals i les implicacions socials de la immigració. S'argumenta que la immigració pot portar alguns beneficis nets per a les societats receptores. Però aquests beneficis no tenen perquè ésser distribuïts per a tota la població. Finalment en l'article també es tracten alguns temes de desenvolupament, com són els potencials guanys de l'emigració en els països d'origen i el rol que juguen els països receptors per tal de baixar la pressió de la immigració mitjançant l'obertura de mercats i una major transferència de tecnologies.(2)

Les principals troballes del document és poden resumir en:

- La majoria d'estudis suggereixen que la immigració dona beneficis nets en termes de guany per càpita en els països receptors, però la distribució d'aquests no es necessàriament equitatiu i depèn de les qualificacions i de l'estructura dels treballadors, immigrants i nadius;
- La immigració del passat no va tenir un impacte obvi en l'atur dels nadius. Podria haver estat beneficiós per a l'economia i per als treballadors nadius amb l'extensió que aquests varen actuar com a recurs flexible;
- Recentment els països membres de la OCDE estan promovent l'arribada d'immigrants més qualificats;
- La immigració impacte sobretot en el desembolsament i ingressos del govern, però l'impacte net a nivell nacional sembla que hagi estat insignificant;
- Incrementar la immigració pot limitar a l'adversa l'impacte dels estandars i del budgetary del govern degut a la davallada i envelliment de la població, però no pot resoldre el problema per ell sol;
- Les polítiques per estimular el desenvolupament econòmic han de reduir les motivacions per emigrar dels països en desenvolupament; (4)

Tendències de les migracions internacionals

En les recents dècades s'ha produït molt canvis;

Els EEUU han estat, i segueixen essent, un receptor molt important d'immigració, és el que n'ha rebut més. (5)

La majoria de països Europeus han estat durant molts anys països d'emigrants però des de la dècada dels 50 varen començar a esdevenir països d'immigració. El punt d'inflexió es va iniciar a la dècada dels 80 però fou a la dècada dels 90, amb la caiguda del mur de Berlín i la finalització de la guerra freda, que es va produir el pic més alt d'arribada d'immigrants. També van fer créixer molt l'entrada de gent que demanava asil polític i refugiats de resultes dels conflictes que hi havia dins d'Europa. Des de la dècada dels 90 és van començar a estrènyer més els controls i s'ha produït una davallada o frenada de l'arribada d'immigrants. (5-6)

Japó, la migració neta ha estat insignificant. (6)

La procedència dels immigrants varia molt en funció del país receptor. Per exemple a Alemanya la majoria són de Turquia i de l'antiga Europa de l'Est; a Itàlia són d'Albània, ex Iugoslàvia i nord Àfrica; a França i al Regne Unit la majoria dels immigrants provenen de les antigues colònies; als EEUU són de Mèxic, a Austràlia d'algun país d'Àsia i a Nova Zelanda de UK. Malgrat les grans diferències de procedències en tots els casos s'hi observa una proximitat geogràfica o bé lligams històrics. (8)

Pràcticament en tots els països la majoria dels nous immigrants són fruit de la reunificació familiar. A la dècada anterior eren persones que demanaven asil polític o bé eren refugiats de conflictes bèl·lics, desastres naturals o règims polítics dictatorials. La darrera categoria d'immigrants són les persones que migren a la recerca d'una feina. (8)

Les característiques de la població estrangers difereix molt en molts aspectes del perfil nacional. En una bona part dels països de la OCDE, gairebé la meitat de la població adulta estrangera només tenen menys d'estudis secundaris. Això, en part, és degut a la demanda de treballadors poc qualificats en el sector manufacturer, sobretot a Europa. (9)

El gran volum de fluxos d'immigrants estan subestimats donada la forta entrada de població en situació il·legal i clandestina. (10)

Principals factors conductors de la immigració

És molt difícil dir o saber les raons per les quals una persona decideix emigrar i hi ha una extensa literatura al respecte. En general hi ha dues influències que generen o motiven l'emigració el factor push i el factor pull. Factor expulsador i atraient. (11)

Des dels països receptors, les relatives esperances dels beneficis entre el països emissors i receptors són un factor molt important. Les diferències de salaris o de producte interior brut mostra que els qui emigren ho fan a països on els ciutadans tenen el doble del PNB. (11-12)

Les discrepàncies relatives de guanys necessàriament no es corresponen amb els moviments migratoris actuals, sinó que aquests fluxos migratoris també depenen de les polítiques d'immigració dels països de destinació així com altres factors que poden influenciar els costos i els beneficis del moviment. Els factors no econòmics també són molt importants; estrès de la migració, coneixement de la llengua i de la cultura. ... Alguns estudiosos suggereixen que la migració internacional d'avui en dia actua com a una estratègia familiar per diversificar la font dels ingressos, minimitzar riscos de la llar i sobrepassar els accessos a les barreres que posen els bancs per a demanar crèdits. (13)

Des dels països receptors necessiten dels immigrants per a l'expansió de les seves economies. Fa unes dècades era per a sector industrial i de construcció i també agricultura, actualment els necessiten per al sector serveis, l'agricultura i com a persones altament qualificades (14)

Conseqüència de la immigració aspectes polítics

En tots els països hi ha tensions amb l'arribada d'immigrants. La majoria d'aquestes tensions són provocades per a les percepcions errònies sobre els immigrants que han fet els polítics. (14)

Malgrat la relació no òbvia entre immigració i atur, molt sovint s'expressa que la immigració portarà una elevació de l'atur i una baixada dels salaris per a la població autòctona. En teoria l'impacte que els immigrants puguin tenir en el mercat de treball depèn de la qualificació dels immigrants en comparació amb la població autòctona. (14)

Els efectes variaran en funció no només de la qualificació i nivell d'instrucció dels immigrants en relació a la població autòctona sinó que també variaran en funció del nombre d'immigrants, el tipus d'immigrants (assentaments permanents), sexe, edat, estat civil, país d'origen i el temps que fa que viuen en el país on poden haver adquirit noves qualitats i experiència que pot ser molt útil en el mercat de treball. (15)

Sobre si la immigració farà baixar els salaris de la població nativa, els estudiosos diuen que hi haurà diferències en funció de l'elasticitat dels salaris, i la demanda i oferta dels treballadors nadius. També variarà molt en funció del tipus de feina que facin, tant uns com altres, o si fan la mateixa (15-16)

Tot i que s'ha donat molta importància a la relació entre immigració i mercat de treball, la immigració porta nombrosos beneficis per a la societat receptora. La immigració genera demanda de béns de consum i productes de serveis. Els immigrants acostumen a mostrar-se més flexibles i més mòbils que la població autòctona. (16)

Una avaluació de l'impacte econòmic dels immigrants depèn en gran mesura del nivell de performance dels immigrants en l'economia i de lo ràpid que s'hagin adaptat al nou ambient. (16)

A Europa en general els immigrants tenen una taxa d'atur més elevada que la població nativa o quan arriben al nou país tenen un sou més baix. Aquesta diferència d'atur es va igualant en la mesura que els immigrants es van instal·lant al nou país, aprenen la llengua, nivell de formació més adequada,...(17)

THE ECONOMIC IMPACT OF IMMIGRATION ON THE HOST ECONOMY

Andrea Ichino

L'impacte econòmic de la immigració en els països receptors ha estat objecte d'una gran varietat de recerques teòriques pels economistes. Mentre que els polítics i l'opinió pública tendeixen a veure els fluxos migratoris com a causants de dificultats de les economies dels països receptors des de l'economia això no és cert. En aquest document es fa una enquesta sobre un nombre determinats de models sobre l'impacte de les migracions. (145)

Un segon objectiu del document és donar algunes directrius per a l'anàlisi empírica. (1459)

Com a mínim hi ha tres possibles efectes dels fluxos migratoris que poden ser examinats utilitzant el següent tipus de dades: 1) Mercat de treball, 2) Producció i creixement, 3) Finançament públic i estat del benestar. En aquest document s'intenta identificar algunes implicacions suggerides per a la recerca teòrica com a guies per a una futura anàlisi empírica. Per tant es considerarà les teories existents i l'evidència suggerida sobre els co moments entre els fluxos migratoris i els indicadors que s'agafen en cada una de les àrees comentades. Finalment es faran unes conclusions. (145-146).

El mercat de treball

Si un mira la literatura sobre els efectes dels fluxos migratoris en el mercat de treball (EEUU) és molt difícil trobar una evidència de les dramàtiques conseqüències per a la població nativa. Com diu Borjas (1990 p.19) Els immigrants als EEUU tenen un impacte molt petit en els beneficis i les oportunitats de feina pels nadius. Un 10% d'increment del nombre d'immigrants fa decreixer la mitjana dels salaris dels nadius en un 0.2% i té molt poc efecte sobre les taxes de participació laboral i les oportunitats de feina per als nadius". (146).

Aquests efectes també són molt limitats per un grup determinat de població. Borjas (1987a) estima que els guanys dels blancs decreixerà entre un 0.1 i un 0.2 com a conseqüència d'un increment del 10% de la població immigrant. Altonji i Crad (1991) comparen els efectes de la immigració a través de diferents àrees metropolitanes amb determinat grups de nadius menys qualificats, i conclouen que "les troballes empíriques mostren un cert grau de competició entre els immigrants i les persones menys qualificades". (146)

Lalonde i Topel (1991) miren els efectes de la immigració en un mercat de treball local i conclouen:

L'increment de l'arribada d'immigració fa reduir els salaris dels immigrants i els seus substituïts més pròxims.

Els efectes en el mercat de treball pels no immigrants és molt poc important: els salaris dels joves negres o hispans no són massa sensibles a la immigració. Les seves estimacions són que els immigrants són ràpidament absorbits pel mercat de treball dels EEUU. (146).

Model bàsic: perfecte substitució dels nadius pels immigrants

Un possible punt inicial d'anàlisi de les conseqüències dels fluxos migratoris en el mercat de treball es dona en un model simple que es basa en les suposicions següents:

- . L'economia receptora té un sector que usa
- . L'homogeneïtat del treball i del capital, fixat a curt termini, produeix
- . Un bé
- . La demanda dels treballadors nadius és una corba a l'alça i la demanda de treball dels immigrants és infinitament més elàstica a uns nivells de salaris molt baixos que el mercat neteja els salaris sense immigració en els països receptors. (147)

L'existència de salaris diferents entre els mercats de treball de tot el món i el mercat de treball del país receptor és el que porta el flux migratori. Si els immigrants se'ls impedeix l'entrada en un país, el salari W i el treball, prevaleixen. D'altra banda, si es permet l'entrada dels immigrants l'equilibri de salaris va cap a baix, el treball dels nadius també cau, mentre que el treball dels immigrants tendeix a equilibrar-se. En aquest marc tan simple, els immigrants fan baixar l'equilibri de salaris i desplacen als nadius donat que són perfectament substituïbles. (148)

Aquest desplaçament dels nadius depèn de l'elasticitat de la demanda de treballadors nadius. Una elasticitat molt elevada de la demanda implica una gran caiguda del treball dels nadius, mentre que passa el contrari en cas de rigidesa. Un cas interessant però extrem és un on hi ha una demanda de treball elàstica on els fluxos migratoris no tenen cap efecte negatiu pels nadius, ja que no porta cap canvi en l'equilibri de salaris ni treball dels nadius. (148)

Els països amb una llarga tradició d'immigració s'haurien de caracteritzar per un equilibri baix de salaris.

Si els salaris són baixos i hi ha una gran quantitat de treball, donat un nombre determinat de capital a curt termini, la taxa de benefici s'incrementaria amb l'arribada de la immigració. Per tant, el ratio de profit-to-labour-income hauria de ser major en els països on hi ha un nombre important de treballadors estrangers. (148).

Mercat de treball segmentat: substitució i complementarietat dels nadius i immigrants.

Encara en l'enfocament neoclàssic dels moviments migratoris. Considerant ara una economia semblant on la suposició primera es modifica per:

El mercat de treball natiu és segmentat entre els treballadors qualificats i els no qualificats i els dos són utilitzats conjuntament per al capital i per a l'activitat de producció; s'assumeix que els immigrants són els treballadors poc qualificats. (148)

En aquest cas la substitució i la complementarietat són crucials. El resultat general és que la immigració redueix el producte marginal i la taxa de retorn del seu factor de producció substitutiu. Alternativament, fan incrementar el producte marginal i la taxa de retorn dels seus complements. Per tant, els treballadors nadius poc qualificats són més propensos a patir de les conseqüències adverses del flux d'immigració, si el contingent migratori és poc qualificat. Si els poc qualificats és un complement de les feines més qualificades el treball i del capital, els dos factors seran afectats positivament per a la immigració. Un flux gran de migració s'espera que farà incrementar la taxa d'atur i que farà reduir els salaris i la taxa de participació dels treballadors poc qualificats mentre que hi haurà efectes oposats pels treballadors altament qualificats. En relació al ratio de profit-to-labour-income el seu efecte és indeterminat ja que la totalitat dels guanys del treball es compon de salaris i treballadors qualificats i no qualificats i hi ha feina per ambdues tipologies de treballadors. (149)

Dos sectors amb dues intensitats relatives de treballadors qualificats i no qualificats.

És possible trobar unes condicions sota les quals els treballadors poc qualificats poden beneficiar-se dels fluxos d'immigrants. Cal considerar les modificacions següents en el sistema bàsic inicial. (149)

- . L'economia receptora té dos sectors que produeixen béns diferents amb
- . Una força de treball no homogènia composta per treballadors nadius poc qualificats, treballadors nadius altament qualificats i treballadors immigrants,
- . Els salaris baixos dels treballadors nadius poc qualificats es fixa pel mercat de treball, amb un mínim de salari o pel sindicat, i per tant, els treballadors poc qualificats nadius aturats passarà.(149)

Llarg termini: acumulació de capital dels immigrants

Un conjunt de recerca set s'inicia quan s'abandona l'anàlisi a curt termini i es té en compte a llarg termini. Molt autors suggereixen que les conseqüències en el mercat de treball de resultes de l'arribada dels immigrants es produeix quan aquests arriben i les seves conseqüències o impactes són diferents de les que poden tenir a llarg termini. (151).

El major mecanisme possible que porta les diferències dels efectes a llarg termini són l'acumulació de capital humà després de l'arribada dels immigrants. L'estimació d'una funció dels guanys és entre sectors, i mostra que els perfils de edat/guanys dels immigrants és més abrupte que els dels nadius. Aquests s'assimilaran al cap d'entre deu i quinze anys. Aquesta interpretació tan simple dels resultats de l'arribada dels immigrants és que quan arriben no només són poc qualificats sinó que a més els manca les habilitats específiques que necessiten per desenvolupar-se i millorar professionalment en el país receptor. Exemples d'aquestes habilitats són l'idioma, coneixement sobre les normes i els comportaments en els llocs de treball i la manca d'amistats o familiars que els puguin indicar a quins llocs poden anar a treballar. (151-152).

Durant el procés d'assimilació adquireixen habilitats generals i específiques del país on han anat, i això els fa incrementar el seu capital humà i els seus guanys. Si quan arriben els immigrants posen en perill les feines que requereixen una menor qualificació, una vegada hagin estat assimilats pel mercat de treball i s'hagin reeducat els qui perillen són les persones que tenen una feina on es requereix una major qualificació. (152)

Llarg termini: mobilitat de capital

Una altra visió important de tenir en compte és que els efectes a llarg termini que poden canviar la fora del mercat de treball de resultes de l'arribada dels immigrants, i que és la mobilitat de capital. En un sector de dues economies on a un s'utilitza els immigrants poc qualificats (que són més barats) i són utilitzats d'una manera més intensiva, un possible efecte dels fluxos migratoris pot fer créixer el retorn de capital en aquell sector. Aquest canvi de capital pot després induir els efectes següents: la productivitat del treball s'incrementa a llarg termini en el sector intensiu dels immigrants, doncs el salari en aquest sector serà menys adversament afectat pels fluxos d'immigrants; la productivitat en altres sectors baixarà, implicant a la totalitat de l'economia, no només el sector intensiu dels immigrants, i es veuran les conseqüències adverses dels fluxos d'immigrants. (153)

El mercat de treball un enfocament institucional

Fora dels enfocaments neoclàssics que s'han anat descrivint dins ara, Piore (1979) fa un enfocament totalment diferent sobre els moviments migratoris. Segons aquest la

millor manera de comprendre el fenomen migratori és en connexió amb la hipòtesis del mercat de treball dual. Segons l'autor aquesta hipòtesis no consisteix només en la introducció de la segmentació del mercat de treball en el marc de treball neoclàssic, sinó que involucra una comprensió molt més complexa d'interaccions entre les relacions socials, psicològiques i econòmiques en el mercat de treball. (153-154)

Segons aquesta teoria, el mercat de treball dels països receptors es divideix en el sector primari i el sector secundari. En sector primari es caracteritza per tenir un capital intensiu, ofereix treballs regulars a llarg termini i es caracteritza per una tecnologia inflexible de producció. El sector secundari és intensiu en treball, adopta una tecnologia més flexible i genera grans quantitats de treballs inestables que l'economia capitalista necessita per absorbir per a l'evolució de la oferta i la demanda. (154)

L'estructura de feines dels dos sectors, i els salaris que se'ls hi atribueixen, reproduïxen l'estructura jeràrquica de la societat capitalista. Els del sector primari són feines més atractives, inclouen responsabilitat...i tenen un prestigi social. Els del sector secundari són menys atractives en termes de salari i d'estabilitat i són els que es troben a sota de tot de la piràmide del mercat de treball.(154)

Els immigrants quan arriben agafen les feines del sector secundari, doncs són les úniques a les quals inicialment poden accedir, i la societat capitalista que els acull necessita que ells facin aquestes feines ja que la població nativa no està disposada a fer-les. que inicialment (154)

Per tant, l'arribada dels immigrants no té cap efecte sobre la població autòctona treballadora doncs fan feines complementaries i ambdues totalment necessàries.

Producció i creixement

Una línia de recerca prometedora sobre els possibles efectes de la immigració en el producte brut es suggerida per a la literatura. Dins de la teoria econòmica neoclàssica el creixement econòmic té pocs efectes sobre els fluxos migratoris, només és un creixement del potencial de la mà d'obra accessible per a la producció. (156)

Iniciant en els constants retorns de la funció de l'escala de producció on els beneficis depenen del capital físic i del treball, l'única conseqüència potencial del fluxos migratoris és un increment del producte nacional. Això passarà només si el desplaçament dels treballadors nadius no es complet. (156)

Els fluxos migratoris poden afectar els nivells del PIB i el creixement a través de la seva influència en el conjunt de capital humà accessible i real en l'economia receptora. Sembla necessari fer una distinció entre els nivells i els efectes del creixement. Els potencials efectes depenen de la suposició en relació a com el factor de capital humà entre en la funció de producció. Si el nivell de capital humà és un factor rellevant, el senyal dels efectes de guanys dels fluxos migratoris dependrà dels seus nivells de capital humà en relació als nivells de capital humà dels nadius. En altres paraules si l'onada migratòria té poc capital humà segurament farà baixar el nivell o mitjana del capital humà de l'economia receptora, i per tant, causarà un efecte negatiu. Si els immigrants són altament qualificats tindrà efectes molt positius.(157)

Depenent de les característiques de capital humà de l'onada d'immigrants i segons el capital humà de la funció de producció nativa, podrà haver-hi efectes positius o negatius per a l'economia receptora. (158).

Finances públiques i Estat del Benestar

Els immigrants paguen taxes i la seva contribució a les arques de l'estat és molt important sobretot en les societats envellides. Ells ajuden a l'estat però d'altra banda també es beneficien d'aquest. (158-159)

Impacte dels fluxos migratoris en els indicadors del mercat de treball dels països receptors, segons els diferents models que s'han explicat.

Models teòrics	Salari	Atur	Taxa participació	Profit to labour income ratio
Model bàsic: Un sector; un bé; curt termini; capital i treball homogeni; infinita elasticitat dels immigrants	Baix	Elevat	Baix	Elevat
Segmentació: Els nadius es divideixen en poc o altament qualificats; els immigrants són poc qualificats	Més baix pels nadius poc qualificats Alt pels nadius qualificats	Més elevat pels nadius poc qualificats Baix pels nadius qualificats	Baix pels nadius poc qualificats Alt pels nadius qualificats	Indeterminat
Dos sectors: Nadius poc qualificats; nadius altament qualificats i els immigrants són llogats en diferents proporcions en els dos sectors	Constant pels nadius poc qualificats Elevat pels nadius qualificats	Baix pels nadius poc qualificats Baix pels nadius qualificats	Elevat pels nadius poc qualificats Alt pel nadius qualificats	Indeterminat
Llarg termini: Els immigrants acumulen capital humà durant el procés d'assimilació	Inicialment baix pels poc qualificats Després baix pels qualificats	Inicialment alt pels poc qualificats Després alt pels qualificats	Inicialment baix pels poc qualificats Després baix pels poc qualificats	Indeterminat
Llarg termini: Mobilitat del capital cap als sectors que utilitza immigrants més intensivament	Inici baix pels immigrants sector intensiu Desp. Baix en altres sectors	Elevat	Baix	Elevat
Model de Piore's: Hipòtesis del mercat de treball dual; inicialment els immigrants se'ls considera com a les persones que agafen les feines que els nadius no volen	Inicialment no hi ha efecte Després baixen pels treballadors primaris	Inici no efecte Després alt pels treballadors primaris	Inici no efecte Després baix pels treballadors primaris	Elevat

Pàg. 150

IMMIGRACIÓ I ESTAT DEL BENESTAR

Anna Cabré

resum

L'Estat del benestar no necessita de la immigració. La immigració és una variant endògena del sistema català de reproducció, sistema organitzat, des d'un punt de vista social, econòmic i fins i tot demogràfic, sobretot la base de rebre immigrants en funció de les conjuntures econòmiques. Això però és diferent d'afirmar que els immigrants siguin necessaris ni per la demografia, ni pel manteniment de l'Estat del Benestar ni pel sistema de pensions. Si de cas, convenients per l'economia, per a completar el tipus de treballador autòcton que actualment es forma en la majoria de països europeus.

Paraules clau; immigració, Estat del benestar, pensions, població activa, sistema català de reproducció, sistema complex.

Quan es diu que la immigració és una variable endògena, vol dir que la societat catalana està organitzada d'una manera que es refia sempre que arribin immigrants.

Estem en una societat que no produeix mà d'obra, però que engega activitats sense comptar amb aquest factor. I com és pot fer això? Si hi ha feina, l'empresariat català confia en la capacitat de seducció de la nostra economia de cara als possibles immigrants. Això ha passat cada vegada que ens trobem en una fase econòmica alta. Si ara no venen més, segurament és per les barreres que representa el fet que siguin estrangers i per tant necessitin un permís. (2)

Una societat catalana sense immigració no tindria res a veure amb l'actual, i no només demogràficament, sinó també des de punt de vista social i econòmic. L'autora creu que la immigració està molt relacionada amb el caràcter oportunista de l'economia catalana, és a dir, una economia molt basada en els productes de consum final, molt depenent dels cicles econòmics, molt variable en les seves produccions. Aquesta plasticitat de l'economia catalana, aquesta recerca de demanda del mercat i el poder aprofitar les conjuntures amb una alts i baixos de producció són molt més importants que els de l'economia espanyola o de la majoria de les economies dels països europeus, fa que la demanda de mà d'obra oscil·li molt, i per tant, el recurs a la immigració minimitza l'atur en una fase cíclica baixa i en canvi permet un increment ràpid en la capacitat de producció en una fase cíclica alta. (3)

L'immigrant típic de Catalunya és un immigrant que ve a ocupar els llocs de baix de l'escala social i laboral i després pujarà (segons l'autora una de les característiques que atreuen als immigrants és la possibilitat de promoció social). (4)

Els aspectes més importants del sistema català de reproducció són:
Demogràficament; baixa fecunditat i elevada immigració,
Econòmicament; el recurs de la immigració permet adaptar-se bé als cicles i minimitzar els costos en els moments de reflux;
Socialment; el que sosté aquest sistema seia el valor del treball i la continuada promoció, o si més no, la promesa de promoció social. (4)

Necessitem immigrants perquè només fem un tipus de fent i necessitem els seus complementaris (generem gent educada...) (6)